

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DEDDF SEILWAITH (CYMRU) 2024

Memorandwm Esboniadol
yn ymgorffori'r
Aseiad Effaith Rheoleiddiol a'r
Nodiadau Esboniadol

Mehffin 2024

Cynnwys

Rhestr o Dalfyriadau	2
RHAN 1 – MEMORANDWM ESBONIADOL	3
Pennod 1 – Disgrifiad	3
Pennod 2 – Cymhwysedd Deddfwriaethol	4
Pennod 3 – Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael	5
Pennod 4 – Ymgynghori	12
Pennod 5 – Y pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth	16
RHAN 2 – ASESIAD EFFAITH RHEOLEIDDIOL	67
Pennod 6 – Crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol (AERh)	67
Pennod 7 – Yr Opsiynau	71
Pennod 8 – Costau a manteision	75
Pennod 9 – Asesiadau o'r Effaith	128
Pennod 10 – Adolygu ar ôl gweithredu	131
Atodiad 1 – Nodiadau Esboniadol	132
Atodiad 2 – Mynegai o Ofynion y Rheolau Sefydlog	133
Atodiad 3 – Rhestr o brosiectau i'w rhagnodi yn PSAau	137
Atodiad 4 – Costau Datblygu (Arup 2019)	146

Rhestr o Dalfyriadau

ACLIau – Awdurdodau Cynllunio Lleol

CNC – Cyfoeth Naturiol Cymru

CS – Cydsyniad Seilwaith

DAC – Datblygiad(au) o Arwyddocâd Cenedlaethol

DCGTh 1990 – Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990

Ddeddf, Y – Deddf Seilwaith (Cymru) 2024

DTG – Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992

EIA – Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol

KV – Cilofolt

LIR – Adroddiad ar yr Effaith Leol

MIR – Adroddiad Effaith ar y Môr

MW – Megawat

NDPB – Corff Cyhoeddus Anadrannol

PEDW – Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru

PSA – Prosiect Seilwaith Arwyddocaol

RHAN 1 – MEMORANDWM ESBONIADOL

Pennod 1 – Disgrifiad

- 1.1 Mae Deddf Seilwaith (Cymru) 2024 (“y Ddeddf”) yn sefydlu proses gydsynio unedig ar gyfer datblygu seilwaith yng Nghymru ac yn nyfroedd Cymru, gan ddisodli sawl gyfundrefn statudol. Gelwir y math newydd o gydsyniad yn ‘Gydsyniad Seilwaith’ (“CS”) a bydd yn cael ei roi mewn perthynas â phrosiectau a ragnodir fel ‘Prosiect Seilwaith Arwyddocaol’ (“PSA”). Mae categorïau o seilwaith a fydd yn cael statws PSA yn cynnwys prosiectau ynni, trafndiaeth, gwastraff a dŵr, ymhlith mathau eraill o seilwaith. Rhaid i ddatblygwyr gael CS ar gyfer PSA, a bwriedir i'r CS gynnwys yr amrywiaeth lawn o awdurdodiadau sy'n ofynnol i alluogi'r datblygiad i fynd rhagddo.

Pennod 2 – Cymhwysedd Deddfwriaethol

- 2.1 Mae'r cymhwysedd deddfwriaethol gan Senedd Cymru ("y Senedd") i wneud y darpariaethau yn y Ddeddf yn unol â Rhan 4 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 ("GoWA 2006") fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cymru 2017.

Pennod 3 – Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Amcanion cyffredinol gweithredu'r polisi hwn drwy ddeddfwriaeth

- 3.1 Mae sicrhau datblygiadau seilwaith mawr a charbon isel yn amserol ac effeithiol, a hynny yn y lleoliadau cywir, yn gofyn am drefniadau cydsynio symlach ac effeithlon.
- 3.2 Mae'r Ddeddf yn cynnig newidiadau mawr i'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer cydsynio seilwaith yng Nghymru ac yn y môr tiriogaethol cyfagos i Gymru er mwyn darparu trefniadau cymesur a phwrpasol. Nod y ddeddfwriaeth arfaethedig yw creu proses gydsynio unedig ar gyfer prosiectau seilwaith yng Nghymru, gan symud i ffwrdd o'r trefniadau cydsynio presennol, sydd wedi dyddio i raddau helaeth ac sy'n annigonol, i fath newydd o gydsyniad sy'n cynnwys yr ystod lawn o awdurdodiadau sy'n ofynnol i alluogi gwaith datblygu.
- 3.3 Mae'r darpariaethau sydd yn y Ddeddf yn ceisio diwygio'r ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol, yn bennaf Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ("DCGTh 1990"); Deddf Trydan 1989; Deddf Harbyrau 1964; Deddf Priffyrdd 1980 a Deddf Trafnidiaeth a Gwaith 1992 ("DTG"). Bydd y trefniadau newydd yn disodli, naill ai'n gyfan gwbl neu'n rhannol, y trefniadau cydsynio presennol.
- 3.4 Er mwyn ymgymryd â datblygiad neu waith gyda'r nod o adeiladu a/neu newid defnydd i greu PSA, bydd CS yn ofynnol.
- 3.5 Amcan a diben cyffredinol y Ddeddf yw uno'r cyfundrefnau cydsynio presennol ar y sail ganlynol:
 - *Cysondeb* – Er mwyn galluogi'r cyhoedd a datblygwyr i ddefnyddio un broses ar draws pob math o seilwaith, gan ddarparu effeithlonrwydd gweinyddol i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau a bod y rhai sy'n ymwneud â'r broses yn gallu dod yn gyfarwydd â hi, a fydd yn lleihau oedi.
 - *Sicrwydd* – I roi sicrwydd o ran amserlenni i bawb sy'n rhan o'r broses, fel bod y cyhoedd yn glir ynghylch pryd y gwneir penderfyniadau, ac nad yw achosion yn cael eu hestyn yn ddiangen, ac i alluogi datblygwyr i gynllunio prosiectau gyda mwy o gywirdeb.
 - *Gobaith o lwyddiant* – I ddarparu fframwaith strategol a pholisi clir y bydd penderfyniadau yn cael eu gwneud yn unol ag ef, er mwyn galluogi datblygwr i wybod a oes disgwyl i'r cais fod yn llwyddiannus cyn gwneud cais am gydsyniad.
 - *Ansawdd ceisiadau* – I ddarparu'r gofynion y bydd rhaid eu bodloni fan lleiaf o ran ymgynghori cyn ymgeisio a chyflwyno cais er mwyn galluogi'r rhai sy'n

gwneud penderfyniadau i ganfod yn well effeithiau datblygiad o'r cychwyn cyntaf, gan hefyd ddarparu gwybodaeth fwy gwybodus i'r cyhoedd.

- *Dryswch* – I ddarparu proses fwy cyson a chynhwysol, sy'n galluogi'r rhai nad ydynt yn gyfarwydd â'r broses gynllunio i ymwneud yn fwy effeithiol â hi.
- *Cymhlethdod* – I alluogi datblygwr i gael yr holl awdurdodiadau a chydysniadau y mae eu hangen arno i roi prosiect ar waith, gan gael gwared ar yr angen i'r cyhoedd ymwneud â sawl phroses gydsynio, a lleihau'r costau cyffredinol i bawb.

Problemau/Anghysonderau gyda'r ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol

- 3.6 Roedd Deddf Cymru 2017 wedi datganoli'r broses o roi cydsyniad i orsafoedd cynhyrchu rhwng 50 Megawatt ("MW") a 350MW, yn ogystal â llinellau trydan uwchben cysylltiedig hyd at a chan gynnwys 132 Cilofolt ("KV"), i Weinidogion Cymru. Gwnaeth hynny drwy gael gwared ar y broses o gael cydsyniad ar gyfer seilwaith ynni datganoledig o dan broses Gorchymyn Cydsyniad Datblygu Deddf Cynllunio 2008, a'i gosod mewn cyfundrefnau sy'n bodoli eisoes.
- 3.7 Rhoddir cydsyniad ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ar y tir rhwng 50MW a 350MW (ac eithrio gorsafoedd ynni gwynt ar y tir, sydd eisoes wedi'u datganoli) yn ogystal â llinellau trydan uwchben cysylltiedig o dan DCGTh 1990. Gwnaeth Deddf Cymru 2017 hefyd ddychwelyd y broses gydsynio ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ar y môr rhwng 1MW a 350MW i Ddeddf Trydan 1989, a'r broses gydsynio ar gyfer pob porthladd a harbwr¹ datganoledig i Ddeddf Harbyrau 1964. Mae hyn yn ategu nifer o gyfundrefnau presennol i gydsynio seilwaith sydd eisoes wedi'i ddatganoli gan gynnwys argaeau a chronfeydd dŵr a seilwaith trafniadaeth megis ffyrdd, meysydd awyr a rheilffyrdd.
- 3.8 Gwneir ceisiadau o dan y cyfundrefnau hyn i Weinidogion Cymru yn uniongyrchol. Mewn rhai achosion, caiff datblygiad ei hyrwyddo gan Weinidogion Cymru. Mae gweithdrefnau'n amrywio yn ôl y gyfundrefn. Ar gyfer prosiectau arbennig o fawr, mae sawl cam i benderfyniad, ac yn aml bydd angen sawl cydsyniad ar ddatblygiad, ac yna maent yn mynd rhagddo gyda'i gilydd.
- 3.9 Ar gyfer rhai datblygiadau, efallai y bydd gofynion ar gyfer ymgynghoriad statudol cyn ymgeisio. Yn dilyn hyn, gwneir cais i Weinidogion Cymru o dan y pwerau statudol. Yn gyffredinol, bydd archwiliad gan Arolygydd Cynllunio annibynnol yn dilyn hynny, a allai gynnwys ymchwiliad cyhoeddus. Bydd yr Arolygydd yn llunio argymhellion i Weinidogion Cymru, a fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol. Er mai dyma'r dull cyffredinol o ran ceisio cydsyniad ar

¹ Mae adran 29 ac adran 32 o Ddeddf Cymru 2017 yn eithrio 'porthladdoedd ymddiriedolaeth a gedwir yn ôl' o'r rhai sydd wedi'u datganoli. Mae un porthladd o'r fath yn yng Nghymru, sef porthladd Aberdaugleddau.

gyfer datblygu seilwaith, mae'r gwahaniaethau rhwng cyfundrefnau wedi parhau ac ehangu ymhellach yn sgil datganoli seilwaith ynni o dan Ddeddf Cymru 2017. Mae hyn wedi arwain at nifer o anghysondebau rhwng cyfundrefnau cydsynio ar gyfer datblygiadau y mae eu heffaith yn debyg ac yn gofyn am awdurdodiadau tebyg.

Mynd i'r afael â'r broblem

- 3.10 Yn aml gall y prosesau cydsynio presennol fod yn feichus a chymryd hyd sylweddol ac anrhagweladwy o amser i'w penderfynu, o ystyried nad oes amserlen statudol. Gall hyn greu ansicrwydd i bawb sydd ynghlwm wrth y broses, gan gyflwyno costau sylweddol yn ogystal â malltod cynllunio posibl. Ar ben hynny, gall yr oedi cyn darparu seilwaith allweddol effeithio'n niweidiol ar gymunedau, busnesau, yr economi a'r amgylchedd, ac mewn rhai achosion, atal datblygiad yn y dyfodol. Gall hyn fygwth gallu Cymru i ddarparu'r seilwaith angenrheidiol i barhau i ddatblygu a denu rhagor o fuddsoddiadau.
- 3.11 Oherwydd hyd anrhagweladwy amser a chost archwiliad gall fod yn anodd i gyfranogwyr, megis Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLLau), ymgynghoreion a'r gymuned gymryd rhan yn effeithiol. Ar ben hynny, gall bodolaeth prosesau gwahanol ar gyfer mathau gwahanol o seilwaith fod yn ddryslyd. Mae hyn yn aml yn golygu mai'r rhai sydd â'r mwyaf o adnoddau a gwybodaeth sy'n ymwneud â'r broses gydsynio, a gellid gweld hyn yn annheg.

Cysondeb

- 3.12 Mae gan y cyfundrefnau presennol lefelau gwahanol o gysondeb a gallant fod yn ddryslyd, oherwydd faint o ddeddfwriaeth gysylltiedig sydd wedi'i haddasu'n sylweddol. Sefydlwyd rhai cyfundrefnau cydsynio mor gynnar â 1964 ac nid ydynt yn briodol bellach ar gyfer cydsynio seilwaith ar raddfa fawr. Bydd mwy o gysondeb yn arwain at wneud penderfyniadau mwy cymwys a chael gwared ar oedi yn y broses.

Sicrwydd

- 3.13 Nid oes gan lawer o gyfundrefnau cydsynio presennol amserlenni penderfynu pendant a gellir eu beirniadu am fod yn aneffeithlon. Gall hyn arwain at faterion yn cael eu hadrodd, eu datblygu a'u lliniaru yn ystod yr archwiliad, sy'n broses lafurus ac nid yw'n annog ymgynghori effeithiol cyn ymgeisio. Pan fo angen mwy nag un cydsyniad ar ddatblygiad, bydd ond yn symud ymlaen ac yn cael ei weithredu mor gyflym â'r cydsyniad arafaf i'w benderfynu.

Gobaith o lwyddiant

- 3.14 I lawer o gyfundrefnau, nid oes polisi clir yn sail i'r broses o wneud penderfyniadau. Gall hyn arwain at gymhwyso pwyslais neu ddehongliad gwahanol o bolisi, neu ei ddefnyddio'n anghyson fesul achos, a gallai roi ansicrwydd i ymgeiswyr posib ynghylch sail y polisi dros ddatblygu. Gall absenoldeb fframwaith polisi clir annog pobl i beidio â buddsoddi. Gall hyn hefyd achosi oedi sylweddol adeg archwiliad.

Ansawdd ceisiadau

- 3.15 Er bod eithriadau, nid oes proses wirio na phwyso a mesur ar bob achlysur i sicrhau bod ceisiadau'n barod i safon ddigonol i ganiatáu archwiliad trylwyr. Ar ben hynny, nid yw ymgynghoriadau cyn ymgeisio gydag ymgynghoreion statudol a chymunedau lleol yn cael eu cynnal yn gyffredinol. Gall hyn arwain at aelodau'r cyhoedd weithiau'n teimlo nad ydynt wedi ymwneud â datblygiad prosiect. Gall archwiliadau fod yn heriol oherwydd gall materion anhysbys godi yn ystod ymchwiliad. Gall lliniaru ar gyfer y materion hynny fod yn gostus i'r ymgeisydd.

Dryswch

- 3.16 Mae cyfundrefnau cydsynio presennol yn aml yn canolbwyntio ar a fydd gwrthwynebiadau yn sbarduno'r angen am ymchwiliad cyhoeddus. Gall prosesau o'r fath fod yn gyfreithiol ac yn wrthwynebol, a allai fod yn ddigon i godi ofn ar y rhai sy'n ymwneud â'r broses. Felly mae angen prosesau mwy cynhwysol i ganiatáu cynnig ac ystyried safbwyntiau gwerthfawr.

Cymhlethdod

- 3.17 Nid yw cydsyniad datblygu o reidrwydd yn golygu y gall y gwaith adeiladu ddechrau ar unwaith. Ar gyfer seilwaith mawr mae angen cydsyniadau, trwyddedau neu awdurdodiadau pellach yn aml. Gall y diffyg cydsyniad unedig hwn achosi dyblygu gwaith. Gall hyn gynyddu costau ceisiadau a bod yn rhwystr i ddatblygiad, ac achosi rhwystredigaeth a dryswch i'r rhai sy'n ymwneud â'r broses.

Gwelliannau i'r sefyllfa bresennol a galluoqi sectorau i weithredu'n fwy effeithlon

- 3.18 Er mwyn gwella'r sefyllfa bresennol, mae angen symleiddio sut mae cydsyniadau yn cael eu rhoi drwy greu 'siop un stop', lle gellir cynnwys ceisiadau ar gyfer amrywiaeth o awdurdodiadau neu gymeradwyaethau mewn un cais ynghyd â'r prif gydsyniad datblygu. Bydd proses bwrpasol yn

cynorthwyo Gweinidogion Cymru i wneud penderfyniadau ar anghenion seilwaith Cymru ar gyfer y presennol a'r dyfodol. Bydd hefyd yn sefydlu dyheadau Llywodraeth Cymru i ymgymryd â phwerau datganoledig pellach mewn perthynas ag ynni a seilwaith arall.

3.19 Bydd proses gydsynio unedig yn unioni rhai o'r materion gyda chfundrefnau cydsynio tameidiog (er enghraifft, datblygiad sy'n pontio ardaloedd ar y tir ac ar y môr, megis morlynnoedd llanw a newidiadau i harbyrau, ac sydd ag awdurdodaethau gwahanol ac felly mae angen nifer o gydsyniadau), a bydd yn sicrhau dull mwy hawdd ei ddefnyddio ar gyfer datblygwyr a chymunedau. Byddai cael proses unedig yn galluogi Gweinidogion Cymru i gynnwys cydsyniadau eraill ac awdurdodiadau sy'n ofynnol mewn dull 'siop un stop', sy'n hanfodol ar gyfer darparu seilwaith yng Nghymru.

3.20 Ystyriwyd defnyddio'r cyfundrefnau presennol, a hynny gyda gwelliannau, yn erbyn y potensial i gyflwyno trefniadau newydd. Mae cymhariaeth o fanteision y ddau wedi'i nodi isod:

Manteision defnyddio'r cyfundrefnau cydsynio presennol.	Manteision cyflwyno trefniadau cydsynio pwrpasol.
Mae'n debygol y bydd datblygwyr yn gyfarwydd â rhai o'r cyfundrefnau cydsynio presennol, gan gynnwys Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol ("DAC"), gorchmynion Diwygio Harbyrau, gorchmynion Deddf Prifffyrdd a chydsyniadau o dan Ddeddf Trydan 1989.	Gallai Cymru sicrhau mantais wrth gael cyfundrefn gydsynio fodern a chyflymach, sy'n cynyddu sicrwydd, yn cynhyrchu penderfyniadau amserol ac yn annog datblygiadau ynni a seilwaith priodol. Mae hyn yn dileu natur anrhagweladwy y trefniadau presennol.
Gellir newid y cyfundrefnau presennol rhywfaint i alluogi symleiddio, ac felly arbed amser a chost i bob parti.	Gellid sicrhau mwy o gysondeb ar draws y maes cydsynio ynni a mathau eraill o seilwaith mawr yng Nghymru, sy'n gadael datblygwyr heb fawr o amheuaeth ynghylch y broses gywir ac yn darparu effeithlonrwydd gweinyddol. Byddai dewis proses o'r fath yn anfon y neges bod Cymru ar agor i fusnes.
Dim ond nifer bach o brosiectau sy'n ceisio cydsyniad ar hyn o bryd. Byddai'r dull hwn yn sicrhau llawer llai o aflonyddwch yn y tymor byr.	Gall cadw'r cyfundrefnau presennol, sy'n aml-haenog ac o dan Ddeddfau gwahanol, fod yn ddryslyd i randdeiliaid. Gallai cyfundrefn gydsynio newydd, unedig ganiatáu i gydsyniadau cysylltiedig neu ategol gael eu cynnwys mewn un cydsyniad. Mae'r dull gweithredu 'siop un stop' yn cael ei brofi a'i gefnogi gan y diwydiant datblygu yn Lloegr. Ni fyddai sefydlu proses debyg angen fawr o addasu gan ddatblygwyr.

	Gellir cynhyrchu proses gydsynio fwy hyblyg a all ymateb yn well i newidiadau, heriau a chostau yn y dyfodol.
	Dysgwyd gwersi o gael trefn gydsynio dameidiog yng Nghymru. Gall cyfundrefn gydsynio dameidiog ac un nad yw'n unedig arwain at awdurdodiadau a thrwyddedau eraill yn oedi datblygiad rhag cael ei weithredu.
	Mae potensial i gyflwyno amserlen statudol ar gyfer penderfynu ar brosiectau seilwaith yn gyffredinol, a fydd yn rhoi mwy o sicrwydd i'r diwydiant datblygu.
	Mae potensial i gyflwyno polisi statudol cydnaws sy'n rhoi sicrwydd o ran gwneud penderfyniadau.

Pwy neu beth y mae'r ddeddfwriaeth yn effeithio arno. A fydd y ddeddfwriaeth yn gwella mynediad neu ganlyniadau ar gyfer adrannau difreintiedig o gymdeithas neu rai sydd wedi'u heithrio

- 3.21 Disgwylir i'r broses newydd fod yn berthnasol i'r categorïau seilwaith ynni, trafnidiaeth, gwastraff a dŵr yn bennaf, gyda'r trothwyon lleiaf yn gofyn am gynnwys y seilwaith mwyaf arwyddocaol yn unig.
- 3.22 Bydd y ddeddfwriaeth yn effeithio ar bawb sy'n ymwneud â'r system gynllunio, gan gynnwys ymgeiswyr, awdurdodau penderfynu, ymgynghoreion a chymunedau. Yr amcan yw gwella mynediad i'r system gynllunio i bawb drwy symleiddio a chyfuno'r cyfundrefnau tameidiog presennol.
- 3.23 Diben y Ddeddf yw darparu canlyniadau mwy cyson a thryloyw wrth seilio penderfyniadau ar bolisi clir sydd eisoes wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus. Y bwriad yw y bydd y broses yn electronig i raddau helaeth, gan alluogi'r rhai sydd ag anhawster cael mynediad at wybodaeth ffisegol i ymwneud â'r broses, gan ddarparu'r mesurau diogelu perthnasol i'r rhai sydd ond yn cyrchu gwybodaeth yn ei ffurf ffisegol.
- 3.24 Ar ben hynny, bwriad y Ddeddf yw cyfuno nifer o wahanol fathau o gydsyniad i greu un broses, a fydd yn rhoi cyfle i randdeiliaid ddod yn gyfarwydd â hi.

Y risgiau os na fydd y ddeddfwriaeth hon yn cael ei gwneud

- 3.25 Mae gan gyfundrefnau cydsynio presennol eu hanfantais eu hunain. Er enghraifft, mae'r broses DAC yn gyfyngedig o ran cwmpas, dim ond hyn a hyn a hyblygrwydd sydd ar gyfer newidiadau, a dim ond ystod fach o gydsyniadau eilaidd y gellir ymgeisio amdanynt ar yr un pryd ac nid ydynt yn rhan o'r prif benderfyniad. Ar ben hynny, nid oes gan y broses bwerau caffael gorfodol. Yn aml, rhoddir awdurdodiadau eraill ar gyfer seilwaith megis harbyrau, priffyrdd a rheilffyrdd fel offeryn statudol a all ychwanegu amser a chost ychwanegol at y mathau hyn o gydsyniad, ac maent yn brosesau technegol a all gymryd cryn dipyn o amser.
- 3.26 Ni all defnyddio'r prosesau presennol ddarparu'r dull 'siop un stop' y mae'r diwydiant datblygu'n ei chefnogi, ac sydd mewn grym ar gyfer prosiectau heb eu datganoli yn ogystal â phrosiectau yn Lloegr. Byddai'n naturiol cymharu â'r sefyllfa gyfatebol dros y ffin, a byddai gan Loegr fantais gystadleuol sylweddol o ran rhwyddineb defnyddio prosesau cydsynio seilwaith mawr. Byddai defnyddio'r trefniadau presennol yn sicrhau bod y problemau presennol gyda'r prosesau cydsynio yn parhau, a gallai arwain at oedi neu atal datblygiad yng Nghymru.
- 3.27 Yn y pen draw, byddai methu â darparu proses gydsynio wirioneddol unedig yn sicrhau bod Cymru yn lle llai deniadol i fuddsoddi mewn prosiectau seilwaith ar raddfa fawr.

Pennod 4 – Ymgynghori

- 4.1 Cynhaliwyd yr ymgynghoriad “Newidiadau i’r broses o roi caniatâd seilwaith: Tuag at sefydlu proses bwrpasol ar gyfer rhoi caniatâd seilwaith yng Nghymru” rhwng 30 Ebrill a 23 Gorffennaf 2018.
- 4.2 Roedd yr ymgynghoriad wedi cynnwys rhanddeiliaid i sefydlu proses bwrpasol ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith a cheisio barn ar drefniadau interim hyd nes bod proses bwrpasol ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith yn ei lle.
- 4.3 Nodwyd cyfanswm o 22 o gwestiynau penodol yn y ddogfen ymgynghori, gyda ffurflen safonol yn cael ei darparu i hwyluso ymatebion. Mynegwyd sylwadau hefyd y tu allan i’r cwestiynau safonol.
- 4.4 Ar 30 Ebrill 2018, cafodd dros 300 o randdeiliaid, gan gynnwys unigolion a sefydliadau eu hysbysu drwy e-bost bod yr ymgynghoriad wedi’i gyhoeddi. Tynnwyd y rhain o’r rhestr ymgynghori graidd sydd gan Gyfarwyddiaeth Cynllunio Llywodraeth Cymru, yn ogystal â chyrrff eraill a fynegodd diddordeb. Roedd hyn yn cynnwys yr holl ACLlau yng Nghymru, cyrrff cyhoeddus, grwpiau diddordeb arbennig a grwpiau eraill. Roedd yr ymgynghoriad ar gael ar wefan ymgynghori Llywodraeth Cymru.
- 4.5 Daeth 46 o ymatebion i’r ymgynghoriad i law. Gofynnwyd i’r ymatebwyr gysylltu eu hunain ag un o chwe categori ymateb eang. Mae Tabl 1 yn dangos dadansoddiad o’r ymatebwyr.

Tabl 1 – Dadansoddiad o’r Ymatebwyr		
Categori	Nifer	% y cyfanswm
Ymgynghorwyr Busnes / Cynllunio	10	22%
Awdurdodau Lleol (gan gynnwys Awdurdodau Parciau Cenedlaethol)	10	22%
Asiantaeth Llywodraeth/Corff Sector Cyhoeddus Arall	12	26%
Cyrrff Proffesiynol/Grwpiau Buddiant	9	20%
Y Sector Gwirfoddol	2	4%
Eraill (grwpiau eraill nas rhestrir)	3	6%

- 4.6 Cafwyd cytundeb cyffredinol ag egwyddorion cyfundrefn gydsynio unedig. Fodd bynnag, awgrymodd yr ymatebwyr fod angen mwy o fanylion am sut y byddai polisi a deddfwriaeth yn dylanwadu ar y broses gydsynio. Codwyd sawl ymholiad a mater mewn perthynas ag egwyddorion penodol.

- 4.7 Roedd y mwyafrif llethol yn cytuno â'r cynnig ac o blaid disodli'r broses DAC a nodir o dan DCGTh1990 gyda chyfundrefn gydsynio hollol newydd. Er yn gytûn, dywedodd yr ymatebwyr fod angen mwy o fanylion am sut y byddai cyfundrefn gydsynio unedig yn gweithredu'n ymarferol. Dywedodd yr ymatebwyr fod yn rhaid i unrhyw newidiadau sicrhau hyblygrwydd, rôl gryfach i gymunedau ac ni ddylai fod yn orgymhleth na chostus i ymgeiswyr.
- 4.8 Yn gyffredinol, roedd yr ymatebwyr o'r farn y byddai cyflwyno trothwion 'dewisol' yn helpu i hyrwyddo a sicrhau hyblygrwydd yn y broses gydsynio. Daeth ymatebwyr hefyd i'r casgliad y byddai rhagor o fanylion a chanllawiau yn ymwneud â throthwy dewisol yn fuddiol i'r diwydiant datblygu. Roedd ACLlau yn arbennig o gadarnhaol ynghylch yr egwyddor o drothwion dewisol ar gyfer PSAau, gan ddweud ei fod yn gysur bod cyfnodau penderfynu ACLlau ar gyfer rhai mathau o ddatblygiad yn gallu bod yn gyflymach na'r broses DAC.
- 4.9 Roedd mwyafrif yr ymatebwyr yn cytuno ac yn cefnogi'r cynnig i Weinidogion Cymru benderfynu yn y pen draw fesul achos a yw PSA dewisol yn gymwys felly. Roedd ansicrwydd ynglŷn â phwy wnaeth y penderfyniad terfynol ynghylch p'un a yw datblygiad arfaethedig yn gymwys fel PSA ai peidio drwy'r llwybr trothwy 'dewisol'.
- 4.10 Roedd y mwyafrif llethol yn cytuno â'r cynnig ac o blaid i ddatblygiad sydd wedi'i ddynodi'n ddatblygiad o arwyddocâd cenedlaethol gael ei benderfynu ar y lefel genedlaethol. Gofynnodd nifer o'r ymatebwyr am eglurhad pellach ar sut y byddai proses y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a'r broses PSA yn rhyngweithio â'i gilydd.
- 4.11 Roedd cefnogaeth gyffredinol i'r trothwion gorfodol a dewisol arfaethedig, er bod rhai ymatebwyr yn awgrymu gwelliannau.
- 4.12 Cafwyd cefnogaeth gyffredinol i gael gwared ar gydsyniad Deddf Trydan 1989 ar gyfer pob datblygiad yn ardal ar y môr Cymru, lle bo modd, a rhoi'r caniatâd hwn yn y broses CS unedig. Dywedodd ACLlau fod y system gydsynio arfaethedig yn cymryd lle Deddf Trydan 1989 yn ddigonol.
- 4.13 Roedd cefnogaeth gyffredinol i CSau fod yn gydsyniadau confensiynol ac offerynnau statudol pan fo angen, gan awgrymu y byddai hynny yn ychwanegu sicrwydd, cymesuredd a hyblygrwydd, gan gydnabod cymhlethdodau a gofynion cydsynio gwahanol datblygiad. Roedd barn gyffredinol bod angen eglurhad pellach ar ffurf a chynnwys cydsyniadau confensiynol ac offerynnau statudol.
- 4.14 Roedd cefnogaeth gyffredinol ar gyfer rhoi rhai dosbarthiadau neu fathau o PSA ar lwybr carlam, er mwyn sicrhau proses fwy cymesur o wneud penderfyniadau. Yn ogystal, roedd barn gyffredinol bod angen ystyried ymhellach y cysyniad o lwybr carlam.

- 4.15 Yn gyffredinol, cytunodd yr ymatebwyr gyda'r opsiwn i ymgeiswyr resymoli'r gwahanol gydsyniadau eilaidd sydd eu hangen. Fodd bynnag, roedd consensws y dylai'r pwnc fod yn destun ymgynghori a datblygu pellach.
- 4.16 Roedd cefnogaeth gyffredinol i'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol, Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru a datganiadau polisi ar sail pwnc ddarparu'r sail polisi ar gyfer penderfynu ar ddatblygiadau seilwaith. Awgrymodd yr ymatebwyr y dylid rhoi mwy o ystyriaeth i rôl cynlluniau datblygu lleol.
- 4.17 Roedd cefnogaeth gyffredinol i'r cynigion ymgynghori cyn ymgeisio. Awgrymodd yr ymatebwyr fod angen mwy o wybodaeth am agweddau penodol, gan gynnwys ffioedd a materion trawsffiniol a bod yn rhaid i unrhyw ofynion fod yn ystyrllon.
- 4.18 Roedd cefnogaeth gyffredinol i gael gwared ar ymchwiliadau o'r broses ar gyfer penderfynu ynghylch CSau ac i wrandawiadau yn unig gael eu cynnal yn eu lle, er mwyn sicrhau cyfranogiad teg a chynhwysol, yn ogystal â'r gred ymhlith rhai ymatebwyr y gall ymchwiliadau fod yn hir ac yn estynedig, effeithio ar raglenni prosiect ac yn gostus. Fodd bynnag, roedd dewis ymhlith rhai ymatebwyr i gadw'r gallu i groesholi.
- 4.19 Roedd cefnogaeth gyffredinol i'r gallu i amrywio datblygiad yn ystod y broses benderfynu ac ar ôl rhoi cydsyniad. Awgrymwyd yn gyffredinol bod angen mwy o fanylion ac ystyriaeth ynghylch 'mân' amrywiadau a rhoi amrywiadau annadleuol ar lwybr carlam.
- 4.20 Roedd cefnogaeth gyffredinol ar gyfer dynodi'r ACLI yn brif awdurdod gorfodi ar y tir, gyda Gweinidogion Cymru yn awdurdod perthnasol ar y môr. Dywedodd yr ymatebwyr fod angen mwy o wybodaeth mewn perthynas â gorfodi ac awdurdodaethau ar y tir ac ar y môr.
- 4.21 Mae crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad i'w weld yma:
<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2018-11/ymgynghoriad-isadeiledd-crynodeb-o-ymatebion.pdf>
- 4.22 Mae'r darpariaethau yn y Ddeddf yn cyd-fynd â'r egwyddorion a nodir ym mhapur yr ymgynghoriad a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2018, yr oedd yr ymatebwyr yn gyffredinol o'u plaid. Ar ôl yr ymgynghoriad, gwnaeth blaenoriaethau eraill y Llywodraeth, megis gwneud trefniadau ar gyfer ymadawiad y DU â'r UE a'r ymateb i bandemig Covid arwain at ailflaenoriaethu'r holl adnoddau a'r rhaglen ddeddfwriaethol. Fodd bynnag, nid yw nod ac amcanion y drefn gydsynio bwrpasol wedi newid, a chadarnhawyd hynny drwy ymgysylltu'n barhaus â rhanddeiliaid.
- 4.23 Mae'r cynigion penodol yn y Ddeddf wedi cael eu mireinio a'u hehangu ymhellach, megis y prosesau a'r gweithdrefnau ar gyfer sut mae ceisiadau am CS yn cael eu cyflwyno, yn cael cyhoeddu'rwydd, yn cael eu harchwilio a'u penderfynu. Fodd bynnag, bydd llawer o'r elfennau gweithdrefnol manwl yn cael eu cadw ar gyfer is-ddeddfwriaeth, a fydd yn destun ymgynghoriad pellach.

4.24 Oherwydd hyd a natur dechnegol y Ddeddf, fe'i hystyriwyd yn fwy priodol ac effeithlon i gynnal mwy o ymgysylltu a thrafodaeth barhaus â rhanddeiliaid allweddol ar elfennau penodol i lywio ei datblygiad, yn hytrach na chyhoeddi Bil drafft fel rhan o ymgynghoriad llawn. Mae hyn yn cynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i'r isod:

- trafodaethau gyda Cyfoeth Naturiol Cymru mewn perthynas ag elfennau o gydsynio ar y môr, megis y gofyniad am adroddiadau effaith ar y môr;
- cyfarfodydd gydag Adran Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru i drafod y weithdrefn ymgeisio arfaethedig, yn benodol, sut y dylid archwilio a phenderfynu ar geisiadau;
- cyfarfodydd gyda chynrychiolwyr o'r Grid Cenedlaethol a Scottish Power i drafod materion cyfredol o ran cydsyniad ar gyfer llinellau trydan uwchben.

Pennod 5 – Y pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth

- 5.1 Mae'r Ddeddf yn cynnwys darpariaethau i wneud is-ddeddfwriaeth a chyhoeddi dyfarniadau. Mae Tabl 5.1 (is-ddeddfwriaeth) a Thabl 5.2 (cyfarwyddydau, meini prawf a gyhoeddir) yn nodi'r canlynol mewn perthynas â'r rhain:
- (i). y person neu'r corff y rhoddir y pŵer iddo;
 - (ii). ar ba ffurf y mae'r pŵer i gael ei arfer;
 - (iii). priodoldeb y pŵer dirprwyedig;
 - (iv). y weithdrefn a gymhwysir; hynny yw, "cadarnhaol", "negyddol", neu "dim gweithdrefn", ynghyd â rhesymau pam y bernir ei bod yn briodol.
- 5.2 Bydd Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar gynnwys yr is-ddeddfwriaeth os bernir ei bod yn briodol gwneud hynny. Penderfynir beth fydd union natur yr ymgynghori ar ôl i'r cynigion gael eu ffurfioli.

Tabl 5.1: Crynodeb o'r pwerau i wneud is-ddeddfwriaeth yn narpariaethau Deddf Seilwaith (Cymru)

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
RHAN 1 – PROSIECTAU SEILWAITH ARWYDDOCAOL (PSA)					
Adran 17(1)(a)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	<p>Ystyrir bod hyn yn briodol i ddiogelu'r Ddeddf yn y dyfodol ac i ymateb yn effeithlon i newidiadau i ddeddfwriaeth y DU a datblygiadau technolegol yn y diwydiant. Ystyrir bod hyn yn briodol er budd y broses gydsynio oherwydd y gallai fod angen addasu'r rhestr o brosiectau cymwys yn amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r Senedd ddeddfu.</p> <p>Mae'r rheoliadau yn gyfyngedig o ran cymhwysedd tiriogaethol a'r math o brosiect neu amrywiad ar brosiect y gellir ei fewnosod.</p>	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddiwygio, amrywio neu ddileu darpariaeth bresennol mewn Deddf gan y Senedd a Deddfau gan Senedd y Deyrnas Unedig, felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.
Adran 17(1)(b)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn briodol i ddiogelu'r Ddeddf yn y dyfodol ac i ymateb yn effeithlon i	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddiwygio, amrywio neu ddileu darpariaeth

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			<p>newidiadau i ddeddfwriaeth y DU a datblygiadau technolegol yn y diwydiant. Ystyrir bod hyn yn briodol er budd y broses gydsynio oherwydd y gallai fod angen addasu'r rhestr o brosiectau cymwys yn amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r Senedd ddeddfu.</p> <p>Mae'r rheoliadau yn gyfyngedig o ran cymhwysedd tiriogaethol a'r math o brosiect neu amrywiad ar brosiect y gellir ei fewnosod.</p>		<p>bresennol mewn Deddf gan y Senedd a Deddfau gan Senedd y Deyrnas Unedig, felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.</p>
RHAN 2 – GOFYNIAD AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 21(1)(a)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn briodol i ddiogelu'r Ddeddf yn y dyfodol ac i ymateb yn effeithlon i newidiadau i ddeddfwriaeth y DU. Gallai tystiolaeth hefyd ddod i'r amlwg o ofynion y diwydiant a pholisïau ac amcanion y llywodraeth yn y	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddiwygio, amrywio neu ddileu darpariaeth bresennol mewn Deddf gan y Senedd a Deddfau gan Senedd y Deyrnas Unedig, felly bydd angen rhywfaint o

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			<p>dyfodol, y dylid cynnwys mathau pellach o gydsyniad yn y broses gydsynio hon neu amrywio'r achosion mewn perthynas â pha fath o gydsyniad sydd o fewn y broses hon.</p> <p>Gallai fod angen addasu'r ymatebion i'r dystiolaeth sy'n dod i'r amlwg yn amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r Senedd ddeddfu.</p>		waith craffu ychwanegol arno.
Adran 21(1)(b)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn briodol i ddiogelu'r Ddeddf yn y dyfodol ac i ymateb yn effeithlon i newidiadau i ddeddfwriaeth y DU. Gallai tystiolaeth hefyd ddod i'r amlwg o ofynion y diwydiant a pholisïau ac amcanion y llywodraeth yn y dyfodol, y dylid cynnwys mathau pellach o gydsyniad yn y broses gydsynio hon neu	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddiwygio, amrywio neu ddileu darpariaeth bresennol mewn Deddf gan y Senedd a Deddfau gan Senedd y Deyrnas Unedig, felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			<p>amrywio'r achosion mewn perthynas â pha fath o gydsyniad sydd o fewn y broses hon.</p> <p>Gallai fod angen addasu'r ymatebion i'r dystiolaeth sy'n dod i'r amlwg yn amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r Senedd ddeddfu.</p>		
Adran 22(2)(c)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd yn cynnwys manylion y terfynau i'r pŵer cyfarwyddo hwn. Ystyrir y bydd rheoliadau yn darparu'r math o hyblygrwydd sy'n ofynnol a fydd o fudd i'r broses gydsynio.	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn yn ymwneud â nodi datblygiad fel prosiect seilwaith arwyddocaol trwy gyfarwyddyd. ond bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.
Adran 26	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y byddant yn cynnwys manylion	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			<p>materion gweithdrefnol mewn cysylltiad â phwerau gwneud cyfarwyddydau o dan adrannau 22, 23 a 24.</p> <p>Mae angen hyblygrwydd hefyd er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau gweithdrefnol os ystyrir eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol er budd y broses gydsynio.</p>		<p>fydd yn nodi manylion pwerau gwneud cyfarwyddydau.</p> <p>Gallai'r rhain fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba ofynion gweithdrefnol sy'n berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.</p>
RHAN 3 – YMGEISIO AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 27(1)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y byddant yn cynnwys manylion sylweddol sy'n ymwneud â gwasanaethau cyn ymgeisio. Mae angen hyblygrwydd hefyd er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau gweithdrefnol, neu newidiadau i ba wybodaeth	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi pryd a sut y mae'n rhaid darparu gwasanaethau cyn ymgeisio, pa wybodaeth y mae'n rhaid ei chynnwys

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			sy'n ofynnol ei chyflwyno, os ystyrir eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol er budd y broses gydsynio.		<p>mewn ymateb gwasanaeth cyn ymgeisio a sut y rhoddir cyhoeddusrwydd i wasanaethau o'r fath ymhlith y cyhoedd yn ehangach.</p> <p>Gallai'r rhain fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba wybodaeth / gofynion gweithdrefnol sy'n berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.</p>
Adran 28(5)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion ar gyfer cael gwybodaeth am fuddiannau mewn tir drwy gyflwyno	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi gofynion i ymgeiswyr gyflwyno

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			hysbysiad yn cynnwys materion manwl. Er enghraifft, ar gynnwys hysbysiad ac amserlenni ar gyfer ymateb.		hysbysiad ar fuddiannau mewn tir a fyddai'n cael eu heffeithio gan CS arfaethedig. Gall y manylion arfaethedig sydd i'w rhagnodi fod yn destun newid yn y dyfodol; er enghraifft os gwneir newidiadau i'r broses gydsynio drosfwaol neu os ystyrir y dylid ychwanegu neu ddiwygio manylion penodol i'r hyn a gynhwysir mewn hysbysiad. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd angenrheidiol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i addasu materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 29(1)(h)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y gallai fod angen diwygio'r rhestr o'r personau hynny y mae'n rhaid eu hysbysu am gais arfaethedig yn y dyfodol er mwyn cynnwys personau newydd neu wahanol.	Negyddol	Mae'r rhestr o bersonau eraill y mae'n rhaid eu hysbysu am gais arfaethedig yn fân fater technegol a gweithdrefnol ac mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym, pe bai angen yn codi i ddiwygio'r rhestr o'r personau hynny.
Adran 29(2) a (3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i'r manylion sy'n nodi pa wybodaeth y mae'n rhaid ei chynnwys mewn ffurflen hysbysu cyn ymgeisio fod yn hyblyg er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fanylyn cymharol fân sy'n nodi pa fanylion a gwybodaeth y mae'n rhaid i ymgeiswyr eu cynnwys fel rhan o'u ffurflen hysbysu cyn ymgeisio, gan gynnwys sut a phryd y mae hysbysiad i'w roi.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					Mae'n bosibl y bydd yn ofynnol i ni ddiweddarau'r rhestr hon ar fyr rybudd ac mae angen yr hyblygrwydd priodol arnom i wneud hynny, os ystyrir ei bod yn angenrheidiol i ddarparu ymgeiswyr gyflwyno gwybodaeth ychwanegol yn y dyfodol.
Adran 29(5)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd gall yr wybodaeth a gynhwysir mewn hysbysiad, yn ychwanegol at y cyfnod y mae'n rhaid ei roi, fod yn destun newid yn y dyfodol er mwyn bod o fudd i'r broses gydsynio ac mae angen hyblygrwydd er mwyn ymateb i'r newidiadau posibl hyn yn gyflym.	Negyddol	Mae hwn yn fân fater technegol a gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol cyffredinol sy'n ymwneud â ffurf a chynnwys hysbysiad gan Weinidogion Cymru i ddarparu ymgeiswyr, pan fo eu hysbysiad cyn ymgeisio wedi'i

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					<p>dderbyn, gan gynnwys sut y mae hysbysiad o'r fath i'w roi a'r cyfnod y mae'n rhaid ei roi.</p>
Adran 30(2) a (3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	<p>Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion sy'n ymwneud ag ymgynghori cyn ymgeisio yn cynnwys lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Ddeddf. Mae hyn yn cynnwys; pwy y mae'n rhaid ymgynghori â hwy, sut mae ymgynghoriad yn cael ei gynnal, amserlenni ar gyfer ymgynghori ac ymateb i ymgynghoriadau.</p>	Negyddol	<p>Mae'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad cyn ymgeisio yn fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach.</p> <p>Gall y manylion arfaethedig sydd i'w rhagnodi fod yn destun newid yn y dyfodol os ystyrir bod manylion penodol o bosibl heb gymaint o werth yn y broses ymgynghori ag y tybiwyd yn wreiddiol, neu os dylid ychwanegu manylion penodol. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd</p>

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					angenrheidiol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i addasu materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.
Adran 32(4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y broses ymgeisio yn cynnwys lefel sylweddol o fanylion, gan gynnwys ffurf a chynnwys cais a pha wybodaeth a dogfennau y mae'n rhaid iddynt gyd-fynd ag ef, sut y gwneir ceisiadau, y broses ddilysu, y weithdrefn ar gyfer amrywio neu dynnu cais yn ôl a'r cyfnod y mae'n rhaid cyflwyno ceisiadau o'i fewn.	Negyddol	Ystyrir bod y broses ar gyfer cyflwyno a dilysu ceisiadau am CS yn fân fater gweithdrefnol , sydd hefyd yn cynnwys materion technegol amrywiol. Gall y weithdrefn a'r wybodaeth arfaethedig sy'n ofynnol fod yn destun newid yn y dyfodol, os ystyrir y dylid ychwanegu neu dynnu gofynion penodol o'r rhestr wybodaeth sydd i'w chyflwyno, neu unrhyw faterion gweithdrefnol, gan ddibynnu ar faint o

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					werth sydd iddynt. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd angenrheidiol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i newid materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.
Adran 32(5)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y rhestr o swyddogaethau posibl y caniateir eu rhoi, ynghyd â'r rhestr o bersonau y caniateir rhoi swyddogaethau o'r fath iddynt, yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Ddeddf.	Negyddol	Mae'r rhestr o swyddogaethau posibl y caniateir eu rhoi, ynghyd â'r rhestr o bersonau y caniateir rhoi swyddogaethau o'r fath iddynt yn fân fater technegol ac mae angen hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i ddiwygio'r rhestr o swyddogaethau a / neu'r personau hynny

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					y caniateir eu rhoi iddynt.
Adran 34(2)(c)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y gallai fod angen diwygio'r rhestr o'r personau hynny y mae'n rhaid eu hysbysu am gais arfaethedig yn y dyfodol er mwyn cynnwys personau newydd neu wahanol.	Negyddol	Mae'r rhestr o bersonau eraill y mae'n rhaid eu hysbysu am gais arfaethedig yn fân fater technegol a gweithdrefnol ac mae angen hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i ddiwygio'r rhestr o'r personau hynny.
Adran 34(3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod nifer o ofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu sy'n ymwneud â cheisiadau, sydd hefyd yn amrywio gan ddibynnu pa un a yw datblygiad arfaethedig ar y tir neu ar y môr. Bydd hyn yn cyflwyno manylion sylweddol.	Negyddol	Ystyrir bod gofynion cyhoeddusrwydd a hysbysu cais yn fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach. At hynny, mae'n bosibl y bydd angen diwygio sut mae ceisiadau'n cael eu

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					hysbysu a sut y caiff cyhoeddusrwydd eu rhoi iddynt yn y dyfodol i sicrhau bod cynulleidfa ehangach yn cael gwybod amdanynt. Felly, mae angen y gallu i ddeddfu'n gyflym.
Adran 34(5)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod y dyddiad ar gyfer cael sylwadau sy'n ymwneud â chais yn fân fater technegol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol er mwyn cynnwys cyfnod amser gwahanol.	Negyddol	Mae'r dyddiad cau ar gyfer pryd y mae'n rhaid cael sylwadau mewn perthynas â chais yn fân fanylyn technegol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol er mwyn sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 35	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion a gedwir ar gyfer rheoliadau yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg i ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Negyddol	Mae materion sy'n ymwneud â sut y caniateir i sylwadau sy'n ymwneud â chais gael eu gwneud a'r gofyniad i bersonau penodedig ymateb yn fân fater gweithdrefnol a thechnegol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach.
Adran 36(4)(b)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i'r gofynion ar gyfer yr hyn y mae'n rhaid ei gynnwys mewn adroddiad ar yr effaith leol fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau mewn gofynion o'r fath yn y dyfodol.	Negyddol	Mae'r gofynion sy'n pennu ffurf a chynnwys adroddiad ar yr effaith leol yn fân fater technegol a gweithdrefnol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i adlewyrchu gofynion sy'n newid. Felly, mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 37(4)(b)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i'r gofynion ar gyfer yr hyn y mae'n rhaid ei gynnwys mewn adroddiad ar yr effaith ar y môr fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau mewn gofynion o'r fath yn y dyfodol.	Negyddol	Mae'r gofynion sy'n pennu ffurf a chynnwys adroddiad ar yr effaith ar y môr yn fân fater technegol a gweithdrefnol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i adlewyrchu gofynion sy'n newid. Felly, mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.
Adran 38(2) a (3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion ynghylch rhoi hysbysiad i Weinidogion Cymru ynghylch personau â buddiant mewn tir y byddai caffael gorfodol yn gymwys iddynt fel rhan o CS yn cynnwys materion manwl. Er enghraifft, yr wybodaeth sydd	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi'r gofynion i ymgeiswyr roi hysbysiad i Weinidogion Cymru ynghylch buddiannau mewn tir. Gall y manylion arfaethedig

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			i'w darparu ar yr unigolion hynny sydd â buddiant.		sydd i'w rhagnodi fod yn destun newid yn y dyfodol; er enghraifft os gwneir newidiadau i'r broses gydsynio drosfwaol neu os ystyrir y dylid ychwanegu neu ddiwygio manylion penodol o ran pa wybodaeth a ddarperir. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd angenrheidiol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i newid materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.
Adran 39	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion ar gyfer ymgynghori ar gais am gydsyniad seilwaith sy'n	Negyddol	Mae'r gofyniad i gynnal ymgynghoriad ar gais am gydsyniad seilwaith sy'n ymwneud â chaffael gorfodol ar ôl

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			ymwneud â chaffael gorfodol ar ôl y cam cyflwyno yn cynnwys materion manwl. Er enghraifft, ar y dogfennau y mae'n ofynnol eu darparu yn rhan o ymgynghoriad neu ar ei amserlen.		y cam cyflwyno yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach. Gall y manylion arfaethedig sydd i'w rhagnodi fod yn destun newid yn y dyfodol os ystyrir bod manylion penodol o bosibl heb gymaint o werth yn y broses ymgynghori ag y tybiwyd yn wreiddiol, neu os dylid ychwanegu manylion penodol. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd angenrheidiol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i newid materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
RHAN 4 – ARCHWILIO CEISIADAU					
Adran 40(5) a (6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg i ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol a allai fod yn ofynnol i er mwyn cynnal archwiliadau o geisiadau yn effeithiol.	Negyddol	Ystyrir bod materion sy'n ymwneud â phenodi awdurdod archwilio yn dechnegol a gweithdrefnol.
Adran 42(4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau am fod y dyddiad erbyn pryd y bydd yn rhaid penderfynu ar weithdrefn archwilio yn fân fater technegol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol er mwyn cynnwys cyfnod amser gwahanol.	Negyddol	Mae'r dyddiad cau ar gyfer penderfynu ar weithdrefn archwilio yn fân fanylyn technegol a allai fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol er mwyn sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 42(6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y gallai'r rhestr o bartïon rhagnodedig sy'n destun hysbysiad o weithdrefn archwilio fod angen ei diwygio yn y dyfodol i gynnwys partïon ychwanegol yn y rhestr.	Negyddol	Mae hysbysu partïon rhagnodedig o weithdrefn archwilio yn fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach. Mae angen hyblygrwydd hefyd i ddeddfu'n gyflym, pe bai angen diwygio'r rhestr o bartïon rhagnodedig yn y dyfodol.
Adran 43	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y manylion sy'n ymwneud â'r gofyniad am wrandawriad llawr agored yn cynnwys manylion sylweddol a fyddai'n feichus wrth ddarllen y Ddeddf.	Negyddol	Mae manylion am wrandawriadau llawr agored yn faterion technegol a gweithdrefnol mân a all fod angen diwygiadau yn y dyfodol i ymateb i newidiadau mewn ymarfer proffesiynol. Mae'n bwysig, felly, ein

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffur	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					bod yn cadw'r hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym.
Adran 44	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd manylion sy'n ymwneud â'r weithdrefn archwilio yn cynnwys manylion sylweddol a fyddai'n feichus wrth ddarllen yDdeddf.	Negyddol	Mae'r manylion ynghylch y weithdrefn archwilio yn fân faterion technegol a gweithdrefnol allai fod angen eu diwygio yn y dyfodol i ymateb i newidiadau o ran arferion proffesiynol. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym.
Adran 48(6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach ac mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					yn codi i newid gweithdrefnau.
RHAN 5 – PENDERFYNU AR GEISIADAU AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 55(1)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau mewn arferion gwaith yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Byddai pwerau sydd wedi'u rhoi trwy reoliadau i awdurdod archwilio ar gyfer rhai mathau o geisiadau am gydsyniad seilwaith yn newid y weithdrefn ar gyfer penderfynu arnynt o dan broses gydsynio newydd. Ystyrir bod unrhyw newid i weithdrefn math penodol o gais yn teilyngu rhywfaint o waith craffu ychwanegol.
Adran 57(d)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y materion pellach y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			iddynt wrth benderfynu ar gais yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.		effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.
Adran 58(3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd materion pellach y caiff Gweinidogion Cymru neu awdurdod archwilio ystyried y cânt o hyn ymlaen eu diystyru wrth benderfynu ar gais yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo fod yn hyblyg hefyd er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Rheoliadau a fyddai'n newid, dileu neu'n diweddarau materion a enwir ar wyneb y Ddeddf fel rhai y caiff Gweinidogion Cymru neu awdurdod archwilio eu diystyru wrth benderfynu ar gais am gydsyniad seilwaith. Ystyrir bod unrhyw reoliadau o'r fath yn bethau sy'n teilyngu elfen ychwanegol o graffu.
Adran 59(4)(a)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.		yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.
Adran 59(6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Ni ddylid newid yr amserlen ragnodedig ar gyfer penderfynu ar gais am gydsyniad seilwaith ond o dan amgylchiadau eithriadol ac felly fe'i ystyrir yn rhywbeth sy'n teilyngu rhywfaint o waith craffu ychwanegol
Adran 60(2)(d)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd gallai'r rhestr o bartïon ychwanegol y'u hysbysir am benderfyniad gan Weinidogion Cymru fod angen ei newid yn y	Negyddol	Mae hysbysu partïon rhagnodedig am benderfyniad yn fater gweithdrefnol mân o ystyried y ddeddfwriaeth

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			dyfodol er mwyn gallu ychwanegu partïon at y rhestr.		ehangach. Rhaid wrth hyblygrwydd er mwyn gallu deddfu'n gyflym, os bydd angen newid y rhestr o bartïon rhagnodedig yn y dyfodol.
Adran 60(4)(d)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd gallai'r rhestr o bartïon ychwanegol y'u hysbysir am benderfyniad gan awdurdod archwilio fod angen ei newid yn y dyfodol er mwyn gallu ychwanegu partïon at y rhestr.	Negyddol	Mae hysbysu partïon rhagnodedig am benderfyniad yn fater gweithdrefnol mân o ystyried y ddeddfwriaeth ehangach. Rhaid wrth hyblygrwydd er mwyn gallu deddfu'n gyflym, os bydd angen newid y rhestr o bartïon rhagnodedig yn y dyfodol.
Adran 60(6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i	Negyddol	Mae hwn yn fân fater gweithdrefnol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach ac mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.		gyflym pe bai angen newidiadau gweithdrefnol i adlewyrchu arferion gwaith.
Adran 62(3)(d)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y gallai fod angen diwygio'r rhestr o'r personau hynny y mae'n rhaid iddynt gael copi o ddatganiad o resymau yn y dyfodol er mwyn cynnwys personau newydd neu wahanol.	Negyddol	Mae'r rhestr o bersonau eraill y mae'n rhaid iddynt gael copi o ddatganiad o resymau yn fân fater technegol a gweithdrefnol ac mae angen hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i ddiwygio'r rhestr o'r personau hynny.
RHAN 6 – GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH (CS)					
Adran 63(5)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn briodol i ganiatáu rhywfaint o hyblygrwydd er mwyn ymateb yn effeithlon i newidiadau i ddeddfwriaeth y DU neu faterion sy'n dod i'r amlwg o	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddiwygio, amrywio neu ddileu darpariaeth bresennol mewn Deddf gan y Senedd, felly bydd angen rhywfaint o

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			<p>weithredu'r Ddeddf. Mae'n bosibl y bydd angen ei addasu'n amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r Senedd ddeddfu.</p> <p>Mae'r rheoliadau'n gyfyngedig o ran cymhwysedd tiriogaethol a'r math o brosiect neu amrywiad ar brosiect y gellir ei fewnosod.</p>		waith craffu ychwanegol arno.
Adran 65(4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	<p>Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y byddant yn cynnwys manylion materion gweithdrefnol i'w dilyn ar gyfer awdurdodi caffael tir yn orfodol fel rhan o CS arfaethedig.</p> <p>Mae angen hyblygrwydd hefyd i ymateb i unrhyw newidiadau gweithdrefnol os ystyrir eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol er budd y broses gydsynio.</p>	Negyddol	<p>Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi manylion ar gyfer awdurdodi caffael tir yn orfodol fel rhan o CS arfaethedig.</p> <p>Gallai'r manylion hyn fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba ofynion gweithdrefnol sy'n</p>

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly, mae angen hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym os oes angen.
Adran 72(1) a (2)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y gofynion ar gyfer hysbysu ynghylch caffaeliad gorfodol sy'n ffurfio rhan o CS yn cynnwys materion manwl. Er enghraifft, ar gynnwys hysbysiad.	Negyddol	Mae hwn yn fân fater technegol a gweithdrefnol a fydd yn nodi'r gofynion ar gyfer hysbysu ynghylch caffaeliad gorfodol sy'n ffurfio rhan o CS. Gall y manylion arfaethedig sydd i'w rhagnodi fod yn destun newid yn y dyfodol; er enghraifft os ystyrir y dylid ychwanegu neu ddiwygio manylion penodol i'r hyn a gynhwysir mewn hysbysiad. Felly, mae'n bwysig ein bod yn cadw'r hyblygrwydd angenrheidiol i

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					ddeddfu'n gyflym, pe bai'r angen yn codi i addasu materion gweithdrefnol neu wybodaeth benodedig.
Adran 84(1)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	<p>Ystyrir bod hyn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y byddant yn cynnwys manylion materion gweithdrefnol mewn cysylltiad ag is-adrannau (2) a (3).</p> <p>Mae angen hyblygrwydd hefyd i ymateb i unrhyw newidiadau gweithdrefnol os ystyrir eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol er budd y broses gydsynio.</p>	Negyddol	<p>Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi manylion pwerau gwneud cyfarwyddydau.</p> <p>Gallai'r rhain fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba ofynion gweithdrefnol sy'n berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.</p>

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 84(2)(3) a (4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	<p>Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y byddant yn cynnwys manylion materion gweithdrefnol mewn cysylltiad ag is-adrannau (2) a (3).</p> <p>Mae angen hyblygrwydd hefyd i ymateb i unrhyw newidiadau gweithdrefnol os ystyrir eu bod yn angenrheidiol neu'n briodol er budd y broses gydsynio.</p>	Negyddol	<p>Mae hwn yn fân fanylyn technegol a mater gweithdrefnol a fydd yn nodi manylion pwerau gwneud cyfarwyddydau.</p> <p>Gallai'r rhain fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba ofynion gweithdrefnol sy'n berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.</p>
Adran 85(4)	Gweinidogion Cymru	Yn ddarostyngedig i weithdrefn benodol a nodir yn is-adran (4)	Mae'r mater hwn yn ymwneud â chyflwyno gorchymyn CS ar ffurf offeryn statudol i'r Senedd. Bydd yn dilyn gweithdrefnau'r Senedd a'r manylebau sydd wedi'u cynnwys yn is-adran (4).	Yn ddarostyngedig i weithdrefn benodol a nodir yn is-adran(4)	Mae'r broses i gyflwyno gorchymyn CS ar ffurf offeryn statudol newydd i'r Senedd yn ddarostyngedig i'r

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					gweithdrefnau penodol a osodir yn is-adran(4).
Adran 88	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Negyddol	Mae'r manylion ynglŷn â'r weithdrefn ar gyfer cywiro gwall mewn dogfen benderfynu yn fân faterion technegol a gweithdrefnol a allai fod angen eu diwygio yn y dyfodol er mwyn ymateb i newidiadau mewn arferion proffesiynol. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym.
Adran 91(1), (3), (5) a (6)(c)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd manylion sy'n ymwneud â'r weithdrefn o newid a dirymu gorchmynion CS yn cynnwys manylion sylweddol a	Negyddol	Mae'r manylion ynglŷn â'r weithdrefn ar gyfer newid a dirymu gorchmynion CS yn fân faterion technegol a gweithdrefnol a all fod angen eu diwygio

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			fyddai'n feichus wrth ddarllen y Ddeddf.		yn y dyfodol er mwyn ymateb i newidiadau mewn arferion proffesiynol. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r hyblygrwydd i ddeddfu'n gyflym.
Adran 94(1)(a)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio.
Adran 94(3)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 95(2)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.
Adran 96(7)(b)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fater technegol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol. Felly, mae angen yr hyblygrwydd arnom i ddeddfu'n gyflym, pe bai angen.

RHAN 7 – GORFODI

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 113(8)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn cynnwys unrhyw newidiadau yn y dyfodol o ran arferion sy'n ymwneud â hysbysiadau datblygiad anawdurdodedig.	Negyddol	Mae hwn yn fân fater technegol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach ac mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym pe bai angen diwygio'r materion sydd i'w pennu mewn hysbysiad datblygiad anawdurdodedig yn y dyfodol.
Adran 118(1)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn cynnwys unrhyw newidiadau yn y dyfodol o ran arferion sy'n ymwneud â chyfyngiadau ar ddyroddi hysbysiadau stop dros dro.	Negyddol	Mae cyfyngiadau o ran pryd y caniateir cyflwyno hysbysiad stop dros dro yn fân fater technegol o fewn y cynllun deddfwriaethol ehangach. At hynny, mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym, pe bai angen

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					diwygio'r cyfyngiadau hynny yn y dyfodol.
RHAN 8 – SWYDDOGAETHAU ATODOL					
Adran 124(1) a (4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn briodol oherwydd ei fod yn cynnwys pwerau i osod neu gynyddu ffioedd neu feichiau ariannol eraill ar y cyhoedd.	Cadarnhaol	Byddai unrhyw ddiwygiadau i'r rheoliadau yn y dyfodol yn golygu cynnydd mewn ffioedd sy'n debygol o gael effaith ar ymgeiswyr a'r cyhoedd yn ehangach.
Adran 128(6), (7) ac (8)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 129(1), (3) a (4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod ymgynghoriadau â nifer eang o gyrff cyhoeddus y mae'n rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw iddynt wrth benderfynu ar gais yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.
Adran 130(2)(c)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru gyfarwyddo awdurdod datganoledig yng Nghymru a enwir mewn rheoliadau i wneud pethau mewn perthynas â chais am gydsyniad seilwaith. Felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 130(4)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn yn ymwneud ag awdurdodau cyhoeddus yn adfer costau o dan yr adran hon. Felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.
Adran 131	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y bydd y pŵer i ddatgymhwysu gofynion yn cyflwyno lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn i ddatgymhwysu gofynion a osodir gan y Ddeddf, o dan y Ddeddf neu yn rhinwedd y Ddeddf. Bydd is-ddeddfwriaeth yn cyfyngu'r pŵer hwn ond bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.
Adran 132(2)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn ymwneud â mater	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn yn ymwneud â cheisiadau gan y Goron. Felly

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			gweithdrefnol sydd â lefel sylweddol o fanylion a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg er mwyn ymateb i unrhyw newidiadau i'r weithdrefn yn y dyfodol.		bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.
RHAN 9 – DARPARIAETHAU CYFFREDINOL					
Adran 136(2)(e)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd bod angen i drefniadau ar gyfer rhoi hysbysiadau, cyfarwyddydau a dogfennau eraill fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fater technegol a gweithdrefnol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio. Mae'n bwysig, felly, ein bod yn cadw'r gallu i ddeddfu'n gyflym pan fo angen.
Adran 144	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd y gallai'r materion dan sylw fod angen eu haddasu'n amlach nag y byddai'n synhwyrol i'r	Cadarnhaol	Mae'r adran hon yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau y caniateir eu defnyddio i

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			Senedd ddeddfu ar eu cyfer drwy ddeddfwriaeth sylfaenol.		wneud darpariaeth atodol, darpariaeth ddeilliadol, a darpariaeth ganlyniadol a darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed. Gallai'r rhain fod yn destun newid yn y dyfodol gan ddibynnu ar ba ofynion gweithdrefnol sy'n berthnasol neu'n briodol ar y pryd ac felly, mae hyblygrwydd yn ofynnol i ddeddfu'n gyflym os oes angen.
Adran 146(6)	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn ymwneud â mater gweithdrefnol gyda lefel sylweddol o fanylder a bydd angen iddo hefyd fod yn hyblyg i ymateb i unrhyw	Negyddol	Mae'r adran hon yn gwneud darpariaeth ynghylch darpariaethau trosiannol sy'n ymwneud â'r Ddeddf.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			newidiadau yn y weithdrefn yn y dyfodol.		
Adran 147	Gweinidogion Cymru	Gorchymyn	Mae cynsail cryf o ran y defnydd o bwerau dirprwyedig ar gyfer cychwyn ac nid yw'n ddadleuol.	Dim gweithdrefn	Mae'r adran hon yn gwneud darpariaeth ynghylch pryd y daw darpariaethau'r Ddeddf i rym.
Paragraff 1(3) o Atodlen 2	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Negyddol	Mae hwn yn fân fanylyn technegol a all fod angen ei ddiwygio yn y dyfodol i sicrhau effeithlonrwydd y broses gydsynio.
Paragraff 2(1) o Atodlen 2	Gweinidogion Cymru	Rheoliadau	Ystyrir bod hyn yn addas ar gyfer rheoliadau oherwydd ei fod yn fân fater technegol ac mae angen i drefniadau fod yn hyblyg er mwyn ymateb i newidiadau yn y dyfodol.	Cadarnhaol	Mae'r pŵer hwn yn ymwneud ag iawndal. Felly bydd angen rhywfaint o waith craffu ychwanegol arno.

Tabl 5.2: Crynodeb o'r pwerau i wneud cyfarwyddydau a phennu meini prawf a gyhoeddir yn narpariaethau Deddf Seilwaith (Cymru)

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
RHAN 2 – GOFYNIAD AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 22(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo fesul achos a yw prosiect nad yw'n gymwys fel PSA o dan Ran 1, yn cael ei drin fel CS at ddibenion y Ddeddf.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwysu un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 23(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo fesul achos bod cais i'w drin fel cais am CS, yn dilyn cyfarwyddyd a roddir o dan adran 22.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 24(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo fesul achos nad yw prosiect sydd yn rhannol yng Nghymru neu'n rhannol yn ardal Forol Cymru, a fyddai yn ei gyfarwydd fel arfer yn gymwys fel PSA o dan Ran 1, yn PSA at ddibenion y Ddeddf.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
RHAN 3 – YMGEISIO AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 34(10)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo'r ymgeisydd i hysbysu person o gais CS a rhoi cyhoeddusrwydd i'r cais hwnnw yn y modd a bennir yn y cyfarwyddyd.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 37(2)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo Corff Adnoddau Naturiol Cymru i gyflwyno adroddiad ar yr effaith ar y môr o fewn amserlen benodol.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
RHAN 4 – ARCHWILIO CEISIADAU					
Adran 40(3)	Gweinidogion Cymru	Meini prawf a gyhoeddir	Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi dogfen sy'n nodi'r meini prawf ar gyfer penodi person neu	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y meini prawf a gyhoeddir yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			banel o bersonau, i archwilio cais i newid neu ddirymu CS.		broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 42(7)	Gweinidogion Cymru	Meini prawf a gyhoeddir	Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi meini prawf i gael eu cymhwyso gan yr awdurdod archwilio wrth benderfynu ar y weithdrefn ar gyfer pob cais y mae'n ei archwilio.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y meini prawf a gyhoeddir yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 44(3)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo bod unrhyw fater neu achosion i'w penderfynu gan Weinidogion Cymru yn lle'r awdurdod archwilio, neu i'r gwrthwyneb.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac ac o'r

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			Caiff y pŵer cyfarwyddo yn yr achos hwn ei ddarparu drwy gyfrwng reoliadau.		herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 48(2)	Awdurdod Gweinidogol (Gweinidogion Cymru)	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo'r awdurdod archwilio sy'n cynnal ymchwiliad bod tystiolaeth benodol i'w chlywed neu'n agored i'w harchwilio, gan bersonau a bennir yn y cyfarwyddyd.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 49(2)	Awdurdod Gweinidogol (Gweinidogion Cymru)	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo "y person cyfrifol" i dalu ffioedd a threuliau cynrychiolydd penodedig, at ddibenion ymchwiliad lleol.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
					cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 53(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo'r awdurdod archwilio i ail-agor archwiliad, ar ôl derbyn adroddiad o dan adran 52 o'r Ddeddf.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
RHAN 5 – PENDERFYNU AR GEISIADAU AM GYDSYNIAD SEILWAITH					
Adran 55(4)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo bod gan awdurdod archwilio'r swyddogaeth i benderfynu ar gais am CS yn lle Gweinidogion Cymru, a bod gan Weinidogion Cymru'r swyddogaeth	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffur	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
			i benderfynu ar gais am CS yn lle awdurdod archwilio.		gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
Adran 59(2)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo estyniad amser ar y cyfnod penderfynu ar gyfer cydsyniad seilwaith, naill ai gan yr awdurdod archwilio neu Weinidogion Cymru.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
RHAN 6 – GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH					

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 73(5)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	Y pŵer i gyfarwyddo bod yr hawl tramwy yn adfer os yw'r hawl yn cael ei ddiddymu cyn i'r gwaith o gaffael y tir gael ei gwblhau ond rhoddwyd y gorau i'r cynnig i gaffael y tir.	Dim gweithdrefn Senedd	Mae sylwedd y pŵer i ddyroddi cyfarwyddyd wedi'i nodi ar wyneb y Ddeddf ac mae'n gyfyngedig o ran cwmpas ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
RHAN 8 – SWYDDOGAETHAU ATODOL					
Adran 130(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo awdurdodau cyhoeddus i ymgymryd ag unrhyw faterion perthnasol mewn perthynas â chais cydsyniad seilwaith.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn
Adran 131(1)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	<p>I gyfarwyddo bod gofynion yn y Ddeddf nad ydynt yn gymwys i gydsyniadau seilwaith yn ddarostyngedig i'r cyfarwyddyd hwnnw.</p> <p>Caiff y pŵer cyfarwyddo yn yr achos hwn ei ddarparu drwy gyfrwng reoliadau.</p>	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.
ATODLEN 2 – DIGOLLEDU AM NEWID NEU DDIRYMU GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH					
Paragraff (7)(1)(c)	Gweinidogion Cymru	Cyfarwyddyd	I gyfarwyddo'r symiau sy'n daladwy i Weinidogion Cymru a phryd mewn perthynas â'r swm sy'n adenilladwy gan Weinidogion Cymru mewn cysylltiad â digollediad.	Dim gweithdrefn Senedd	Bydd y cyfarwyddydau yn dechnegol o ran natur ac yn delio i raddau helaeth â'r broses ac o'r herwydd, ni ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso un o weithdrefnau'r Senedd.

Adran	I bwy y rhoddir y pŵer	Ffurf	Priodoldeb y pŵer dirprwyedig	Gweithdrefn	Rheswm dros y weithdrefn

RHAN 2 – ASESIAD EFFAITH RHEOLEIDDIOL

Pennod 6 – Crynodeb o'r Aseiad Effaith Rheoleiddiol (AERh)

- 6.1 Cwblhawyd Aseiad Effaith Rheoleiddiol (AERh) ar gyfer y Ddeddf ac mae'n dilyn isod. Diweddarwyd yr AERh yn dilyn Cyfnodau 2 a 3 o waith craffu'r Senedd ar y ddeddfwriaeth er mwyn darparu eglurhad ar y fethodoleg ac i adlewyrchu gwelliannau o bwys (o ran goblygiadau cost posibl) yng Nghyfnod 3. Mae'r diweddariadau hyn er mwyn darparu eglurhad yn unig ac nid oes ganddynt unrhyw oblygiadau cost ychwanegol i'r AERh. Bydd dadansoddiad pellach o gostau a manteision y system newydd yn parhau i gael ei fireinio yn yr asesiadau a fydd yn cael eu llunio ar gyfer yr holl is-ddeddfwriaeth sy'n deillio o'r Ddeddf, gan gynnwys rheoliadau a fydd yn cael eu datblygu dros y flwyddyn i ddod wrth i'r broses gydsynio seilwaith newydd gael ei gweithredu.
- 6.2 Nid oes unrhyw ddarpariaethau penodol yn y Ddeddf sy'n codi gwariant ar Gronfa Gyfunol Cymru.
- 6.3 Rhydd y tabl canlynol grynodeb o gostau a manteision y Ddeddf gyfan. Lluniwyd y tabl i gyflwyno'r wybodaeth sydd ei hangen o dan Reol Sefydlog 26.6 (viii) a (ix). Mae'r holl gostau isod wedi'u darparu i'r £100 agosaf.

Y Ddeddf Seilwaith		
Yr opsiwn a ffefrir: Cyflwyno deddfwriaeth er mwyn – Rhoi math newydd o 'Gydsyniad Seilwaith Cymreig' ar waith ar gyfer datblygiadau neu waith sy'n anelu at adeiladu a/neu newid defnydd i greu 'Prosiect Seilwaith Cymreig' (gweler Penodau 7 ac 8 ar gyfer arfarniad opsiynau a rhagor o fanylion am bob opsiwn a ystyriwyd).		
Cam: Cyflwyno	Cyfnod arfarnu: 2024/25 - 2028/29	Blwyddyn sail brisiau: 2022/23
Cyfanswm Cost Cyfanswm: £-2,222,500 Gwerth presennol: £-1,938,800	Cyfanswm y Manteision Cyfanswm: £- Gwerth presennol: £-	Gwerth Net Presennol (GNP): £1,938,800

Cost weinyddol

Costau: Bydd cost weithredu gychwynnol o £385,300 i Lywodraeth Cymru er mwyn sefydlu cyfundrefn cydsyniad seilwaith newydd a ragnodir gan y Ddeddf, gan gynnwys systemau rheoli achosion a systemau TG newydd, canllawiau a hyfforddiant.

Trosiannol: £385,300	Cylchol: £0	Cyfanswm: £385,300	GP: £372,300
---------------------------------------	--------------------	-------------------------------------	---------------------

Arbedion cost: Amcangyfrif mai'r gost i Lywodraeth Cymru wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau seilwaith o dan y gyfundrefn gydsynio newydd fydd £567,700 y flwyddyn. Fodd bynnag, bydd modd adennill y costau penderfynu hyn yn llawn drwy ffioedd ymgeisio, sy'n creu arbediad cost o £65,400 y flwyddyn i Lywodraeth Cymru rhwng 2025-26 a 2028-29 o gymharu â'r llinell sylfaen (lle nad oes modd adennill costau'n llawn) a chyfanswm arbediad cost o (£65,400 x 4) £261,600. Yn ogystal â'r ffaith bod modd adennill y costau penderfynu yn llawn, bydd arbedion effeithlonrwydd cyffredinol i Lywodraeth Cymru wrth wneud penderfyniadau ar brosiectau seilwaith unigol o dan un gyfundrefn gydsynio, o gymharu â'r cyfundrefnau gwahanol sy'n bodoli ar hyn o bryd. Yn 2024-25, gwneir penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau presennol ac felly nid oes unrhyw wahaniaeth mewn costau o gymharu â'r llinell sylfaen yn ystod y flwyddyn honno.

Trosiannol: £0	Cylchol: £261,600	Cyfanswm: £261,600	GP: £232,100
-----------------------	--------------------------	-------------------------------------	---------------------

Cost weinyddol net: £123,700

Costau cydymffurfio

Amcangyfrifir mai'r gost i ddatblygwyr ar gyfer cyflwyno eu ceisiadau fel rhan o'r gyfundrefn gydsynio newydd fydd £4,208,400 y flwyddyn. Mae hyn yn cynrychioli arbediad cost o ryw £580,500 y flwyddyn o gymharu â'r cyfundrefnau presennol (y llinell sylfaen). Caiff yr arbediad hwn ei wireddu rhwng 2025-26 a 2028-29, gan roi cyfanswm arbediad o £2,322,000 yn ystod y cyfnod arfarnu. Yn 2024-25, gwneir penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau presennol ac felly disgwylir y bydd y costau yr un peth â'r costau yn y llinell sylfaen. Bydd costau trosi o £3,000 i ddatblygwyr er mwyn ymgymryd â hyfforddiant ar y gyfundrefn newydd.

Amcangyfrifir mai'r gost i ACLlau ar gyfer cymryd rhan mewn ceisiadau fydd £21,200 y flwyddyn, sy'n cynrychioli arbediad cost o ryw £4,800 y flwyddyn o gymharu â senario'r llinell sylfaen. Unwaith eto, caiff yr arbediad cost hwn ei wireddu rhwng 2025-26 a 2028-29, a bydd y costau ar gyfer cymryd rhan yn y broses benderfynu yr un peth â'r llinell sylfaen yn 2024-25. Felly amcangyfrifir cyfanswm arbedion o £19,200 i ACLlau dros y cyfnod arfarnu. Yn ogystal, bydd costau trosi o £30,300 er mwyn ymgymryd â hyfforddiant ar y gyfundrefn newydd.

Amcangyfrifir mai'r gost i ymgynghoreion statudol ar gyfer cyflwyno sylwadau ar geisiadau o dan y gyfundrefn newydd fydd £35,100 y flwyddyn, sy'n cynrychioli arbediad cost o ryw £9,500 y flwyddyn o gymharu â'r llinell sylfaen. Disgwylir i'r arbediad hwn gael ei wireddu rhwng 2025-26 a 2028-29, a bydd y costau yn 2024-25 yr un peth â'r llinell sylfaen. Felly amcangyfrifir cyfanswm arbediad cost o £38,000 i ymgynghoreion statudol.

Nid yw'r costau i gymunedau yn hysbys.

Trosiannol: £33,300	Cylchol: £-2,379,500	Cyfanswm: £-2,346,200	GP: £-2,079,000
----------------------------	---------------------------------	----------------------------------	----------------------------

Costau eraill

Dd/G			
Trosiannol: £-	Cylchol: £-	Cyfanswm: £-	GP: £-

Costau heb eu meintioli ac anfanteision

Mae'r costau i gymunedau ar gyfer cymryd rhan mewn cyfundrefn gydsynio newydd yn amrywio gan ddibynnu ar eu cefndir a natur eu hymatebion i brosiectau penodol, ac felly nid oes modd eu meintioli.

O ystyried natur y Ddeddf sy'n ymdrin â materion gweithdrefnol, nid oes unrhyw anfanteision amgylcheddol yn deillio ohono. Bydd y ddeddfwriaeth amgylcheddol berthnasol yn parhau i fod yn gymwys wrth wneud penderfyniadau ar brosiectau seilwaith o dan gyfundrefn gydsynio newydd.

Manteision

Yn ogystal â'r arbedion cost a nodwyd, bydd y Ddeddf yn cynnig manteision sylweddol drwy gynnig proses gydsynio symlach, fwy unedig ar gyfer gwneud penderfyniadau ar PSAau. Bydd un system gydlynus yn cael gwared ar y cymhlethdod ac yn cynnig proses fwy hyblyg a all ymateb yn well i newidiadau a heriau yn y dyfodol, gan gyfrannu at nodau ac amcanion Gweinidogol. Bydd yn cynnig cyfundrefn sy'n haws i ddatblygwyr ei defnyddio, gan allu cyfrannu'n well felly at dwf economaidd ac ymdrechion i ddatblygu economi carbon isel. Bydd uno'r cyfundrefnau cydsynio gwahanol o dan un broses unigol yn arbed adnoddau o ran cyfranogiad cymunedau, ymgylgoreion statudol ac ACLlau, drwy leihau achosion o ddyblygu. Ceir cyfiawnhad pellach dros gynnwys y manteision hyn yn yr AERh, lle nad yw'n bosibl eu mesur nhw yn ariannol, o dan yr adran ar Fanteision Opsiwn 2.

Cyfanswm: £-	GP: £-
---------------------	---------------

Tystiolaeth allweddol, tybiaethau ac ansicrwydd

Mae amcangyfrifon o nifer y ceisiadau a'r costau dilynol a fydd yn gymwys fel rhan o gyfundrefn gydsynio newydd a gaiff ei rhagnodi gan y Ddeddf yn seiliedig ar y sail dystiolaeth ganlynol:

- Asesiad o geisiadau seilwaith dros gyfnod 2013-2019 a ddarparwyd mewn adroddiad a luniwyd gan Arup Consultants dyddiedig 2019 (“Adroddiad Arup”)²;
- Asesiad pellach o geisiadau seilwaith a gyflwynwyd i Weinidogion Cymru hyd at 1 Ebrill 2022;
- Cyfranogiad Llywodraeth Cymru a'r ACLlau yn y prosesau cydsynio seilwaith presennol, gan gynnwys DACau (ymchwil bwrdd gwaith 2022/2023);
- Data ystadegol a data gwasanaeth rheolaidd pellach.

Nodir bod y costau penodol y dangoswyd tystiolaeth ohonynt ar gyfer y Ddeddf yn seiliedig ar ddata cyfredol a hanesyddol ac felly y bydd rhai o'r costau manwl sy'n gysylltiedig â'i roi ar waith o bosibl yn newid yn y dyfodol. Fodd bynnag, rhaid cydnabod bod y sail dystiolaeth ar gyfer yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol wedi cael ei chasglu dros gyfnod helaeth, a bod nifer o gostau penodedig wedi'u cynnwys fel ffioedd ymgeisio. Felly ystyrir ei bod yn cynnig y dystiolaeth orau sydd ar gael i lywio cynrychioliad cywir o'r costau a fydd yn gymwys ar gyfer y Ddeddf dros y cyfnod arfarnu a ffordd addas o gymharu costau rhwng yr amrywiol opsiynau a amlinellir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

² [Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru: Adroddiad Astudiaeth. Arup 2019](#)

Pennod 7 – Yr Opsiynau

- 7.1 Nodir yr arfarniad opsiynau llawn ym Mhennod 8. Caiff y costau a'r manteision sy'n gysylltiedig â phob opsiwn eu cyflwyno, gan ddefnyddio'r wybodaeth orau sydd ar gael. Cafodd y wybodaeth hon ei pharatoi drwy drafod â rhanddeiliaid allweddol a gwaith ymchwil yn seiliedig ar dystiolaeth.
- 7.2 Mae'r asesiad o'r costau a'r manteision yn seiliedig ar y cyfnod pum mlynedd rhwng 2024-25 a 2028-29. Cafodd y Ddeddf Gydsyniad Brenhinol ym mis Mehefin 2024 ac o ganlyniad, bydd y costau cychwynnol yn codi yn ystod 2024-25. Disgwylir y bydd y gyfundrefn gydsynio seilwaith yn gwbl weithredol erbyn canol 2025. Dewiswyd y 'cyfnod arfarnu' hwn oherwydd disgwylir i gostau cyfundrefn newydd i wahanol randdeiliaid fod yn gymharol gyson ymhen cyfnod byr, ac y caiff y manteision eu gwireddu yn y tymor byr i'r tymor canolog.
- 7.3 Mae'r canfyddiadau ar gyfer pob opsiwn a nodir ym Mhennod 8 yn seiliedig i raddau helaeth ar yr adroddiad a gyhoeddwyd gan Arup ym mis Mawrth 2019 o'r enw: 'Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru' ("Adroddiad Arup")³. Casglodd adroddiad Arup wybodaeth am ddatblygiadau seilwaith a gyflwynwyd rhwng mis Ebrill 2013 a mis Chwefror 2019. Casglwyd rhagor o wybodaeth gan adran Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru ("PEDW") ar geisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith a gyflwynwyd y tu hwnt i ddyddiad Adroddiad Arup, sef o fis Chwefror 2019 hyd at 1 Ebrill 2022, er mwyn sicrhau sail dystiolaeth gyfredol a chadarn at ddibenion yr asesiad hwn. At ddiben Adroddiad Arup a cheisiadau PEDW, roedd 'datblygiadau seilwaith' yn cynnwys y canlynol: caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o DCGTh 1990; DAC o dan adran 62D o DCGTh 1990; a mathau eraill o ddatblygiadau seilwaith a oedd yn cynnwys cydsyniad perthnasol a oedd yn ymwneud â phriffyrdd, rheilffyrdd, trydan a harbyrau.
- 7.4 Ystyrir mai data hanesyddol ar geisiadau a gyflwynwyd i amrywiol awdurdodau cydsynio yw'r sail dystiolaeth fwyaf priodol ar gyfer pennu'r niferoedd posibl o geisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith sy'n debygol o gael eu cyflwyno bob blwyddyn. Fel y cyfryw, defnyddiwyd y ceisiadau sydd wedi'u cynnwys yn Adroddiad Arup a cheisiadau PEDW i bennu costau a manteision ceisiadau yn y dyfodol i randdeiliaid o dan yr asesiad o'r opsiynau amgen a gyflwynir ym Mhennod 8. Cyfeirir at ffrâm amser Adroddiad Arup, h.y. y cyfnod o fis Ebrill 2013 hyd at fis Chwefror 2019, yn ogystal â'r ceisiadau a gyflwynwyd i PEDW o fis Chwefror 2019 hyd at 1 Ebrill 2022, fel y 'cyfnod asesu' at ddiben yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn.

³ [Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru: Adroddiad Astudiaeth. Arup 2019](#)

- 7.5 Rhaid nodi nad yw'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn yn defnyddio data damcaniaethol. Mae data hanesyddol wedi dangos bod cyfartaledd o chwe chais wedi cael eu cyflwyno bob blwyddyn ar gyfer seilwaith arwyddocaol yng Nghymru yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, nodwn fod Gweinidogion Cymru wedi cael eu hysbysu am nifer sylweddol o gynigion ar gyfer DACau, ac ar adeg ysgrifennu, roedd penderfyniadau ar wyth cais cynllunio ar gyfer DACau ac un cydsyniad o dan Ddeddf Trydan 1989 wedi cael eu gwneud yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23. At hynny, rydym yn disgwyl y bydd tua wyth cais ar gyfer DACau bob blwyddyn ar gyfer y ddwy flwyddyn ariannol nesaf yn seiliedig ar nifer yr hysbysiadau o fwriad i wneud cais am ganiatâd cynllunio ar gyfer DAC a gyflwynwyd gan ddatblygwyr. Er bod nifer y ceisiadau o'r fath yn cynyddu, yn ôl pob golwg, nodwn nad yw data damcaniaethol yn ddibynadwy, gan nad ydynt yn nodi'r rhagolygon tymor hir. Gellir tybio os bydd nifer y ceisiadau yn uwch neu'n is yn y dyfodol o dan yr opsiwn a ffeirir na'r nifer a nodwyd gan y data hanesyddol, y byddai hyn yn effeithio ar y costau blynyddol i ddatblygwyr a rhanddeiliaid eraill. Er enghraifft, os bydd nifer y ceisiadau yn uwch, byddai hyn yn arwain at gostau uwch i'r diwydiant datblygu ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau ychwanegol. Fodd bynnag, y fantais fyddai y byddai mwy o gynlluniau seilwaith yn debygol o gael eu rhoi ar waith a fyddai'n arwain at well seilwaith. Ni fyddai newidiadau i nifer y ceisiadau o gymharu â'r tueddiadau hanesyddol yn effeithio ar y costau i Lywodraeth Cymru o dan yr opsiwn a ffeirir gan y byddai modd eu hadennill yn llawn drwy ffioedd. Gan mai tybiaethau damcaniaethol yw'r rhain, er ein bod wedi eu nodi, ni ellir eu defnyddio i ddangos tystiolaeth o gostau at ddiben yr asesiad hwn.
- 7.6 Gwnaed rhai tybiaethau allweddol er mwyn asesu costau a manteision o dan yr opsiynau amgen a gyflwynir ym Mhennod 8. Cafodd y costau terfynol eu talgrynnu i'r £100 agosaf ac felly mae'n bosibl na fydd rhai cyfansymiau yn fanwl gywir o ganlyniad i'r talgrynnu hwn. Yn unol â chanllawiau Llyfr Gwyrdd Trysorlys EF, caiff yr holl gostau yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol eu cyflwyno mewn prisiau cyson. Uwchraddiwyd y costau hanesyddol i gyfleu prisiau 2022-23 gan ddefnyddio cyfres y datchwyddydd CDG. Wrth gyfrifo costau o dan bob opsiwn amgen, lle caiff y ceisiadau bob blwyddyn eu cofnodi ar bwynt degol, ni chafodd y cyfansymiau hyn eu talgrynnu er mwyn sicrhau cywirdeb. Caiff costau a gaiff eu had-dalu (er enghraifft, drwy dalu ffioedd) eu nodi mewn coch o dan bob tabl a chawsant eu cyfrif ar wahân i'r costau net i randdeiliaid. Caiff y costau net eu nodi mewn du ac maent yn cynnig asesiad mwy realistig o'r costau gwirioneddol i randdeiliaid, gan nad oes modd eu hadennill.
- 7.7 Mae'r ddogfen ategol 'Papur Methodoleg yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol'⁴ yn nodi'r manylion a'r gwaith cyfrifo sy'n sail i'r ffigurau ym Mhenodau 7 ac 8.

⁴ Mae'r fersiwn a gyhoeddwyd o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol: Papur Methodoleg ar gael yma: <https://busnes.senedd.cymru/documents/s137490/Bapur%20Methodoleg%20yr%20Asesiad%20Effaith%20Rheoleiddiol%20RIA%20-%202012%20Mehefin%202023.pdf>

7.8 Caiff y pedwar opsiwn canlynol ar gyfer gwneud penderfyniadau ar ddatblygiadau seilwaith eu nodi ym Mhennod 8, a chyflwynir manteision ac anfanteision pob opsiwn.

1. **Opsiwn 1 – Gwneud dim. Gwneir penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith arfaethedig yn unol â'r trefniadau deddfwriaethol presennol.**
2. **Opsiwn 2 – Rhoi math newydd o 'Gydsyniad Seilwaith Cymreig' ar waith ar gyfer datblygiadau neu waith sy'n anelu at adeiladu a/neu newid defnydd i greu 'Prosiect Seilwaith Cymreig'. Dyma'r opsiwn a ffefrir.**
3. **Opsiwn 3 – Creu corff cydsynio annibynnol i wneud penderfyniadau ar 'Gydsyniadau Seilwaith Cymreig'.**
4. **Opsiwn 4 – Rhoi cyfundrefn symlach ar waith i'w phennu gan uned gydsynio o fewn Llywodraeth Cymru.**

7.9 Ceir arfarniad cryno o'r costau sefydlu (lle y bo'n gymwys) a'r costau ymgeisio i randdeiliaid ar gyfer pob opsiwn isod, ac ymhelaethir ar y costau a'r manteision manwl ym Mhennod 8.

Costau'r opsiwn

Tabl A – Y costau trosiannol ar gyfer pob opsiwn gwahanol (lle y bo'n gymwys)				
Rhanddeiliad	Opsiwn 1	Opsiwn 2	Opsiwn 3	Opsiwn 4
Llywodraeth Cymru	Dd/G	£385,300	£1,054,100	£4,200
ACLLau	Dd/G	£30,300	£30,300	£0
Datblygwyr	Dd/G	£3,000	£3,000	£0
Cymunedau	Dd/G	£0	£0	£0
Ymgylgoreion Statudol	Dd/G	£0	£0	£0

Tabl B – Costau cylchol net bob blwyddyn¹ <i>(dim ond er gwybodaeth y darperir y costau ychwanegol pellach a nodir mewn coch oherwydd disgwylir i'r costau hyn gael eu had-dalu, er enghraifft drwy dalu ffioedd)</i>				
Rhanddeiliad	Opsiwn 1	Opsiwn 2	Opsiwn 3 ²	Opsiwn 4
Llywodraeth Cymru	£65,400 (£652,700 yn cael ei ad-dalu)	£0 (£567,700 yn cael ei ad-dalu)	£0 (£2,480,500 yn cael ei ad-dalu). Ar gyfer yr opsiwn hwn, byddai'r costau hyn yn gymwys i'r corff annibynnol fel costau parhaus, yn hytrach nag i Lywodraeth Cymru.	£0 (£718,100 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1, ond byddai modd adennill yr holl gostau yn llawn.
ACLIau	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu)	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1.
Datblygwyr	£4,788,900	£4,208,400	£5,390,300	£4,757,900
Cymunedau	Anhysbys	Anhysbys	Anhysbys	Anhysbys
Ymgynghoreion Statudol	£44,600	£35,100	£35,100	£44,600. Yr un costau ag Opsiwn 1.

1. Ar gyfer pob opsiwn, gwneir penderfyniadau ar geisiadau yn ystod 2024-25 o dan y cyfundrefnau presennol ac, fel y cyfryw, bydd y costau yn ystod y flwyddyn ariannol honno yr un peth â'r costau yn y llinell sylfaen (Opsiwn 1).
2. Mae cyfnod trosi hwy yn Opsiwn 3 yn golygu y gwneir penderfyniadau ar geisiadau a ddaw i law yn ystod 2025-26 o dan y cyfundrefnau presennol ac, fel y cyfryw, bydd y costau yn ystod y flwyddyn ariannol honno hefyd yr un peth â'r costau yn y llinell sylfaen.

Pennod 8 – Costau a manteision

Opsiwn 1 – Gwneud dim. Gwneir penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith arfaethedig yn unol â'r trefniadau deddfwriaethol presennol.

Disgrifiad o Opsiwn 1

- 8.1 O dan yr opsiwn hwn, ni fyddai unrhyw newidiadau i'r cyfundrefnau cydsynio sy'n bodoli eisoes. Nid oes unrhyw gostau na manteision ychwanegol yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn. Crynhowyd y costau presennol er mwyn gallu cymharu'r opsiwn llinell sylfaen â'r opsiynau amgen eraill. Byddai'r opsiwn hwn yn cadw cyfundrefn gydsynio ranedig nad yw'n cynnig y siop un stop y mae'r diwydiant datblygu yn awyddus i'w chael.

Costau Opsiwn 1

Tabl C – Costau sefydlu net Opsiwn 1	
Rhanddeiliad	Costau
Llywodraeth Cymru	Ddim yn gymwys i'r opsiwn hwn gan na fyddai unrhyw newidiadau i'r cyfundrefnau cydsynio sy'n bodoli eisoes.
ACLIau	
Datblygwyr	
Cymunedau	
Ymgynghoreion Statudol	

Tabl D – Crynodeb o gostau net Opsiwn 1 bob blwyddyn i'r rhanddeiliaid a nodwyd (dim ond er gwybodaeth y darperir y costau ychwanegol pellach a nodir mewn coch oherwydd disgwyli'r costau hyn gael eu had-dalu, er enghraifft drwy dalu ffioedd)						
Rhanddeiliad	DAC	Gorsafoedd cynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan	Gorchymyn o dan y Ddeddf Harbyrau	Gorchymyn o dan y Ddeddf Priffyrdd	Gorchymyn DTG	Cyfanswm costau bob blwyddyn
Llywodraeth Cymru	£0 (£348,400 yn cael ei ad-dalu)	£0 (£46,300 yn cael ei ad-dalu)	£42,300	£0 (£258,000 yn cael ei ad-dalu)	£23,100	£65,400 (£652,700 yn cael ei ad-dalu)
ACLIau	£17,400 (£31,000 yn cael ei ad-dalu)	£1,000	£2,400	£4,800	£500	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu)
Datblygwyr	£3,588,900	£352,600	£238,700	£258,000	£350,800	£4,788,900
Cymunedau	Anhysbys					

Ymgylgoreion Statudol	£26,300	£200	£11,600	£1,600	£300	(£40,000 + cost ychwanegol o £4,600 i Cyfoeth Naturiol Cymru ("CNC") am wneud penderfynia dau ar drwyddedau morol) £44,600.
-----------------------	---------	------	---------	--------	------	---

(a) Llywodraeth Cymru

8.2 Mae Gweinidogion Cymru yn gyfrifol am wneud penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau deddfwriaethol canlynol:

- caniatâd cynllunio o dan adran 57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (drwy ddull 'galw i mewn' neu apêl);
- caniatâd cynllunio ar gyfer DACau o dan adran 62D o'r DCGTh 1990;
- trwyddedu morol o dan adran 65 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, a ddirprwyir i CNC;
- cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989;
- Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964;
- Gorchmynion o dan DTG;
- Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980.

8.3 Drwy gymhwyso'r trothwyon deddfwriaethol presennol mewn ffordd ôl-weithredol at y 54 o geisiadau a gafwyd yn ystod y cyfnod asesu, rydym wedi tybio y bydd cyfartaledd o chwe chais bob blwyddyn. Rydym yn rhagweld, o blith y ceisiadau hyn, y byddai 19 ohonynt yn geisiadau â lefel cymhlethdod uchel (2.1 bob blwyddyn); y byddai 26 ohonynt yn geisiadau â lefel cymhlethdod ganolig (2.9 bob blwyddyn); ac y byddai naw ohonynt yn geisiadau â lefel cymhlethdod isel (1 bob blwyddyn).

Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o'r DCGTh 1990

8.4 Caiff apeliadau yn erbyn penderfyniadau cynllunio eu hystyried gan PEDW yn bennaf ar ran Gweinidogion Cymru, er bod nifer bach yn cael eu hatgyfeirio at Weinidogion Cymru er mwyn iddynt wneud penderfyniad uniongyrchol yn eu cylch. Gweinidogion Cymru fydd yn gwneud penderfyniad ar bob cais cynllunio a elwir i mewn. Mae PEDW yn rhan o Lywodraeth Cymru.

8.5 Ni chafwyd unrhyw geisiadau yn ystod y cyfnod asesu y byddai Llywodraeth Cymru yn gwneud penderfyniad arnynt o dan adran 57 o DCGTh 1990. Felly, amcangyfrifir mai sero fyddai'r costau i Lywodraeth Cymru ar gyfer y math hwn o gydsyniad.

Caniatâd cynllunio ar gyfer DAC o dan adran 62D o DCGTh 1990

8.6 Mae PEDW yn prosesu ceisiadau ar gyfer DAC ar ran Gweinidogion Cymru, gan lunio adroddiad argymhellion. Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd Gweinidogion Cymru yn gwneud penderfyniad ar gais ar gyfer DAC, ac unrhyw gydsyniadau eilaidd cysylltiedig, ar ôl ystyried yr adroddiad.

8.7 Archwiliwyd cyfanswm o 36 o geisiadau ar gyfer DAC yn ystod y cyfnod asesu, sef cyfartaledd o bedwar cais ar gyfer DAC bob blwyddyn, a gwnaed pob penderfyniad gan Weinidogion Cymru.

8.8 Caiff y gyfundrefn DAC ei gweithredu ar sail 'adennill costau llawn', a chodir ffi ar gyfer amrywiol gamau'r broses. Mae Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Ffioedd) (Cymru) 2016⁵ (fel y'u diwygiwyd) yn nodi'r manylion llawn am ffioedd. Mae ffi gychwynnol yn talu costau gweinyddol PEDW ac mae ffi penderfynu yn talu costau Llywodraeth Cymru. Caiff y costau gwirioneddol sy'n gysylltiedig â phroses PEDW o archwilio cais eu codi ar ffurf cyfradd ddyddiol yn ogystal â'r ffioedd penodedig.

8.9 Gan ddibynnu ar natur y datblygiad arfaethedig, mae ceisiadau ar gyfer DAC yn destun proses archwilio sy'n defnyddio un o'r dulliau canlynol, neu gyfuniad ohonynt:

- Sylwadau ysgrifenedig;
- gwrandawriad/au;
- Ymchwiliad.

8.10 Caiff pob cais ar gyfer DAC ei weinyddu gan PEDW a chaiff y ffioedd hyn eu cynnwys fel rhan o'r ffi ymgeisio gyffredinol. Mae'n bosibl y caiff ffioedd eraill eu codi ar ymgeiswyr mewn perthynas â chyngor cyn ymgeisio dewisol gan PEDW, a hysbysiad cyn ymgeisio. Telir ffi penderfynu i Gyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru. Nodir y ffioedd llawn yn Nhabl G.

8.11 Ynghyd â'r costau safonol ac amrywiol sy'n gysylltiedig â gwaith a wneir gan PEDW a Chyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru, mae'n bosibl y bydd costau gwirioneddol (allanol) i PEDW. Gallai'r costau gwirioneddol gynnwys hysbysebu, llogi lleoliadau, gwasanaethau cyfreithiol, penodi aseswr neu

⁵ <https://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2016/57/contents/made>

gomisiynu adroddiadau gan ffynonellau allanol. Ac eithrio'r costau amcangyfrifedig ar gyfer hysbysebu, nid oes modd meintioli'r costau gwirioneddol ar gyfer ceisiadau ar gyfer DAC gan fod ceisiadau o'r fath yn amrywio. Caiff ffioedd eu codi ar ymgeiswyr ar sail adennill costau llawn, gan gynnwys y costau gwirioneddol hyn.

- 8.12 Caiff unrhyw gais am gydsyniad eilaidd a gyflwynir i Weinidogion Cymru ei brosesu a'i drafod er mwyn gwneud penderfyniad arno ochr yn ochr â'r cais ar gyfer y DAC, gan ddefnyddio'r un weithdrefn. Gellir dewis gwneud cais am gydsyniadau eilaidd ai peidio. Gall cynnwys cydsyniadau eilaidd gynyddu'r costau amrywiol sy'n gysylltiedig â gwneud penderfyniad ar y cais. Byddai'r costau hynny yn cael eu cynnwys yn y costau archwilio dyddiol, ond byddai'r costau sefydlog yn aros yr un peth. Gan fod y costau hyn yn amrywiol, nid ydynt yn hysbys.
- 8.13 Mae PEDW a Chyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru wedi darparu amrywiaeth o gostau sy'n gysylltiedig â thair lefel cymhlethdod wahanol DAC, yn seiliedig ar amser staff sy'n gysylltiedig â gwneud penderfyniadau ar geisiadau o'r fath.
- 8.14 Er mwyn darparu amrywiaeth costau ddangosol, rhannwyd ceisiadau i dair lefel cymhlethdod yn seiliedig ar natur y materion sy'n gysylltiedig â phob cais. Rhagwelir y caiff achosion cymhlethdod isel eu harchwilio drwy sylwadau ysgrifenedig. Disgwylir y caiff achosion cymhlethdod canolig eu harchwilio drwy wrandawiadau pwnc-benodol. Disgwylir y caiff achosion cymhlethdod uchel eu harchwilio drwy ymchwiliad.
- 8.15 Nid oes modd amcangyfrif nifer na chymhlethdod trafodaethau cyn ymgeisio neu amrywiadau ar ôl rhoi cydsyniad a gynhelir gan ymgeiswyr. Felly, ni chaiff y costau hyn eu cynnwys fel rhan o'r asesiad hwn ac maent yn anhysbys. Byddai unrhyw gostau i Lywodraeth Cymru yn gysylltiedig â'r gweithgareddau hyn yn cael eu hadennill yn llawn.

Tabl E – Costau DAC i Lywodraeth Cymru			
Lefel cymhlethdod DAC	Cost gyfartalog fesul cais i PEDW/Y Gyfarwyddiaeth Gynllunio	Cyfanswm costau yn seiliedig ar nifer yr achosion dros y cyfnod asesu	Cyfanswm costau i Lywodraeth Cymru (gan gynnwys PEDW) bob blwyddyn
Isel	£32,200	£289,400	£32,200
Canolig	£76,100	£1,597,800	£177,500
Uchel	£208,100	£1,248,900	£138,800
Cyfanswm		£3,136,000	£348,400

8.16 Yn seiliedig ar y lefel cymhlethdod dybiedig ac wedi'i gymhwysu mewn ffordd ôl-weithredol, amcangyfrifir y byddai'r 36 o geisiadau ar gyfer DAC dros y cyfnod asesu yn arwain at gost o ryw £348,400 y flwyddyn i Lywodraeth Cymru (gan gynnwys PEDW) yn y dyfodol.

8.17 Caiff yr holl gostau penderfynu i Lywodraeth Cymru (gan gynnwys PEDW) eu gwrthbwysu wrth i'r ymgeiswyr gyflwyno'r ffioedd perthnasol, gan greu opsiwn cost-niwtral i Weinidogion Cymru.

Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989

8.18 Mae angen cydsyniad gan Weinidogion Cymru o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989 i adeiladu, ehangu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu alltraeth rhwng 1MW a 350MW.

8.19 Yn ystod y cyfnod asesu, cyflwynwyd dau gais ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu. Yn seiliedig ar eu lefel cymhlethdod dybiedig ac wedi'i gymhwysu mewn ffordd ôl-weithredol, amcangyfrifir y byddai'r ddau gais hyn yn arwain at gost o ryw £46,300 y flwyddyn i Weinidogion Cymru yn y dyfodol. Caiff y costau hyn eu hadennill yn llawn gan Lywodraeth Cymru gan yr ymgeiswyr.

Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964

8.20 Ers trosglwyddo swyddogaethau penodol o dan Ddeddf Harbyrau 1964 drwy rinwedd Deddf Cymru 2017, mae Gweinidogion Cymru yn gyfrifol am wneud amrywiol fathau o orchmynion harbyrau, gan gynnwys Gorchmynion Diwygio Harbyrau Adran 14 a Gorchmynion Grymuso Harbyrau Adran 16.

- 8.21 Caiff y cyfrifoldeb dros elfennau gweithdrefnol y Gorchmynion hyn ei rannu gan swyddogion Llywodraeth Cymru ac, mewn rhai achosion, PEDW.
- 8.22 Caiff y weithdrefn ar gyfer gorchmynion nad ydynt yn cynnwys darpariaethau sy'n gysylltiedig â gweithfeydd (y cyfeirir atynt fel 'gorchmynion heb fod yn gysylltiedig â gweithfeydd') ei gweinyddu gan dîn Polisi Porthladdoedd Llywodraeth Cymru. Caiff PEDW ei phenodi gan Weinidogion Cymru i ymgymryd â'r elfennau gweithdrefnol ar gyfer rhai swyddogaethau penodol o dan Ddeddf Harbyrau 1964, mewn perthynas â gorchmynion harbyrau sy'n gysylltiedig â "gweithfeydd", o dan baragraffau 7, 7A, 7B, 9A a 17 o fewn Atodlen 2 i'r Ddeddf.
- 8.23 Nid oes unrhyw gofnod o'r costau i Lywodraeth Cymru mewn perthynas â gwneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer Gorchmynion Harbyrau gan fod pob cais yn ystod y cyfnod asesu wedi'i gyflwyno cyn y rhoddwyd cymhwysedd gweithredol i Weinidogion Cymru ymdrin â cheisiadau o'r fath. Nodir y ffioedd mewn canllawiau⁶ ac yn gyffredinol, ystyrir eu bod yn rhy isel i dalu'r holl gostau y mae Llywodraeth Cymru yn mynd iddynt wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau.
- 8.24 Yn ystod y cyfnod asesu, cyflwynwyd pump cais ar gyfer Gorchmynion Grymuso Harbyrau a Gorchmynion Diwygio Harbyrau. Yn seiliedig ar eu lefel cymhlethdod dybiedig ac wedi'i gymhwyso mewn ffordd ôl-weithredol, amcangyfrifir y byddai'r pump cais hyn yn arwain at gost o ryw £42,300 y flwyddyn i Weinidogion Cymru yn y dyfodol. O ystyried natur isel y ffioedd, ni ragwelir y byddai Llywodraeth Cymru yn adennill y rhan fwyaf o'r gost hon gan ymgeiswyr.

Gorchmynion o dan y DTG

- 8.25 Gwneir penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer gorchmynion o dan DTG yng Nghymru gan Weinidogion Cymru a chânt eu gweinyddu gan PEDW, ac fel y cyfryw, gall ymgeisydd gael Gorchymyn o'r fath yn lle defnyddio'r broses ar gyfer DAC o dan Ddeddf Trydan 1989 os bydd yn bodloni meini prawf penodol.
- 8.26 Nodir y ffioedd ar gyfer cyflwyno Gorchmynion o dan y DTG o dan Atodlen 4 o Reolau Trafnidiaeth a Gweithfeydd (Gweithdrefn Geisiadau a Gwrthwynebiadau) (Cymru a Lloegr) 2006. Ni chaiff y ffioedd hyn eu cymhwyso ar gyfer datblygiadau alltraeth. Gall PEDW adennill ei chostau archwilio os cynhelir ymchwiliad.
- 8.27 Yn ystod y cyfnod asesu, cyflwynwyd un cais ar gyfer Gorchymyn o dan y DTG, ar gyfer datblygiad alltraeth. Yn seiliedig ar ei lefel cymhlethdod dybiedig ac

⁶[Canllaw orchymyn harbwr trefniadol yng Nghymru 2018 \(llyw.cymru\)](#)

wedi'i gymhwyso mewn ffordd ôl-weithredol, amcangyfrifir y byddai costau gwneud penderfyniad ar Orchmynion o dan y Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd oddeutu £23,100 y flwyddyn i Weinidogion Cymru. O dan y trefniadau ffioedd presennol ar gyfer Gorchmynion o dan y Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd, nid oes modd adennill y gost hon gan ymgeiswyr.

Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980

8.28 Amcangyfrifir bod cost gwneud penderfyniad o dan Ddeddf Priffyrdd 1980 i Weinidogion Cymru oddeutu £232,200 ar gyfartaledd. Yn ystod y cyfnod asesu, cyflwynwyd 10 cais ar gyfer gorchmynion i Weinidogion Cymru o dan adran 10, adran 14, adran 17 neu adran 28 o Ddeddf Priffyrdd 1980. Byddai penderfyniadau ar y ceisiadau hyn hefyd yn cael eu gwneud o dan y gyfundrefn ddeddfwriaethol bresennol, gan arwain at gost amcangyfrifedig flynyddol o £258,000 i Lywodraeth Cymru (gan gynnwys PEDW). Caiff y gost hon ei hadennill gan ymgeiswyr.

(b) ACLlau

8.29 Nodir costau ACLlau o dan yr amrywiol gyfundrefnau cydsynio seilwaith ar gyfer yr opsiwn hwn isod.

Tabl F – Cyfanswm costau ACLI o dan Opsiwn 1		
Cyfundrefn ddeddfwriaethol	Cost fesul cais	Cyfanswm cost y flwyddyn
DAC	£12,094 (£7750 yn cael ei ad-dalu)	£48,400 (£31,000 yn cael ei ad-dalu)
Trydan	£4,344	£1,000
Harbyrau	£4,344	£2,400
DTG	£4,344	£500

Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o DCGTh 1990

8.30 Mae angen caniatâd cynllunio o dan adran 57 o DCGTh 1990 ar gyfer rhai datblygiadau seilwaith penodol. Yr ACLI sy'n gwneud penderfyniadau ar gyflwyniadau o'r fath, oni chânt eu galw i mewn neu y gwneir penderfyniad arnynt drwy apêl gan Weinidogion Cymru.

8.31 Yn ystod y cyfnod asesu, ni chyflwynwyd unrhyw geisiadau y byddai penderfyniad yn cael ei wneud arnynt ar hyn o bryd o dan adran 57 o DCGTh 1990, ac felly amcangyfrifir nad oes unrhyw gostau i ACLlau ar gyfer y math hwn o gydsyniad.

Caniatâd cynllunio ar gyfer DAC o dan adran 62D o DCGTh 1990

8.32 Mae PEDW yn prosesu ceisiadau ar gyfer DAC ran Gweinidogion Cymru, gan lunio adroddiad argymhellion. Mae ACLlau yn gyfrifol am y gweithgareddau canlynol sy'n gysylltiedig â cheisiadau ar gyfer DAC:

- ymgynghori â'r ymgeisydd⁷;
- ymgynghori â PEDW ar weithdrefnau sgrinio Asesiadau o'r Effaith Amgylcheddol ("EIA") a chyfarwyddiadau pennu cwmpas;
- gosod hysbysiadau safle (bydd PEDW yn darparu copïau ohonynt);
- gosod copi o'r cais ar y gofrestr gynllunio leol;
- gofyn am wybodaeth gan y Cynghorau Cymuned perthnasol;
- llunio Adroddiad ar yr Effaith Leol ("LIR");
- cyflwyno sylwadau i PEDW yn ystod y broses archwilio;
- monitro'r broses o weithredu'r caniatâd a sicrhau ei bod yn mynd rhagddi'n unol â'r cynlluniau ac unrhyw amodau.

8.33 Amcangyfrifir y bydd y broses o lunio LIR yn costio £7,750 i bob ACLI perthnasol⁸ ar gyfer pob cais ar gyfer DAC. Mae'n ofynnol i ymgeiswyr dalu ffi i dalu cost llunio'r LIR.

8.34 Ac eithrio LIR, amcangyfrifir ei bod hi'n costio £4,300 i ACLI ymdrin â chais ar gyfer DAC. Cost gyfartalog yw'r ffigur hwn, yn seiliedig ar wybodaeth a ddarparwyd gan ACLlau yn ystod 2022. Ni chaiff y gost hon ei hadennill.

8.35 Yn seiliedig ar geisiadau yn ystod y cyfnod asesu, tybir bod angen mewnbwn gan ACLlau yn achos pedwar cais ar gyfer DAC bob blwyddyn. Felly amcangyfrifir cyfanswm costau o £48,400 y flwyddyn i ACLlau, nad oes modd adennill £17,400 ohono drwy'r ffi a godir ar gyfer LIR.

Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989

8.36 Ar gyfer ceisiadau i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989, yr awdurdodau cynllunio perthnasol sy'n derbyn y cais a'r Datganiad Amgylcheddol ategol. Mae'n ofynnol iddynt gyflwyno eu barn ar ffurf ymateb ffurfiol i'r ymgeisydd ac i Weinidogion Cymru. Rhaid i'r awdurdod cynllunio perthnasol gyflwyno hysbysiad yn nodi unrhyw wrthwynebiad yn erbyn

⁷ Os bydd yr Arolygiaeth yn cael hysbysiad gan ymgeisydd ei fod yn bwriadu darparu Datganiad Amgylcheddol, neu os bydd yr Arolygiaeth wedi cyhoeddi cyfarwyddyd sgrinio cadarnhaol, caiff yr ACLI ei hysbysu o'i ddyletswydd i ymgynghori â'r unigolyn sy'n bwriadu cyflwyno'r Datganiad Amgylcheddol ac i ddarparu gwybodaeth amgylcheddol berthnasol (PEDW 2019).

⁸<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-08/datblygiadau-o-arwyddocad-cenedlaethol-dns-canllaw-gweithdrefnol-2019.pdf>

cais ar gyfer gorsaf gynhyrchu o fewn pedwar mis, oni chytunir yn ysgrifenedig ar gyfnod hwy â'r ymgeisydd a Gweinidogion Cymru.

- 8.37 Tybir y bydd gwaith ymgynghori ar geisiadau o'r fath yn costio £1,000 y flwyddyn i ACLlau. Ni chaiff y costau hyn eu had-dalu gan yr ymgeisydd na Llywodraeth Cymru.

Gorchymynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan adran 14 o Ddeddf Harbyrau 1964

- 8.38 Pan gaiff cais ar gyfer Gorchymyn Diwygio a Grymuso Harbyrau ei gyflwyno, bydd Gweinidogion Cymru yn ymgynghori ag amrywiaeth o sefydliadau ar yr effeithiau posibl ac unrhyw fesurau lliniaru neu amodau arfaethedig sy'n rhan o'r gorchymyn. Bydd yr ymgynghoreion yn amrywio gan ddibynnu ar y math o gais, ac maent yn cynnwys ACLlau.

- 8.39 Tybir y bydd gwaith ymgynghori ar geisiadau o'r fath yn costio £2,400 y flwyddyn i ACLlau. Ni chaiff y costau hyn eu had-dalu gan yr ymgeisydd na Llywodraeth Cymru.

Gorchymynion o dan y DTG

- 8.40 Pan gaiff cais ei gyflwyno o dan y DTG, mae'n bosibl y bydd Gweinidogion Cymru yn ymgynghori ag ACLlau. Gall y costau i ACLlau ar gyfer Gorchymynion o dan y DTG amrywio, gan ddibynnu ar gymhlethdod y cais.

- 8.41 Tybir y bydd gwaith ymgynghori ar geisiadau o'r fath yn costio £500 y flwyddyn i ACLlau. Ni chaiff y costau hyn eu had-dalu gan yr ymgeisydd na Llywodraeth Cymru.

Gorchymynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980

- 8.42 Pan gaiff cais ei gyflwyno o dan y Ddeddf Priffyrdd, mae'n bosibl y bydd Gweinidogion Cymru yn ymgynghori ag ACLlau.

- 8.43 Tybir y bydd gwaith ymgynghori ar geisiadau o'r fath yn costio £4,800 y flwyddyn i ACLlau. Ni chaiff y costau hyn eu had-dalu gan yr ymgeisydd na Llywodraeth Cymru.

(c) Y Diwydiant Datblygu

8.44 Datblygwyr⁹ sy'n talu cost llunio eu cynllun arfaethedig a chael cydsyniad datblygu, gan gynnwys talu ffi (neu ffioedd) i'r awdurdod cydsynio perthnasol.

Tabl G – Costau datblygwyr o dan Opsiwn 1			
Cyfundrefn ddeddfwriaethol	Costau paratoi i ddatblygwyr fesul cais*	Costau cyflwyno a phenderfynu i ddatblygwyr fesul cais*	Cyfanswm cost y flwyddyn
DAC	£670,000	£227,200	£3,588,900
Trydan	£1,373,900	£212,600	£352,600
Harbyrau	£176,300	£253,400	£238,700
DTG	£2,110,000	£1,046,900	£350,800

* Y costau paratoi, cyflwyno a phenderfynu cyfartalog i ddatblygwyr ar gyfer rhai mathau penodol o seilwaith a ddarparwyd gan Adroddiad Arup 2019 (wedi'u talgrynnu i'r 100 agosaf).

Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o DCGTh 1990

8.45 Yn ystod y cyfnod asesu, ni chyflwynwyd unrhyw geisiadau y byddai penderfyniad yn cael ei wneud arnynt ar hyn o bryd o dan adran 57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, ac felly amcangyfrifir nad oes unrhyw gostau i'r diwydiant datblygu ar gyfer y math hwn o gydsyniad.

Caniatâd ar gyfer DAC o dan adran 62D o DCGTh 1990

8.46 Bydd ymgeiswyr sydd am gael caniatâd ar gyfer DAC yn cyflwyno cais i Weinidogion Cymru. Caiff y gyfundrefn DAC ei gweithredu ar sail 'adennill costau llawn', ac felly codir ffioedd ar gyfer amrywiol gamau o'r broses. Mae Rheoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Ffioedd) (Cymru) 2016 (fel y'u diwygiwyd) yn nodi'r manylion llawn.

⁹ Ystyr "datblygwr" yn y cyd-destun hwn yw unigolyn neu sefydliad sydd am wneud cais ar gyfer datblygiad.

8.47 Mae Tabl H isod yn nodi'r costau llinell sylfaen safonol a manylion y ffioedd sy'n gysylltiedig â chais ar gyfer DAC. Mae'n bosibl y bydd costau ychwanegol yn berthnasol drwy gydol y broses archwilio er mwyn talu costau penderfynu.

Tabl H – Costau llinell sylfaen a manylion y ffioedd sy'n gysylltiedig â cheisiadau ar gyfer DAC (wedi'u nodi ar eu ffurf bur ac felly heb eu talgrynnu)	
Costau Disgresiynol	
Gwasanaethau Cyn Ymgeisio – ACLI	£1,500
Gwasanaethau Cyn Ymgeisio – PEDW	Cyfradd o £55 yr awr (ynghyd â TAW)
Costau Hanfodol	
Ffi Hysbysu	£580
Ffi Gychwynnol (telir adeg cyflwyno)	£15,350
Ffi ar gyfer Adroddiad ar yr Effaith Leol (telir adeg cyflwyno)	£7,750 (fesul ACLI perthnasol)
Sylwadau Ysgrifenedig Gwrandawriad neu Ymchwiliad	Cyfradd ddyddiol o £870 Cyfradd ddyddiol o £920
Ffi penderfynu (yn gymwys i bob prosiect DAC, ac eithrio ceisiadau ar gyfer llinellau trydan uwchben)	£14,700 (telir yn uniongyrchol i Lywodraeth Cymru)

8.48 Bydd cyfanswm y costau yn amrywio yn ôl natur y datblygiad. Amcangyfrifir costau cyfartalog o £3,588,900 y flwyddyn i ddatblygwyr ar gyfer ceisiadau ar gyfer Datblygiad o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan yr opsiwn hwn.

Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989

8.49 Gweinidogion Cymru sy'n rhoi cydsyniad i geisiadau Adran 36 yng Nghymru. Yn ôl Adroddiad Arup, amcangyfrifwyd cost gyfartalog o £1,586,500 i'r

datblygwr mewn perthynas â chyflwyno cais ar gyfer gorsaf gynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1980.

- 8.50 Yn seiliedig ar y costau fesul cais a nodwyd yn Adroddiad Arup a'r niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai'r costau i ddatblygwyr ar gyfer ceisiadau ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu fyddai £352,600 y flwyddyn.

Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan adran 14 o Ddeddf Harbyrau 1964

- 8.51 Yn seiliedig ar y costau fesul cais a nodwyd yn Adroddiad Arup a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai'r costau i ddatblygwyr ar gyfer Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau fyddai £238,700 y flwyddyn.

Gorchmynion o dan y DTG

- 8.52 Gweinidogion Cymru sy'n gwneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer gorchmynion o dan y DTG yng Nghymru.

- 8.53 Yn seiliedig ar y costau fesul cais a nodwyd yn Adroddiad Arup a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai'r costau i ddatblygwyr ar gyfer Gorchmynion o dan y DTG fyddai £350,800 y flwyddyn.

Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980

- 8.54 Gweinidogion Cymru sy'n gwneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980 yng Nghymru.

- 8.55 Yn seiliedig ar y costau fesul cais i Lywodraeth Cymru wrth wneud penderfyniadau ar orchmynion priffyrdd a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai'r costau i ddatblygwyr ar gyfer Gorchmynion Priffyrdd fyddai £258,000 y flwyddyn¹⁰.

(d) Y Gymuned

- 8.56 Gall cymunedau a phartïon â diddordeb adolygu datblygiadau arfaethedig a chyflwyno sylwadau arnynt er mwyn rhoi eu barn. Fel y cyfryw, gallant gymryd rhan yn y broses gynllunio a dylanwadu ar y broses o ystyried y datblygiad arfaethedig. Ceir cyfle tebyg hefyd os cyflwynir apêl.

¹⁰ Mae'r costau i ddatblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn seiliedig ar ddull sy'n cymhwysu eu costau penderfynu yn unig ar gyfer pob opsiwn a nodir yn yr Aseiad Effaith Rheoleiddiol hwn. Ceir esboniad llawn a chyfiawnhad dros y dull gweithredu a ddefnyddir ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn y Papur Methodoleg.

8.57 Gall aelodau o'r cyhoedd gyflwyno sylwadau ar unrhyw gais cynllunio. Nid oes unrhyw ofyniad statudol i'r gymuned ddarparu ymatebion i ymgynghoriad sy'n gysylltiedig â cheisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith.

8.58 Mae cost amser i bartïon â diddordeb a'r cyhoedd wrth gymryd rhan yn y broses gynllunio. Fodd bynnag, mae'r gost yn amrywio, gan ddibynnu ar gefndir yr ymatebydd a natur ei ymateb. Felly, nid oes modd darparu swm yn seiliedig ar yr amser a gaiff ei dreulio yn cyflwyno sylwadau ar gynlluniau arfaethedig. Felly mae'r gost hon yn anhysbys. O dan yr opsiwn hwn, ystyrir y gallai fod achosion o ddyblygu cyfranogiad y gymuned, pe byddai'n rhaid i gymunedau gyflwyno sylwadau ar nifer o gyfundrefnau ar gyfer cynllun seilwaith unigol. Gallai hyn arwain at gostau ychwanegol o gymharu ag opsiynau eraill.

(e) Ymgynghoreion Statudol

8.59 Amcangyfrifodd Adroddiad Arup amrediad costau ar gyfer ymgynghoreion yn seiliedig ar y tasgau canlynol:

1. Costau amcangyfrifedig darparu ymateb o sylwedd i ymgeiswyr ar gyfer ymgynghoriad cyn ymgeisio;
2. Costau amcangyfrifedig darparu gwasanaethau i ymgeiswyr y tu hwnt i unrhyw ofynion statudol cyn cyflwyno cais a faint o'r gost honno a gafodd ei hadennill drwy ffi;
3. Costau amcangyfrifedig darparu ymateb i gais ar ôl ei gyflwyno;
4. Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad o gais (ac eithrio unrhyw ymateb ysgrifenedig i gyfnod ymgynghori).

Tabl I – Costau cymryd rhan yn y prosesau cydsynio fesul ymgynghorai statudol (Arup 2019¹¹) (ffigurau wedi'u talgrynnu i'r 100 agosaf)	
Cyfundrefn ddeddfwriaethol	Costau i'r ymgynghorai (£) ¹²
Adran 57 o DCGTh 1990	1,200 - 3,100
Adran 62D o DCGTh 1990	2,100 - 6,100
DTG	400 - 3,300
Deddf Priffyrdd 1980	900
Deddf Cynllunio 2008	2,600 - 62,600
Adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	300 - 700
Deddf Harbyrau 1964	700 - 25,400

¹¹ Arup 2019 'Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru'

¹² Mae'r costau i ymgynghoreion statudol yn seiliedig ar gostau fesul cais fel y nodwyd yn adroddiad Arup 2019 ar gyfer y cyfnod asesu.

Tabl J – Cyfanswm costau i ymgynghoreion statudol o dan Opsiwn 1		
Cyfundrefn ddeddfwriaethol	Cost fesul cais	Cyfanswm cost y flwyddyn
DAC	£6,580	£26,320
Trydan	£798	£177
Harbyrau	£20,910	£11,617
DTG	£2,956	£328

Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o DCGTh 1990

8.60 Yn ystod y cyfnod asesu, ni ddaethpwyd o hyd i unrhyw geisiadau y byddai penderfyniad yn cael ei wneud arnynt ar hyn o bryd o dan adran 57 o DCGTh 1990, ac felly amcangyfrifir nad oes unrhyw gostau i ymgynghoreion statudol ar gyfer y math hwn o gydsyniad.

Caniatâd ar gyfer DAC o dan adran 62D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990

8.61 Mae gofynion statudol sy'n ymwneud ag ymgynghoriadau cyn ymgeisio ac ymgynghoriadau wrth wneud penderfyniad ar gais ar gyfer DAC, ac mae'r gofynion hyn yn gymwys i gyrff penodedig.

8.62 Yn ogystal â'r gofynion statudol, gall Gweinidogion Cymru ymgynghori ar unrhyw ymgynghoreion eraill yr ystyrir ganddynt eu bod yn briodol. Fel y cyfryw, caiff ymgynghoriadau eu cynnal yn ôl disgrisiwn ac maent yn amrywio.

8.63 Yn seiliedig ar ffigurau o Adroddiad Arup ar y costau ar gyfer ymateb i geisiadau ar gyfer DAC a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai cyfanswm y costau blynyddol i ymgynghoreion statudol mewn perthynas ag ymateb i geisiadau ar gyfer DAC fyddai £26,300¹³. Fodd bynnag, dylid cydnabod y gall costau amrywio'n eang gan ddibynnu ar gyd-destun pob datblygiad arfaethedig. Er enghraifft, mae'n debygol y byddai angen cryn dipyn yn fwy o waith ymgysylltu â Cadw ar gyfer datblygiad a fyddai'n cael effaith bosibl ar ased treftadaeth ddynodedig nag ar gyfer datblygiad na fyddai'n cael unrhyw effeithiau sylweddol posibl ar ased treftadaeth.

Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafodd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989

8.64 Mae Rheoliadau Gweithfeydd Trydan (Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol) (Cymru a Lloegr) 2017 yn diffinio'r cyrff ymgynghori ar gyfer ceisiadau ar gyfer cydsyniad o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989 sy'n ddarostyngedig i Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol.

¹³ Costau bob blwyddyn ar gyfer pob ymgynghorai statudol.

8.65 Yn seiliedig ar ffigurau o Adroddiad Arup ar y costau ar gyfer ymateb i geisiadau ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai cyfanswm y costau blynyddol i bob ymgynghorai statudol mewn perthynas ag ymateb i geisiadau ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu fyddai £200.

Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan adran 14 o Ddeddf Harbyrau 1964

8.66 Gweinidogion Cymru sy'n rhoi cydsyniad i geisiadau ar gyfer Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau yng Nghymru, a gall Gweinidogion Cymru ymgynghori â nifer o gyrrff penodedig¹⁴.

8.67 Yn seiliedig ar ffigurau o Adroddiad Arup ar y costau ar gyfer ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion Harbyrau a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai cyfanswm y costau blynyddol i ymgynghoreion statudol mewn perthynas ag ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion Harbyrau fyddai £11,600.

Gorchmynion o dan y DTG

8.68 Mae gofynion ymgynghori statudol yn gymwys ar ôl cyflwyno cais am Orchymyn o dan y DTG. Yn seiliedig ar ffigurau o Adroddiad Arup ar y costau ar gyfer ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion DTG a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai cyfanswm y costau blynyddol i ymgynghoreion statudol mewn perthynas ag ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion DTG fyddai £300.

Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980

8.69 Mae gofynion statudol i ymgynghori mewn perthynas ag EIA pan gyflwynir cais ar gyfer gorchymyn Priffyrdd. Yn seiliedig ar ffigurau o Adroddiad Arup ar y costau ar gyfer ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion Priffyrdd a'u niferoedd amcangyfrifedig, amcangyfrifir mai cyfanswm y costau blynyddol i ymgynghoreion statudol mewn perthynas ag ymateb i geisiadau ar gyfer Gorchmynion Priffyrdd fyddai £1,600.

Trwyddedu morol o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009

8.70 Mae angen Trwydded Forol o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r 2009 ar gyfer llawer o weithgareddau a gaiff eu cynnal yn y môr neu yn yr ardaloedd cyfagos.

¹⁴ Fel y diffinnir yn Atodiad A o '[Canllaw orchymyn harbwr trefniadol yng Nghymru 2018 \(llyw.cymru\)](#)'.

Ar hyn o bryd, CNC sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau ar drwyddedau morol, a bydd y drefn honno'n parhau o dan yr opsiwn hwn.

- 8.71 Yn seiliedig ar gostau ar gyfer trawstoriad o achosion a ddarparwyd gan CNC a'u niferoedd amcangyfrifedig fel rhan o'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol, amcangyfrifir mai'r cyfanswm costau blynyddol i CNC mewn perthynas â gwneud penderfyniadau ar drwyddedau morol fyddai £4,600.

Manteision Opsiwn 1

Cyffredinol

- 8.72 O ganlyniad i'r trefniadau deddfwriaethol cymhleth ac anghyson presennol ar gyfer rhoi cydsyniad seilwaith, ceir cyfyngiadau ar allu proses newydd i wneud gwelliannau effeithlonrwydd. Lle bo angen cydsyniad o dan nifer o wahanol gyfundrefnau ar gyfer datblygiad seilwaith o bwys, ceir risg o ddryswch ac aneffeithlonrwydd i ymgeiswyr, cymunedau a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau fel ei gilydd. Gall hyn achosi oedi sylweddol i'r broses gydsynio a diffyg integreiddio wrth gyflwyno seilwaith.

Llywodraeth Cymru

- 8.73 Ar hyn o bryd, caiff penderfyniadau eu gwneud ar y lefel briodol ac maent yn cynnwys cymunedau a rhanddeiliaid perthnasol. Fodd bynnag, ar hyn o bryd, ceir diffyg parhad ac effeithlonrwydd gweinyddol gan fod yn rhaid i Lywodraeth Cymru ddefnyddio gwahanol brosesau a gweithdrefnau i ymdrin â cheisiadau sydd, i bob pwrpas, yn gofyn am yr un hawliau ac yn cynnwys themâu tebyg o ran effaith, yn ogystal â gofynion ymgynghori anghyson.
- 8.74 Mae rhai prosesau cydsynio yn anfoddhaol o ran eu hamserlenni a'u gofynion¹⁵; ond yn achos y rhan fwyaf o'r cyfundrefnau cydsynio a restrir, mae gan Lywodraeth Cymru wahanol alluoedd o ran darparu'r holl hawliau sydd eu hangen ar ddatblygwr i roi cydsyniad ar waith. Mae'r diffyg cyfundrefn gydlynus unigol hwn yn golygu bod llai o eglurder o ran yr hyn y gwneir penderfyniad yn ei gylch, ac mae'n tansilio amcan Llywodraeth Cymru i adeiladu economi gryfach, fwy gwyrdd yng Nghymru.
- 8.75 Mae'n bosibl na fydd y ffioedd cynlluniau ar gyfer y cyfundrefnau presennol yn adlewyrchu'r costau penderfynu gwirioneddol. Mae'n bosibl y caiff y ffioedd eu cynyddu o dan Opsiwn 2 er mwyn adlewyrchu'r costau gwirioneddol i Lywodraeth Cymru o ran gwneud penderfyniadau ar geisiadau.

¹⁵ Cadarnhawyd hyn gan randdeiliaid o'r diwydiant datblygu wrth ymateb i'r ymgynghoriad a gynhaliwyd yn 2018: "Newidiadau i'r broses o roi caniatâd seilwaith: Tuag at sefydlu proses bwrpasol ar gyfer rhoi caniatâd seilwaith yng Nghymru".

8.76 O dan yr opsiwn hwn, ni fydd angen unrhyw newid i'r ddeddfwriaeth sy'n bodoli eisoes, gan felly arbed amser ac adnoddau i Lywodraeth Cymru, o ran drafftio'r ddeddfwriaeth newydd, llunio canllawiau ac ymateb i ymholiadau.

ACLLau

8.77 Mae'r trefniadau deddfwriaethol presennol yn diogelu ac yn codeiddio rôl ACLLau yn y system gynllunio ac yn gwarantu dull ar gyfer cyflwyno sylwadau. Fodd bynnag, mae'r ffaith nad oes 'siop un stop' yn golygu ei bod hi'n bosibl y caiff cyfranogiad ACLLau ei ddyblygu ar draws amrywiaeth o gydsyniadau gwahanol, gan felly gynyddu'r llwyth gwaith. At hynny, gall y ffaith na chaiff ceisiadau y mae angen gwneud penderfyniad arnynt o dan ddeddfwriaeth lai cyffredin eu cyflwyno'n aml, fel Deddf Harbyrau 1974 a'r DTG, olygu y bydd ACLLau yn ei chael hi'n anodd cadw'r wybodaeth angenrheidiol i ymdrin â'r broses o roi cydsyniad ar gyfer datblygiadau o'r fath.

8.78 Ar hyn o bryd, mae ACLLau yn codi ffi safonol ar gyfer llunio LIR o dan y broses ar gyfer DAC. Fodd bynnag, nid oes ffi o'r fath yn gymwys o dan brosesau deddfwriaethol eraill, sy'n golygu bod yn rhaid i ACLLau dalu eu costau eu hunain am gyfrannu.

Y Diwydiant Datblygu

8.79 Mae datblygwyr yn debygol o fod yn gyfarwydd â chyfundrefnau cydsynio presennol a gallant ystyried y gost angenrheidiol wrth asesu hyfywedd y prosiect. Fodd bynnag, mae'r ffaith na chaiff rhai cyfundrefnau ymgeisio penodol eu defnyddio'n aml, a'r gwahaniaethau rhwng y gofynion deddfwriaethol, yn golygu nad yw datblygwyr yn debygol o ddatblygu dulliau syml ac effeithlon o ymdrin â'r amrywiol gyfundrefnau.

8.80 Mae'r ffaith nad oes 'siop un stop' yn golygu y gall fod angen sawl cydsyniad gwahanol ar ddatblygwyr, ar draws wahanol ddeddfwriaeth, er mwyn cyrraedd yr un nod, gan felly ychwanegu at y costau a'r risgiau. Gall cyfundrefn gydsynio dameidiog nad yw'n unedig olygu bod angen llawer o gydsyniadau, gan achosi oedi wrth roi datblygiadau ar waith.

8.81 Ar hyn o bryd, mae gofynion llai neu is ar gyfer ymgeiswyr o dan rai cyfundrefnau deddfwriaethol penodol, er enghraifft, nid oes unrhyw ofyniad ar gyfer ymgynghoriad cyn ymgeisio ar gyfer Gorchmynion Diwygio Harbyrau.

8.82 Ar hyn o bryd, nid oes gan rai cyfundrefnau fframweithiau polisi clir, sy'n arwain at fwy o risg i ddatblygwyr o gymharu â llunio polisi mwy pendant fel sail i'r broses ar gyfer DAC. Yn yr un modd, nid oes gan rai cyfundrefnau

deddfwriaethol amserlen statudol ar gyfer penderfyniadau sy'n arwain at ddiffyg sicrwydd i rai ymgeiswyr, y mae amserlenni clir o fudd iddynt er mwyn darparu rhagolygon costau cywir, a sicrwydd ar gyfer eu trefniadau llywodraethu.

Y Gymuned ac Ymgynghoriad Statudol

- 8.83 Oherwydd cymhlethdod, natur anrhagweladwy a chost y prosesau cydsynio presennol, gall fod yn anodd i'r gymuned gymryd rhan a lleisio barn. Yn aml, gall hyn olygu bod mantais i'r rhai sydd â'r mwyaf o amser ac adnoddau a'r wybodaeth orau am y broses.
- 8.84 Ar hyn o bryd, mae diffyg ymgynghoriad diffiniedig ar gyfer rhai cyfundrefnau deddfwriaethol penodol, sy'n golygu nad oes gwarant y caiff rhanddeiliaid trydydd parti eu cynnwys wrth ymgynghori ac na fyddant o bosibl yn cael cyfleoedd i gymryd rhan.
- 8.85 Gall y gofyniad ar gyfer nifer o gydsyniadau o dan wahanol gyfundrefnau fod yn anodd i gymunedau ei ddeall, yn arbennig o ystyried y nifer bach o geisiadau a geir bob blwyddyn o dan rai cyfundrefnau penodol. O ystyried y cyfnodau hir a chymhlethdod achosion, mae cymunedau wedi'i chael hi'n anodd cymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau ar rai prosiectau seilwaith.

Opsiwn 2 – Rhoi math newydd o 'Gydsyniad Seilwaith Cymreig' ar waith ar gyfer datblygiadau neu waith sy'n anelu at adeiladu a/neu newid defnydd i greu 'Prosiect Seilwaith Cymreig'.

Disgrifiad o Opsiwn 2

- 8.86 Mae'r opsiwn hwn yn cyflwyno proses gydsynio newydd ar gyfer datblygiadau seilwaith yng Nghymru. Byddai'n darparu ar gyfer proses gyson, dryloyw a phendant sy'n atgyfnerthu rôl cymunedau lleol ac yn symleiddio'r broses o wneud penderfyniadau er mwyn gwella'r safonau gwasanaeth presennol.
- 8.87 Bydd angen CS ar ddatblygiad os bydd yn bodloni'r trothwyon a nodir mewn is-ddeddfwriaeth, neu os bydd wedi'i ddynodi'n ddatblygiad o arwyddocâd cenedlaethol yng nghynllun defnydd tir cenedlaethol Cymru, 'Cymru'r Dyfodol'. At ddibenion eglurder, caiff datblygiadau sy'n bodloni'r trothwyon dangosol a nodir yn yr ymgynghoriad eu defnyddio i asesu effaith y cynnig hwn.
- 8.88 O dan yr opsiwn hwn, byddai Gweinidogion Cymru yn gwneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer CS, yn dilyn argymhelliad gan Arolygydd penodedig PEDW. PEDW fyddai'n ymgymryd â'r dyletswyddau gweinyddol sy'n gysylltiedig â chais. Ar hyn o bryd, mae PEDW yn gweithredu fel un o is-adrannau Gweinidogol Llywodraeth Cymru, a byddai'r trefniant sefydliadol hwn yn parhau o dan Opsiwn 2.

- 8.89 Cynigir y byddai haen o drothwyon a meini prawf PSA dewisol yn cael eu gosod islaw'r trothwyon a'r meini prawf gorfodol. Ar gyfer y prosiectau dewisol hyn, byddai'r ymgeisydd yn penderfynu ai proses y CS neu un o'r cyfundrefnau deddfwriaethol presennol fyddai fwyaf addas ar gyfer y math o ddatblygiad a gynigir ganddo. Fodd bynnag, Gweinidogion Cymru fyddai'n gwneud y penderfyniad terfynol o ran a yw'r datblygiad yn cyfateb i PSA, ac felly a oes angen CS.
- 8.90 Cynhelir y broses gydsynio arfaethedig o fewn amserlen statudol a bydd yn cynnwys camau cyson i'w cymryd gan randdeiliaid. Bydd yn ofynnol i'r randdeiliaid allweddol gymryd rhan cyn cyflwyno cais, er mwyn sicrhau y gellir ffurfio datblygiad gan ystyried eu sylwadau. Bydd hefyd yn ofynnol i ACLlau gyflwyno LIR, sy'n asesu effaith y datblygiad arfaethedig ar yr ardal leol, gan sicrhau y caiff safbwyntiau'r ACLI eu hystyried.
- 8.91 Byddai'r CS yn cynnwys 'siop un stop' ar gyfer prosiectau seilwaith a bennir gan y trothwyon perthnasol, gan felly ei gwneud hi'n bosibl cael gafael ar yr awdurdodiadau neu'r trwyddedau eraill sydd eu hangen ar yr un pryd, fel rhan o'r un cydsyniad. Bydd hyn yn sicrhau proses gyson sy'n effeithlon yn weinyddol ar gyfer penderfynu ar seilwaith ynni, gwastraff, dŵr a thrafnidiaeth mawr yng Nghymru.
- 8.92 O dan yr opsiwn hwn, byddai'r broses gydsynio arfaethedig yn cael ei rhoi ar waith yn llawn erbyn canol 2025, ac erbyn yr adeg honno, byddai'r holl ddarpariaethau deddfwriaethol cysylltiedig mewn grym. Mae'r sefyllfa hon yn dibynnu ar gael Cydsyniad Brenhinol i'r deddfwriaeth ar gyfer proses gydsynio newydd yng nghanol 2024, gan olygu y byddai cyfnod gweithredu o flwyddyn. Caiff y costau i'r amrywiol randdeiliaid eu hamlinellu isod. Disgwylir y byddai'r costau yn dechrau dod yn berthnasol ar yr adeg y caiff y darpariaethau deddfwriaethol eu cychwyn.

Costau Opsiwn 2

Tabl K – Costau trosi ar gyfer Opsiwn 2	
Rhanddeiliad	Costau
Llywodraeth Cymru	£385,300 <i>(yn cynnwys cost o £330,000 ar gyfer rheoli achosion newydd a systemau TG, £43,000 ar gyfer hyfforddi a dosbarthu a £12,300 ar gyfer canllawiau untro ar gyfer y weithdrefn gydsynio newydd).</i>
ACLLau	£30,300
Datblygwyr	£3,000
Cymunedau	£0
Ymgynghoreion Statudol	£0

Tabl L – Crynodeb o gostau net Opsiwn 2 bob blwyddyn i'r rhanddeiliaid a nodwyd (2025-26 i 2028-29)¹ <i>(dim ond er gwybodaeth y darperir y costau ychwanegol pellach a nodir mewn coch oherwydd disgwylir i'r costau hyn gael eu had-dalu, er enghraifft drwy dalu ffioedd)</i>	
Rhanddeiliad	Cais am Gydsyniad Seilwaith
Llywodraeth Cymru	£0 (£567,700 yn cael ei ad-dalu)
ACLLau	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)
Datblygwyr	£4,208,400
Cymunedau	Anhysbys
Ymgynghoreion Statudol	£35,100

1. Yn 2024-25, byddai'r costau yr un peth â'r llinell sylfaen (Opsiwn 1).

(a) Llywodraeth Cymru

8.93 Caiff ceisiadau ar gyfer CS eu cyflwyno i Weinidogion Cymru benderfynu arnynt. Bydd PEDW yn prosesu ceisiadau a bydd Arolygydd penodedig yn cyflwyno adroddiad i Weinidogion Cymru. Bydd Gweinidogion Cymru yn gwneud penderfyniad ar y cais ar ôl ystyried yr adroddiad.

8.94 At ddibenion yr asesiad hwn, mae cost prosesu a darparu adroddiad i Weinidogion Cymru yn seiliedig ar amcangyfrif o'r amser a'r costau staff sydd eu hangen ar hyn o bryd i benderfynu ar geisiadau ar gyfer DAC¹⁶.

¹⁶ Noder: Gwnaed gwelliannau yng Nghyfnod 3 o waith craffu'r Senedd ar y ddeddfwriaeth (h.y. yr opsiwn hwn a ffefrir) sy'n ychwanegu gweithdrefn ychwanegol o wrandawiadau llawr agored ar gyfer cynnal archwiliad, yn ogystal â gweithdrefnau sydd eisoes wedi'u costio sef sylwadau

Defnyddiwyd y dull hwn oherwydd ystyrir bod y tasgau dan sylw yn gymharol debyg i'r broses arfaethedig ar gyfer penderfynu ar CS.

- 8.95 Mae'r asesiad hwn o geisiadau ar gyfer CS yn y dyfodol o dan Opsiwn 2 yn seiliedig ar yr un nifer o brosiectau ag Opsiwn 1. Fodd bynnag, byddai cyfanswm o lai o geisiadau gan y byddai'r gofyniad i gael mwy nag un cydsyniad ar gyfer yr un datblygiad yn cael ei ddileu. Ar gyfer prosiectau a nodwyd yn ystod y cyfnod asesu, ceir esboniad o pam y byddai llai o geisiadau o dan Opsiwn 2 o gymharu ag Opsiwn 1 yn y Papur Methodoleg, Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Seilwaith (Cymru), Llywodraeth Cymru, Mehefin 2023.
- 8.96 Er yr ystyrir y gallai cyfundrefn CS newydd symlach arwain at ddatblygiadau ychwanegol yng Nghymru, byddai angen amser ar y diwydiant i addasu i'r broses. Felly, nid oes modd meintoli nifer y prosiectau ychwanegol a allai gael eu cyflwyno o dan broses newydd symlach fel y ceir o dan yr opsiwn hwn, gan y byddai yr un mor anodd rhagweld y gostyngiad posibl mewn ceisiadau er mwyn addasu ar gyfer proses newydd.
- 8.97 Gellir categorio ceisiadau ar gyfer CS fel CSau dewisol (yn ôl disgrisiwn Gweinidogion Cymru) neu orfodol. At ddibenion yr asesiad hwn, tybir y gall ymgeiswyr ddewis dilyn y broses benderfynu ar gyfer CS ar gyfer categorïau datblygiadau penodol yr ystyrir eu bod yn CSau dewisol (fel ffermydd solar neu dyrbinau gwynt), ond y byddant yn dewis gwneud cais i'r awdurdod cydsynio arferol ar gyfer mathau eraill o gynlluniau llai (fel cronfeydd gweithredu wrth gefn tymor byr).
- 8.98 Mae hyn oherwydd nad yw allbwn prosiect o reidrwydd yn pennu maint ei effeithiau. Er enghraifft, gall y broses bresennol ar gyfer penderfynu ar DAC gynnwys gorsafoedd cynhyrchu gwynt ar y tir yn ogystal â chronfeydd gweithredu wrth gefn tymor byr sy'n cael eu pweru gan dyrbinau nwy. Er y gall gorsafoedd cynhyrchu gwynt gael effeithiau economaidd ac amgylcheddol sylweddol, fel arfer mae'r olaf yn cael effaith, ôl troed ac effeithiau amgylcheddol bach. Bydd y broses CS arfaethedig yn rhoi'r dewis i ddatblygwyr (yn ôl disgrisiwn Gweinidogion Cymru) o ba brosesau cydsynio i ddilyn ac ar gyfer y prosiectau hynny ag effeithiau bach, mae'n bosibl nad proses CS yw'r llwybr mwyaf priodol.

ysgrifenedig, gwrandawriad ar sail pwnc ac ymchwiliad. Mae Atodiad A o Bapur Methodoleg yr AERh yn tystio y byddai costau cynnal gwrandawriad llawr agored yn debyg i, ac o fewn yr ystod o gostau ar gyfer cynnal gwrandawriad ar sail pwnc. At hynny, nid yw'n bosibl mesur yn union beth fyddai costau gwrandawriad llawr agored gan y byddent yn wahanol fesul achos, yn dibynnu ar leoliad y gwrandawriad, y pwnc a lefel cyfranogiad y cyhoedd. Felly, mae'r costau i Lywodraeth Cymru a welir yn yr AERh ar gyfer yr opsiwn hwn a ffefrir (Opsiwn 2 a'r ddeddfwriaeth fel y'i deddfwyd) o ganlyniad i'r gwelliannau hynny yn aros yr un fath.

Tabl M – Costau'r broses CS i Lywodraeth Cymru o dan Opsiwn 2			
Lefel cymhlethdod DAC	Cost gyfartalog fesul cais i PEDW/Y Gyfarwyddiaeth Gynllunio	Cyfanswm costau yn seiliedig ar nifer yr achosion dros y cyfnod asesu	Costau blynyddol cyfartalog (yn seiliedig ar 4.9 Cydsyniad Seilwaith bob blwyddyn)
Isel	£32,200	£160,800	£17,900
Canolig	£76,100	£1,826,000	£202,900
Uchel	£208,100	£3,122,200	£346,900
Cyfanswm		£5,109,000	£567,700

8.99 Yn ystod y cyfnod asesu, penderfynwyd y byddai 44 o geisiadau y byddai disgwyl iddynt gael eu hystyried o dan y broses CS o dan yr opsiwn hwn. Yn seiliedig ar eu lefel cymhlethdod dybiedig ac wedi'i gymhwysu mewn ffordd ôl-weithredol, amcangyfrifir y byddai hyn yn arwain at gost o ryw £567,700 y flwyddyn i Lywodraeth Cymru (gan gynnwys PEDW) yn y dyfodol. Disgwylir i'r costau blynyddol hyn ddechrau yn 2025-26. Rhagwelir y caiff cost gwneud penderfyniad ar bob cais i Lywodraeth Cymru ei hadennill yn llawn drwy ffioedd ymgeiswyr. Felly nid oes unrhyw gost barhaus net i Lywodraeth Cymru o dan yr opsiwn hwn. Mae hyn yn arbediad cost blynyddol o ryw £65,400 i Lywodraeth Cymru (o gymharu â'r llinell sylfaen).

8.100 Byddai angen costau sefydlu, yn seiliedig ar yr angen i reoli achosion newydd a chael systemau TG newydd, hyfforddi staff PEDW, digwyddiadau rhannu gwybodaeth i ACLlau a'r diwydiant datblygu, yn ogystal â darparu canllawiau ar y broses newydd. Amcangyfrifir costau o £385,300 (sefydlu systemau TG newydd a rheoli achosion newydd - £330,000, hyfforddiant a lledaenu gwybodaeth £43,000, a chanllawiau £12,300). O ran gweithredu, disgwylir mai ar ôl i'r ddeddfwriaeth gael Cydsyniad Brenhinol yng nghanol 2024 ac yn ystod y cyfnod gweithredu yn dilyn hynny yn 2024-25 y byddai'r costau sefydlu hyn yn berthnasol.

8.101 Ni fyddai unrhyw gostau trosiannol i randdeiliaid mewn perthynas â cheisiadau y byddai'r cyfundrefnau presennol yn berthnasol iddynt. Byddai penderfyniadau ar unrhyw geisiadau seilwaith a gyflwynwyd cyn i'r broses Cydsyniadau Seilwaith ddod i rym, ond sy'n cael eu hystyried o hyd, yn cael eu gwneud o dan y trefniadau a oedd ar waith adeg eu cyflwyno. Fel y cyfryw, tybir bod cost gwneud penderfyniadau ar geisiadau yn ystod 2024-25 yr un peth â'r gost yn senario'r llinell sylfaen (Opsiwn 1). Gan fod y costau penderfynu yn 2024-25 yr un peth ar draws pob opsiwn ac o ganlyniad, nad oes unrhyw effaith ar yr asesiad Gwerth am Arian, cafodd y costau hynny eu hepgor o'r dadansoddiad.

- 8.102 Er mwyn sicrhau y gellir adennill unrhyw gostau yr eir iddynt fel rhan o'r broses ymgeisio ar gyfer CS (gan gynnwys y cam cyn ymgeisio), ein bwriad yw darparu system ar gyfer codi ffioedd yn ystod amrywiol gamau'r broses hon. Rydym hefyd yn bwriadu ehangu'r gofyniad am ffioedd i'r cam ar ôl gwneud penderfyniad. Mae'n bosibl y caiff ceisiadau eu cyflwyno i ddiwygio CS, neu i ddiddymu CS, a bydd goblygiadau cost i Weinidogion Cymru a phartion statudol eraill yn gysylltiedig â'r ddau. Yn debyg i DAC, rydym yn cynnig y dylid gallu adennill y gost weithredu lawn drwy ffioedd, yn unol ag egwyddorion cyllid cyhoeddus.
- 8.103 Nid oes modd meintioli nifer y trafodaethau cyn ymgeisio na'r amrywiadau ar ôl rhoi cydsyniad y gallai fod eu hangen na faint o adnoddau y gallai fod eu hangen i wneud penderfyniadau ar ddiwygiadau o'r fath. Felly mae'r gost hon yn anhysbys. Fodd bynnag, byddai unrhyw weithgarwch o'r fath gan Lywodraeth Cymru yn destun yr egwyddor adennill costau llawn gan ymgeiswyr.
- (b) ACLlau
- 8.104 Bydd y broses o wneud cais am CS yn gofyn am fewnbwn sylweddol gan ACLlau, gan ddechrau yn ystod y cam cyn ymgeisio hyd at y broses archwilio. Bydd angen eu cyfranogiad hefyd yn ystod y cam ar ôl gwneud penderfyniad, er enghraifft, os cynigir amrywiadau i CS. Bydd strwythur ffioedd yn galluogi ACLlau i adennill costau (gan gynnwys gorbenion) am ddarparu gwasanaethau sy'n gysylltiedig â CS.
- 8.105 Os bydd yr ymgeisydd yn gofyn am wasanaethau cyn ymgeisio, bydd yn ofynnol i bob ACLI ddarparu cyfres sylfaenol o wybodaeth benodedig, sy'n debygol o gynnwys y canlynol:
- Hanes cynllunio perthnasol y safle arfaethedig;
 - Cyngor ar y gofyniad a'r cwmpas ar gyfer cyfraniadau adran 106 neu o dan yr Ardoll Seilwaith Cymunedol;
 - Trafodaethau am unrhyw Ddatganiadau o Dir Cyffredin posibl;
 - Syniad o'r materion lleol sy'n gysylltiedig â'r safle arfaethedig, gan gynnwys camau lliniaru posibl;
 - Y fframwaith polisi lleol;
 - Canllawiau ar unigolion, grwpiau neu gymdeithasau i ymgynghori â nhw.
- 8.106 Telir am y gwasanaethau hyn gan yr ymgeiswyr drwy ffi benodedig, y bwriedir iddi adennill y gost lawn.
- 8.107 O dan y broses bresennol ar gyfer DAC, mae'n ofynnol i'r ACLlau perthnasol lle lleolir y datblygiad gyflwyno LIR, sy'n darparu gwybodaeth ffeithiol am

effaith bosibl y datblygiad. Caiff y gofyniad hwn ei gadw ar gyfer y broses gydsynio ar gyfer CS. Bydd ar ffurf ffi benodedig. Ni fydd unrhyw ACLI arall sy'n cyflwyno LIR ar sail wirfoddol yn gymwys i gael ffi.

- 8.108 Caiff y ffi berthnasol ei chyfrifo drwy luosi cyflog cyfartalog swyddog cynllunio ACLI fesul awr â'r amser y mae'n ei gymryd ar gyfartaledd i lunio LIR. Amcangyfrifir ar hyn o bryd bod y broses o lunio LIR yn costio £7,750 i bob ACLI¹⁷ ar gyfer pob cais ar gyfer DAC. Gan dybio ffigur tebyg ar gyfer ceisiadau ar gyfer CS, mae hyn yn arwain at gyfanswm costau o £37,900 y flwyddyn i ACLlau (a gaiff ei ad-dalu gan ymgeiswyr), yn seiliedig ar amcangyfrif o 4.9 cais ar gyfer CS bob blwyddyn.
- 8.109 Yn ogystal â'r cyfraniad o ran yr LIR, bydd ACLlau yn mynd i gostau sy'n gysylltiedig â chymryd rhan gyffredinol mewn archwiliadau ar gyfer CS, fel darparu tystiolaeth mewn gwrandawriadau. Amcangyfrifir y bydd y costau hyn yn gymharol debyg i gost cymryd rhan mewn ceisiadau ar gyfer DAC. Ar hyn o bryd, mae'n costio £4,300 i ACLI gymryd rhan mewn cais ar gyfer DAC. Felly, amcangyfrifir y bydd yn costio £21,200 y flwyddyn i ACLlau ymgymryd â'r broses CS yn ychwanegol at y broses ar gyfer LIR, na chaiff ei ad-dalu.
- 8.110 Ni fydd unrhyw newidiadau i'r system orfodi o'r model presennol o dan Opsiwn 1, lle mae ACLlau yn gyfrifol am gamau monitro a gorfodi, ac felly nid amcangyfrifir unrhyw gostau ychwanegol yn yr asesiad hwn.
- 8.111 Yn seiliedig ar dybiaeth o 4.9 cais ar gyfer CS bob blwyddyn, amcangyfrifir cyfanswm costau ymgysylltu â'r broses i ACLlau (LIR a chymryd rhan mewn archwiliadau) o ryw £59,100 y flwyddyn.
- 8.112 Yn ogystal â chyfranogiad ACLlau drwy'r broses CS, rhagwelir hefyd y byddai pedwar cais sy'n gymwys i fod yn destun CS dewisol yn cael eu cyflwyno fel ceisiadau cynllunio o dan adran 57 o DCGTh 1990, oherwydd eu math a'r tebygolrwydd y cânt eu cyflwyno i'r ACLI. Felly, amcangyfrifir y byddai tua 0.44 cais seilwaith yn cael ei benderfynu bob blwyddyn gan ACLlau, ar gost o £2,300 fesul cais. Byddai hyn yn arwain at gost ychwanegol o £1,000 y flwyddyn i ACLlau, a fyddai'n cael ei had-dalu drwy ffioedd.
- 8.113 Oherwydd y nifer bach o geisiadau o'r fath y mae ACLI yn penderfynu arnynt bob blwyddyn, tybir y gellid diystyru unrhyw gostau apêl i Lywodraeth Cymru at ddibenion yr asesiad hwn.
- 8.114 Yn seiliedig ar yr uchod, cyfanswm costau'r broses newydd ar gyfer cydsynio seilwaith o dan yr opsiwn hwn i ACLlau fyddai £60,100 y flwyddyn. Ni fyddai

¹⁷<https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-08/datblygiadau-o-arwyddocad-cenedlaethol-dns-canllaw-gweithdrefnol-2019.pdf>

£21,200 o'r swm hwn yn cael ei ad-dalu. O gymharu â'r llinell sylfaen, mae hyn yn golygu arbediad cost net o ryw £4,800 bob blwyddyn i ACLlau. Disgwylir i'r arbediad cost hwn ddechrau yn 2025-26. Yn 2024-25, disgwylir i'r costau y bydd ACLlau yn mynd iddynt o ganlyniad i'r broses benderfynu fod yr un peth â'r costau yn yr opsiwn llinell sylfaen.

Tabl N – Costau i'r ACLlau ar gyfer proses CS o dan Opsiwn 2		
Tasg	Cost fesul cais	Cyfanswm cost y flwyddyn
Llunio Adroddiad ar yr Effaith Leol (LIR)	£7,750	£37,900 (y cyfan yn cael ei ad-dalu)
Cymryd rhan yn gyffredinol	£4,300	£21,200
Penderfynu ar geisiadau nad ydynt o dan gyfundrefn CS	£2,300	£1,000 (y cyfan yn cael ei ad-dalu yn seiliedig ar 0.44 cais)
Cyfanswm (y flwyddyn)		£60,100 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)

8.115 O ran costau trosiannol, byddai cost untro i ACLlau am fynychu hyfforddiant wedi'i ddarparu gan Lywodraeth Cymru, er mwyn iddynt ddod yn gyfarwydd â'r broses newydd. Amcangyfrifir mai £30,300 fyddai'r costau hyn ac y byddent yn codi yn ystod y broses o weithredu'r gyfundrefn newydd yn 2024-25.

(c) Datblygwyr

8.116 Mae'r costau sy'n gysylltiedig â pharatoi cais yn amrywio, gan ddibynnu ar natur y cynllun.

8.117 At ddibenion yr asesiad hwn, tybir y bydd costau datblygwyr wrth baratoi ceisiadau ar gyfer CS yn gyson â'r costau ar gyfer ceisiadau ar gyfer DAC. Mae adroddiad Arup 2019 yn amcangyfrif cyfanswm costau cyfartalog o £897,200 i ddatblygwyr fesul cais ar gyfer DAC. Caiff y ffigur hwn ei gymhwyso at bob cais ar gyfer Cydsyniad Seilwaith, ac eithrio cynlluniau priffyrdd, ar gost flynyddol amcangyfrifedig o ryw £3,788,300 i ddatblygwyr. Ar gyfer y chwe chais ar gyfer CS y disgwylir iddynt gael eu cyflwyno fel prosiectau priffyrdd, dim ond costau penderfynu a gaiff eu cymhwyso¹⁸, gan arwain at gost flynyddol amcangyfrifedig o £177,100 i ddatblygwyr ar gyfer y cynlluniau hynny.

¹⁸ Mae'r costau i ddatblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn seiliedig ar ddull sy'n cymhwyso eu costau penderfynu yn unig ar gyfer pob opsiwn a nodir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn. Ceir esboniad llawn a chyfiawnhad dros y dull gweithredu a ddefnyddir ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn y Papur Methodoleg.

Tabl O – Costau i ddatblygwyr o adroddiad Arup 2019 (wedi'u talgrynnu i'r 100 agosaf)	
Tasg Datblygwr	Cost
Costau amcangyfrifedig paratoi cais	£670,000
Costau amcangyfrifedig ymgymryd ag ymgynghoriad cyn ymgeisio statudol	£23,300
Costau amcangyfrifedig ymgymryd ag ymgynghoriad cyn ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau ac ati y tu hwnt i'r gofynion statudol)	£22,500
Costau amcangyfrifedig cymryd rhan mewn archwiliad	£116,700
Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad perthnasol i brosiect yn ystod y broses o archwilio cais, lle y gwnaed un.	£29,700
Costau amcangyfrifedig gwneud diwygiad amherthnasol neu fân ddiwygiad i brosiect yn ystod y broses o archwilio cais, lle y gwnaed un.	£6,300
Costau amcangyfrifedig creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	£17,500
Costau amcangyfrifedig cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol yn hysbysebu cais arfaethedig ar gyfer datblygiad, am gyfnod o wythnos	£11,300
Cyfanswm costau	£897,200

8.118 Nid yw'r ddeddfwriaeth bresennol yn rhoi dewis o ran sut y dylid gwneud penderfyniad ar gais ar gyfer DAC h.y. naill ai gan ACLlau neu Weinidogion Cymru. O dan yr opsiwn hwn, nodwyd y byddai ymgeiswyr yn gallu dewis gwneud cais am CS neu wneud cais am ganiatâd cynllunio i'r ACLI o dan rai amgylchiadau penodol. Amcangyfrifir mai'r ail ddewis fyddai'n berthnasol ar gyfer pedwar cais yn ystod y cyfnod asesu (0.44 bob blwyddyn).

8.119 Mae'r ffigur o £670,000 ar gyfer costau paratoi cais ar gyfer DAC o Adroddiad Arup yn cynnwys ffioedd ceisiadau cynllunio¹⁹. Wrth hepgor yr holl ffioedd

¹⁹ Fel y cadarnheir ar dudalen 21 o Adroddiad Arup: [Ymchwil i Gost Datblygu Seilwaith yng Nghymru: Adroddiad Astudiaeth. Arup 2019](#)

ymgeisio sy'n daladwy i Weinidogion Cymru o ffigur Adroddiad Arup, ceir cyfanswm costau datblygwr o £544,500 ar gyfer paratoi cais seilwaith i ACLI. Byddai ffi o £2,300 fesul cais yn daladwy ar wahân i ACLlau am wneud penderfyniad.

- 8.120 Felly, amcangyfrifir mai £546,800 yw'r cyfanswm costau i ddatblygwyr ar gyfer paratoi a chyflwyno cais seilwaith nad yw'n rhan o broses CS newydd. Yn seiliedig ar amcangyfrif o 0.44 o geisiadau o'r fath bob blwyddyn, byddai hyn yn arwain at gostau ychwanegol o £243,000 i'r diwydiant datblygu ar gyfer cyflwyno ceisiadau o'r fath i ACLlau yn y dyfodol.
- 8.121 Yn seiliedig ar yr uchod, cyfanswm y costau i ddatblygwyr o dan yr opsiwn hwn fyddai £4,208,400 y flwyddyn. Mae hyn yn arbediad cost (o gymharu â'r llinell sylfaen) o ryw £580,500 bob blwyddyn. Disgwylir i'r arbediad cost hwn ddechrau yn 2025-26. Yn 2024-25, disgwylir i'r costau y bydd datblygwyr yn mynd iddynt o ganlyniad i'r broses benderfynu fod yr un peth â'r costau yn yr opsiwn llinell sylfaen.
- 8.122 O ran costau trosiannol, byddai cost untro i'r diwydiant datblygu am fynychu hyfforddiant wedi'i ddarparu gan Lywodraeth Cymru, er mwyn iddo ddod yn gyfarwydd â'r broses newydd. Amcangyfrifir mai £3,000 fyddai'r costau hyn ac y byddent yn codi yn ystod y broses o weithredu'r gyfundrefn newydd yn 2024-25.
- 8.123 Mae atgyfnerthu'r cyfundrefnau cydsynio unigol i greu proses unigol symlach yn amlwg yn cynnig arbediad cost sylweddol i ddatblygwyr o gymharu â'r system bresennol o dan Opsiwn 1.

(d) Y Gymuned

- 8.124 Ni fydd unrhyw newidiadau i rôl y cyhoedd a phartïon â diddordeb yn y system gydsynio newydd o gymharu â'r system bresennol, fel y disgrifir yn Opsiwn 1. Felly, ni fydd unrhyw gostau newydd i bartïon â diddordeb a'r cyhoedd. Byddai uno'r cyfundrefnau cydsynio unigol presennol i greu proses CS unigol yn arwain at arbedion cost, drwy leihau'r achosion o ddyblygu cyfranogiad y gymuned.
- 8.125 Nid ystyrir bod modd meintioli'r manteision ariannol cysylltiedig i gymunedau o ganlyniad i Opsiwn 2. Felly, nid yw'r arbedion cost hyn yn hysbys.

(e) Ymgylgoreion statudol

- 8.126 Yn ystod y broses ar gyfer CS, o'r cam cychwynnol drwy'r cam archwilio a'r cam penderfynu, bydd sawl enghraifft lle y bydd yn ofynnol i'r ymgeisydd neu

Lywodraeth Cymru hysbysu ymgylchoredig a/neu ymgynghori â nhw.

- 8.127 Ni fydd unrhyw newidiadau i'r ffordd y bydd ymgylchoredig statudol yn ymgysylltu â'r broses gynllunio o dan y gyfundrefn CS arfaethedig.
- 8.128 Disgwylir y bydd y gost i ymgylchoredig statudol gymryd rhan yn y broses CS yn gymharol debyg i'r gost ar gyfer y broses bresennol ar gyfer DAC. Yn seiliedig ar y costau a nodwyd yn Adroddiad Arup a'r nifer o geisiadau a ragwelir bob blwyddyn, disgwylir mai'r cyfanswm y gost flynyddol i ymgylchoredig statudol fydd £32,200.
- 8.129 Yn ogystal, y costau i ymgylchoredig statudol ar gyfer ceisiadau y gwneir penderfyniad arnynt gan ACLlau fyddai £2,900 y flwyddyn.
- 8.130 O dan yr opsiwn hwn, byddai'r gofynion i CNC wneud penderfyniadau ar drwyddedau morol yn cael eu cynnwys fel rhan o'r broses ar gyfer CS. Er na fyddai bellach yn ofynnol i CNC wneud penderfyniadau ar drwyddedau morol, byddai costau yn codi i CNC wrth ryngweithio â'r broses gydsynio alltraeth. Ystyrir y byddai'r gost hon yr un peth ar gyfer pob opsiwn.
- 8.131 Yn yr un modd â'r LIR ar gyfer ACLlau, o dan yr opsiwn hwn cynigir y dylid cyflwyno'r gofyniad i CNC gyflwyno Adroddiad Effaith ar y Môr ("MIR"), sy'n dogfennu'r effaith ar yr amgylchedd morol pan fydd ymgeisydd yn ceisio cynnwys trwydded forol ochr yn ochr â'i gydsyniad.
- 8.132 Mae cost yr MIR i CNC yn debygol o fod yn debyg i gost ymgysylltu â'r broses o dan Opsiwn 1. Bydd Llywodraeth Cymru yn pennu ffi ar gyfer yr MIR gyda'r bwriad o adennill cost gweithgareddau nad ydynt yn destun cymorth grant. Byddai angen gwaith ymgynghori pellach i bennu swm priodol, felly ni ellir costio'r elfen ffioedd at ddiben yr Aseiad Effaith Rheoleiddiol.
- 8.133 Yn seiliedig ar yr uchod, cyfanswm y gost i ymgylchoredig statudol o dan yr opsiwn hwn fyddai £35,100 y flwyddyn o gymharu â chost amcangyfrifedig o £44,600 y flwyddyn o dan Opsiwn 1. Mae hyn yn arbediad cost o ryw £9,500 y flwyddyn. Disgwylir y bydd yr arbediad cost yn berthnasol o 2025-26 (yn 2024-25, bydd y costau yr un peth ag ar gyfer Opsiwn 1). Mae'r arbediad hwn a ragwelir o dan Opsiwn 2 yn deillio o'r ffaith y bydd cyfundrefnau cydsynio yn cael eu huno o dan y broses ar gyfer CS. Felly, byddai ymgylchoredig statudol yn cymryd rhan mewn llai o geisiadau ar gyfer un datblygiad o gymharu ag Opsiwn 1.

Manteision Opsiwn 2

Llywodraeth Cymru

- 8.134 Yn ogystal ag arbedion effeithlonrwydd i Lywodraeth Cymru yn deillio o gyfundrefn symlach, gallai proses gydsynio unedig roi mantais gystadleuol i Gymru dros weinyddiaethau cyfagos drwy sicrhau cyfundrefn fwy effeithlon a chyson, cynyddu sicrwydd ac arwain at benderfyniadau amserol. Mae system gydlynus unigol yn cael gwared ar natur anrhagweladwy a chymhlethdod defnyddio gwahanol drefniadau cydsynio, ac yn cynnig proses fwy hyblyg a all ymateb yn well i newidiadau, heriau a chostau yn y dyfodol.
- 8.135 Mae darparu llwybr cydsynio newydd ar gyfer datblygiadau seilwaith arfaethedig yn cyfrannu at nodau ac amcanion Gweinidogol. Byddai ceisiadau ar gyfer CS yn fwy cost-effeithiol i ddatblygwyr, gan felly annog twf economaidd ac ymdrechion i ddatblygu economi carbon isel, gan ar yr un pryd sicrhau proses graffu gadarn a democrataidd i bob rhanddeiliad.
- 8.136 Mae rhannau o'r trefniadau cydsynio presennol wedi ymsefydlu'n gadarn. Mae'n bosibl y bydd angen cryn dipyn o amser i'r ddeddfwriaeth newydd ddod yn rhan o'r drefn, ac felly y bydd yn llai effeithlon am gyfnod dros dro. Fodd bynnag, amcangyfrifir y bydd y manteision tymor hir yn werth llawer mwy nag unrhyw ymyriadau dros dro ac y dylai'r broses o lunio canllawiau helpu i leihau unrhyw ddryswch.

ACLLau

- 8.137 Fel rhan o'r gyfundrefn CS, bydd y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn ystyried safbwyntiau ACLlau ar rinweddau cais. Bydd gostyngiad yn nifer y ceisiadau ar wahân yn lleihau'r adegau lle y caiff cyfraniadau ACLlau eu dyblygu, a thrwy hynny arbed adnoddau.
- 8.138 Mae'r gyfundrefn CS yn cynnig cyfle i ACLlau gael eu had-dalu'n rhannol am eu cyfraniadau mewn perthynas â chyfundrefnau yr oeddent yn cymryd rhan ynddynt yn y gorffennol gan dalu eu costau eu hunain, fel gorchmynion o dan Ddeddf Harbyrau 1964. Mae'r dull safonol mewn perthynas ag ad-dalu costau yn cryfhau gallu ACLlau i gyfrannu gwybodaeth arbenigol at y broses gydsynio. Bydd hyn yn galluogi ACLlau i ddyrannu adnoddau priodol i'r broses CS. Bydd cyfle o hyd i ACLlau gael eu hariannu hefyd am waith ychwanegol drwy Gytundeb Perfformiad Cynllunio.

Datblygwyr

- 8.139 Bydd datblygwyr yn cael budd o gyfundrefn symlach a hygyrch, sy'n golygu y gellir cynnal archwiliadau effeithlon o fewn amserlen benodedig. Bydd gwell

cysondeb ar draws datblygiadau seilwaith mawr yng Nghymru, gan sicrhau nad oes unrhyw amheuaeth gan ddatblygwyr o ran pa broses i'w defnyddio a chynnig effeithlonrwydd gweinyddol. Byddai dewis proses o'r fath yn cyfleu'r neges bod Cymru yn agored ar gyfer busnes.

- 8.140 Byddai proses gydsynio fwy unedig yn lliniaru unrhyw broblemau o ran amseru a chymhlethdod sy'n gysylltiedig â gwneud cais am gydsyniad o dan y fframweithiau deddfwriaethol rhanedig presennol. Mae dull 'siop un stop' o fudd i ddatblygwyr gan fod y gofyniad presennol i gael gafael ar awdurdodiadau eraill ochr yn ochr â'r prif gydsyniad yn arwain at gostau ac amser ychwanegol.
- 8.141 Gall cadw cyfundrefnau sydd eisoes yn bodoli, sy'n haenog ac sy'n dod o dan Ddeddfau ar wahân, fod yn ddryslyd i ddatblygwyr. Bydd cyfundrefn gydsynio newydd unedig yn galluogi'r datblygwr i gyfuno caniatadau cysylltiedig neu atodol mewn un caniatâd. Mae'r dull 'siop un stop' wedi'i brofi a'i gydnabod gan y diwydiant datblygu yn Lloegr²⁰. Felly, prin iawn y byddai angen addasiadau gan ddatblygwyr i sefydlu proses debyg.
- 8.142 Mae angen sicrwydd ynghylch penderfyniadau er mwyn cadw ein sector seilwaith yn gystadleuol a gallu ymateb i newidiadau mewn amgylchiadau. Ar hyn o bryd, mae'r drefn gydsynio yng Nghymru yn cael ei gosod o fewn cyfundrefnau sy'n bodoli eisoes nad ydynt yn cynnig sicrwydd o ran amserlenni, fel y gwna Deddf Cynllunio 2008 yn Lloegr. O dan y gyfundrefn CS, bydd amserlen statudol sefydlog ar gyfer gwneud penderfyniadau ar brosiectau seilwaith yn cynnig mwy o sicrwydd i'r diwydiant datblygu.
- 8.143 Bydd cynnwys y gallu i wneud cais am bwerau i gaffael tir neu hawliau mewn tir ar sail orfodol fel rhan o'r gyfundrefn CS yn hanfodol i ddatblygwyr, lle nad yw'n ymarferol caffael yr holl dir neu hawliau sydd eu hangen ar gyfer datblygiad drwy gytundeb, neu lle y byddai'n effeithio ar fuddiannau ymglymerwyr statudol.
- 8.144 Mae CS dewisol yn cynnig mwy o hyblygrwydd i ddatblygwyr ddewis y llwybr cydsynio mwyaf priodol ar gyfer datblygiadau seilwaith llai o faint.

Y Gymuned

- 8.145 Ni fydd unrhyw newidiadau i rôl y gymuned a phartïon â diddordeb yn y gyfundrefn gydsynio newydd o gymharu â'u rôl yn y system bresennol yn

²⁰ Mae'r Gymdeithas Cynllunio Seilwaith Genedlaethol (NIPA) yn gorff o unigolion a sefydliadau, gan gynnwys cynrychiolwyr o'r sector cyhoeddus a'r sector preifat, sy'n rhan o'r gyfundrefn ar gyfer gwneud penderfyniadau ar brosiectau seilwaith o arwyddocâd cenedlaethol yn Lloegr o dan Ddeddf Cynllunio 2008 ([NIPA | NIPA \(nipa-uk.org\)](http://nipa-uk.org))

Opsiwn 1. Fel rhan o'r broses ar gyfer gwneud cais ar gyfer CS, bydd aelodau o'r cyhoedd a phartïon eraill â diddordeb yn parhau i gael cyfle i ymgysylltu â chais ac i roi eu barn i'r rhai sy'n gwneud penderfyniad ei hystyried.

- 8.146 Wrth ddarparu dull 'siop un stop', lle bydd pob cydsyniad sydd ei angen i roi prosiect ar waith wedi'i gynnwys mewn un cais, byddai'r trefniadau ar gyfer cynnwys y cyhoedd yn symlach ac yn cynnig llwybr mwy hygyrch i aelodau'r cyhoedd gymryd rhan na'r llwybr sydd ar gael ar hyn o bryd. Rydym yn bwriadu ei gwneud hi'n ofynnol cysylltu â chymunedau lleol cyn cyflwyno ceisiadau ym mhob achos er mwyn sicrhau y gall sylwadau cymunedau lleol lywio datblygiadau, ac er mwyn darparu cysondeb i gymunedau wrth ymdrin ag unrhyw ddatblygiadau seilwaith neu ddatblygiadau mawr.
- 8.147 Byddai'r opsiwn hwn yn gwella'r trefniadau ar gyfer ymgynghori â chymunedau cyn cyflwyno cais ac yn cysoni'r trefniadau hynny ar gyfer cynlluniau seilwaith gan ffurfioli'r drefn ar gyfer yr holl ystod o gydsyniadau sydd eu hangen er mwyn i brosiect allu mynd yn ei flaen. Er enghraifft, os cynigir prosiect seilwaith a bod angen cydsyniad arno o dan y broses DAC ar gyfer yr elfennau cynllunio, o dan Ddeddf Drydan 1989 ar gyfer gorsaf cynhyrchu trydan alltraeth ac o dan Ddeddf Harbyrau 1964 ar gyfer elfennau'r porthladd. O dan y trefniadau cydsynio cyfredol, ni fyddai angen cynnal ymgynghoriad cyn cyflwyno cais ar yr orsaf gynhyrchu nag elfennau porthladd y cynnig. Byddai ymgynghoriad cyn ymgeisio'n fater gorfodol ar gyfer yr holl gydsyniadau sydd eu hangen ar y cynllun o dan y broses gydsynio sy'n cael ei chynnig. Drwy hynny, ymgysylltir yn llawn â chymunedau ar bob agwedd ar gynllun seilwaith o'r cam cynharaf posibl, yn hytrach nag ar rai elfennau yn unig fel ar hyn o bryd.
- 8.148 Ar gyfer yr opsiwn hwn, byddai gofyn i ddatblygwyr baratoi adroddiad ar yr ymgynghoriad cyn ymgeisio. Bydd yn rhaid cyflwyno'r adroddiad gyda'r cais a dangos sut y mae pob sylw a chynrychioliad a ddaeth i law am y cynllun gan randdeiliaid, gan gynnwys cymunedau, wedi'u hystyried, Byddai'n rhaid ateb y gofyn hwn mewn perthynas â'r prosiect seilwaith cyfan cyn y câi fynd yn ei flaen. Sicrheir felly bod ymgynghoriad ystyrllon yn cael ei gynnal â'r ymgeiswyr ar y prosiect cyfan. Nid oes asesu na chraffu ar hyn o dan y cyfundrefnau cyfredol.
- 8.149 Trwy grynhoi'r cydsyniadau niferus sydd eu hangen ar gyfer cynllun seilwaith mewn un cydsyniad, byddai hynny'n arbed amser ac adnoddau i gymunedau wrth ymgysylltu. Er enghraifft, ar hyn o bryd, o ran cais ar gyfer Morlyn Llanw, efallai y byddai angen cydsyniad ar gyfer y prif elfennau gweithredol fel Gorchymyn Cydsyniad Datblygu, un neu fwy o Orchmynion Diwygio Harbwr ar gyfer elfennau'r porthladd, trwydded forol ar gyfer yr elfennau alltraeth yn ogystal â chydsyniadau eilaidd eraill (er enghraifft, trwydded ar gyfer

rhywogaethau). Yn yr enghraifft hon, byddai gofyn i gymunedau gymryd rhan mewn o leiaf 4 ymgynghoriad ar y prosiect, a hynny'n mae'n debygol dros gyfnodau gwahanol. Byddai'n dreth ar amser unigolion ac yn debygol o arwain at syrffed ar ymgynghoriadau, yn sgil gorfod ymgysylltu sawl gwaith â gwahanol elfennau o'r un cynnig. Oherwydd nifer yr ymgynghoriadau, gallai arwain at ddiffyg tryloywder ac mae perygl mawr y gallai unigolion golli o leiaf un ymgynghoriad ac yn anfwriadol, peidio â chynnig sylw ar elfen bwysig o'r cynllun. Byddai ymgynghori ar un broses gydsynio yn symleiddio pethau i gymunedau trwy alluogi cymunedau i ystyried cynnig cydlynus a chynhwysfawr, gan ei gwneud yn fwy tryloyw a chynyddu eu gallu i gynnig mewnbyn ar bob agwedd. Byddai hefyd yn osgoi dyblygu diangen lle byddent yn debygol o roi sylwadau tebyg sawl gwaith o dan y cyfundrefnau cyfredol ar gyfer yr un prosiect, gan wneud defnydd mwy effeithiol o'u hamser a'u hadnoddau.

8.150 Byddai manylion y darpariaethau ar gyfer ymgynghori ac ymgysylltu â chymunedau ar brosiectau seilwaith y penderfynir arnynt o dan gyfundrefn gydsynio newydd yn cael eu gosod allan mewn is-ddeddfwriaeth. Byddai hynny'n caniatáu i ddulliau ymgynghori ac ymgysylltu ar brosiectau seilwaith gael eu rhagnodi, a hyn sy'n bwysig, bydd modd eu diweddarau a'u cadw'n berthnasol. Er enghraifft, bydd technolegau newydd yn rhoi'r modd i ymgysylltu'n gynt ac yn fwy trylwyr â chymunedau ac efallai y byddai angen i'r ddeddfwriaeth yn y dyfodol adlewyrchu hyn. Byddai'r opsiwn hwn yn cadw trefniadau ymgysylltu priodol a thrylwyr ar bob agwedd ar brosiect seilwaith yn addas at y dyfodol, yn wahanol i'r prosesau cydsynio ar wahân a geir ar hyn o bryd.

8.151 Er mwyn sicrhau bod y broses yn gyfarwydd ac yn hygyrch i'r cyhoedd, mae'n bosibl y bydd CS ar ffurf cydsyniad mwy confensiynol mewn sawl achos lle maent ar ffurf Offeryn Statudol ar hyn o bryd.

Ymgynghoreion Statudol

8.152 Fel rhan o'r broses ar gyfer gwneud cais ar gyfer CS, bydd ymgynghoreion statudol yn parhau i gael y cyfle i ymateb i geisiadau, a chaiff eu hymatebion eu hystyried gan y rhai sy'n gwneud y penderfyniad.

8.153 Er mwyn sicrhau y caiff pob corff a sefydliad angenrheidiol ei gynnwys fel rhan o'r broses, caiff pob ymgynghorai statudol a'r amgylchiadau lle dylid ymgynghori â'r ymgynghorai hwnnw eu cynnwys mewn is-ddeddfwriaeth. Mae hyn yn cynnig mwy o sicrwydd i ymgynghoreion statudol, o gymharu â rhai o'r cyfundrefnau presennol lle nad yw eu rôl o bosibl wedi'i chodeiddio'n ffurfiol o fewn cyfreithiau.

8.154 Disgwylir y bydd y broses ar gyfer CS yn fwy effeithlon i ymgysylltu â hi'n weinyddol, gan y bydd y cydsyniadau sydd eu hangen yn symlach, ac y byddai gwaith ymgynghori yn cael ei gynnal ar ffurf gyson. Dylai'r dull unedig hwn hefyd leihau achosion o ddyblygu ymatebion ar gyfer yr un datblygiadau.

Cyfiawnhad ac eglurhad pellach ynghylch y manteision a amlinellir o dan yr opsiwn hwn

8.155 Mae manteision yr opsiwn hwn a restrir yn yr AERh yn cynnwys **cael gwared ar gymhlethdod, lleihau dyblygu a darparu proses fwy effeithiol**. Rydym wedi costio mantais defnyddio un gyfundrefn ar gyfer cyflwyno ceisiadau a phenderfynu arnynt, o'i chymharu â'r cyfundrefnau cydsynio niferus cyfredol. Nodir yr arbedion cost hyn yn rhannau eraill yr AERh: er enghraifft yr arbedion cost i ddatblygwyr o gyflwyno'u ceisiadau trwy un broses.

8.156 Ceir manteision ehangach yn sgil cael gwared ar gymhlethdod, lleihau dyblygu a darparu proses fwy effeithiol nad oes modd eu mesur. Er enghraifft, manteision o ran amser lle mae partion â diddordeb ar hyn o bryd yn ymdrin â sawl cais ar gyfer yr un prosiect ond o dan broses gydsynio symlach, dim ond un cais y byddai gofyn iddynt ddelio ag ef. Bydd hyn yn amrywio'n fawr o gynllun i gynllun, gan ddibynnu ar natur y cynllun, gan gynnwys y math o gais, ei leoliad a'i effeithiau, a chan ddylanwadu ar nifer y rhanddeiliaid sydd â diddordeb a'r graddau y mae pobl yn gallu ymgysylltu (yn ôl eu hamgylchiadau personol).

8.157 Disgwylir y bydd manteision o ran adnoddau, megis yr amser a'r ymdrech a arbedir wrth gyflwyno cynlluniau a thystiolaeth i gefnogi cais, y bydd datblygwyr yn elwa arnynt wrth ddefnyddio un broses i baratoi a chyflwyno gwybodaeth. Fodd bynnag, bydd hyn hefyd yn amrywio o gynllun i gynllun gan ddibynnu ar natur y cynllun a'i leoliad, a hefyd ar yr adnoddau y byddai datblygwr yn barod i'w neilltuo ar gyfer pob cais. Felly hefyd mewn perthynas â'r wybodaeth y bydd gofyn i ymgynghoreion statudol ei chyflwyno. Byddai hynny hefyd yn amrywio o gynllun i gynllun a natur yr ymateb y gofynnir i ymgynghoreion statudol amdano.

8.158 Byddai manteision o ran adnoddau i Lywodraeth Cymru o ran amser ac adnoddau swyddogion ar y cynllun o orfod delio â llai o geisiadau ar gyfer yr un prosiect. Byddai hynny'n wir hefyd i awdurdodau lleol o orfod gwneud llai o gyfraniadau neu gynrychioliadau ar gynllun. Ar wahân i'r arbedion cost i Lywodraeth Cymru ac awdurdodau cynllunio lleol y ceir tystiolaeth amdanynt mewn manau eraill, nid yw'n hawdd mesur arbedion fel amser gan eu bod yn amrywio o gynllun i gynllun.

8.159 Gyda phroses gydsynio newydd sy'n cynnwys pwerau i gaffael tir neu hawliau mewn tir yn orfodol fel rhan o'r cais seilwaith, byddai hynny'n arwain at ragor o

fanteision o ran costau ac amser i ddatblygwyr trwy iddynt allu cael yr holl gydsyniadau tir sydd eu hangen arnynt fel rhan o un cais. Mae hon yn fantais nad oes modd ei chostio yn yr AERh gan y bydd y graddau y bydd prynu gorfodol wedi'i gynnwys mewn cydsyniadau yn y dyfodol yn amrywio'n fawr o gynllun i gynllun. Bydd gan bob cais ei ofynion ei hun o ran y tir sydd ei angen ar gyfer y datblygiad. Nid oes data hanesyddol clir am gaffael tir ac nid oes modd i ni felly gynnig ffigur ar y fantais hon yn yr AERh. Mae'r AERh yn darparu manylion mewn man arall am arbedion cost i ddatblygwyr yn sgil symleiddio'r broses ymgeisio iddynt, ond gallai caffael tir yn orfodol fel rhan o'r un cydsyniad fod yn fantais ehangach a allai arwain at ragor o arbedion cost.

- 8.160 Mae'r AERh yn rhestru **proses cydsynio mwy hyblyg** fel un o fanteision yr opsiwn hwn. Rydym wedi costio yn yr AERh yr arbedion cost a ddaw i ran datblygwyr a Llywodraeth Cymru yn sgil proses gydsynio mwy hyblyg trwy asesu sut y byddid yn debygol o fod wedi penderfynu ar geisiadau yn y gorffennol o dan broses newydd, gan ddibynnu ar faint a chymhlethdod y ceisiadau hynny. Er enghraifft, rydym wedi costio gorchmynion priffyrdd y penderfynir arnynt fel ceisiadau DAC cymhleth iawn o dan broses newydd, lle byddai'r weithdrefn yn debygol o ofyn am ymchwiliad oherwydd yr angen am graffu ychwanegol ar gyfer ceisiadau mor gymhleth. Felly, trwy asesu ceisiadau'r gorffennol a'u gweithdrefn debygol o dan broses newydd, rydym wedi costio ar gyfer proses mwy hyblyg o ran dilyn dull gweithredu cymesur lle byddai'n rhaid wrth weithdrefnau gwahanol ar gyfer ceisiadau seilwaith gwahanol o ran eu maint a'u cymhlethdod. Fodd bynnag, nid oes modd costio beth fydd mantais yr hyblygrwydd hwn yn y dyfodol o ran y ceisiadau go iawn a gyflwynir o dan broses newydd.
- 8.161 Mae cyfundrefn gydsynio newydd o dan yr opsiwn hwn yn cynnig manteision eraill o ran hyblygrwydd, megis gallu ymateb yn briodol pan ddaw technoleg seilwaith newydd. Er enghraifft, mae cyfundrefn newydd yn rhoi'r hyblygrwydd i ni allu ei diweddarau'n gyflym o ran y mathau o geisiadau y penderfynir arnynt drwyddi. Gallai hynny olygu manteision i ddatblygwyr o gael cyflwyno'u ceisiadau o dan broses effeithiol, wedi'i symleiddio. Mae hynny'n wahanol i'r sefyllfa bresennol lle na cheir yr hyblygrwydd i allu diweddarau gweithdrefnau ymgeisio. Fodd bynnag, mae'r manteision hyn yn seiliedig ar amgylchiadau'n newid yn y dyfodol. O ran technolegau yn y dyfodol, effeithir ar eu manteision i'r graddau eu bod yn arwain at benderfynu ar fathau penodol o brosiectau o dan gyfundrefn newydd yn y dyfodol. Nid ydym yn gwybod hynny. Felly nid oes modd mesur y manteision hynny.
- 8.162 O ran bod y broses newydd yn **symlach**, mae hon yn fantais sy'n deillio o'r ffaith bod y system yn fwy tryloyw ac yn haws i ddatblygwyr a rhanddeiliaid eraill fel cymunedau ac ymgylgoreion statudol sydd am gymryd rhan ynddi ei

deall. Nid oes elfen gost uniongyrchol i briodweddau fel ymwybyddiaeth o'r broses, a'r gallu i ddeall y broses, y gellir eu costio yn yr AERh.

8.163 O ran bod y broses yn **cyfrannu at amcanion a nodau Gweinidogion, fel economi carbon isel**. Fel y gwelir mewn manau eraill yn yr AERh, rydym wedi costio manteision un broses gydsynio o ran yr arbedion cost i randdeiliaid gwahanol. Fodd bynnag, gall proses gydsynio esgor ar ragor o fanteision. Er enghraifft, mae system sy'n llai costus, sy'n fwy effeithiol ac sydd ag amserlen fwy pendant ar gyfer penderfynu ar geisiadau seilwaith yn debygol o annog pobl i fuddsoddi yng Nghymru. Dylai hynny annog y mathau o ddatblygu a allai gyfrannu at amcanion Llywodraeth Cymru ynghylch economi carbon isel a ffyniannus. Ni ellir priodoli costau uniongyrchol i'r manteision hyn gan eu bod yn rhai anuniongyrchol ac i bob pwrpas yn sgil-fanteision proses gydsynio newydd. Nid ydynt yn fanteision sy'n esgor ar arbedion cost clir ac uniongyrchol am gyflwyno ceisiadau a phenderfynu arnynt o dan broses newydd.

8.164 O ran bod y broses newydd yn **cyfrannu at ad-dalu ffioedd ACLlau**, mae cyfrifiadau lle caiff ACLlau eu had-dalu'n rhannol o dan broses gydsynio newydd wedi'u cynnwys yn yr arbedion cost i ACLlau a drafodir yn Opsiwn 2. Nid ydynt yn cael eu had-dalu o dan y cyfundrefnau sy'n bod ar hyn o bryd. Bwriad Llywodraeth Cymru yw ymgysylltu ag ACLlau wrth roi'r broses gydsynio newydd hon ar waith, gyda golwg ar ddatblygu model fyddai'n sicrhau eu bod yn adennill eu holl ffioedd am gyfrannu at benderfynu ar brosiectau seilwaith arwyddocaol. Nid ydym yn gallu dangos sut y caiff ACLlau eu had-dalu'n llawn o dan yr arbedion cost presennol yn yr AERh gan y bydd angen gwneud rhagor o waith ar hynny wrth roi'r broses gydsynio newydd ar waith.

Opsiwn 3 – Creu corff cydsynio annibynnol i ymgymryd â chyfrifoldebau craffu ar gynllunio mewn perthynas â 'Chydsyniadau Seilwaith Cymreig' ar ran Gweinidogion Cymru.

Disgrifiad o Opsiwn 3

8.165 Mae Opsiwn 3 yn cynnig amrywiad ar Opsiwn 2, wrth fabwysiadu proses gydsynio fwy syml ac unedig, fel y CS, ond byddai penderfyniadau yn cael eu gwneud gan Gorff Cyhoeddus Anadrannol newydd ("NDPB")²¹ a fyddai'n craffu'n benodol ar geisiadau ar gyfer CS ar ran Gweinidogion Cymru. Mae'r dull hwn yn unol â'r cynigion a nodwyd yn yr adroddiad o'r enw 'Gwerthuso Perfformiad Cydsynio Cynlluniau Ynni Adnewyddadwy yng Nghymru', Hyder

²¹ Mae Llawlyfr Cyrff Cyhoeddus Swyddfa'r Cabinet yn diffinio Asiantaeth Weithredol fel corff cyhoeddus sy'n gweithredu fel cangen o'i Adran gartref. Rhagwelir y byddai'r sefydliad newydd yn gweithredu fel Asiantaeth Weithredol yn yr un ffordd â'r trefniant blaenorol ar gyfer yr Arolygiaeth Gynllunio yng Nghymru.

Consulting (UK) Limited (Ionawr 2013) a argymhellodd y dylai corff annibynnol wneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer cynlluniau ynni adnewyddadwy.

- 8.166 Byddai'r corff newydd arfaethedig yn gweithredu'n ychwanegol at yr awdurdodau cydsynio eraill; sef yr ACLlau a Gweinidogion Cymru (drwy PEDW a Llywodraeth Cymru), a byddai'n gyfrifol am sicrhau y gwneir penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer CS o fewn amserlenni derbyniol gan wneuthurwyr penderfyniadau â phrofiad priodol. O ganlyniad i'r opsiwn hwn, ni fyddai Gweinidogion Cymru yn ymgymryd â'r gwaith o archwilio PSAu (drwy PEDW) na gwneud penderfyniadau arnynt. Fodd bynnag, byddai Gweinidogion Cymru yn cadw pob swyddogaeth arall sydd ganddynt ar hyn o bryd, fel archwilio cynlluniau datblygu, gwneud penderfyniadau ar waith achos arall sy'n cynnwys apeliadau a cheisiadau a alwyd i mewn.
- 8.167 Yn ymarferol, rhagwelir y byddai rhai o staff PEDW yn cael eu trosglwyddo i'r NDPB newydd er mwyn cadw elfen o arbenigedd a pharhad, ac y byddai aelodau ychwanegol o staff yn cael eu recriwtio er mwyn cynnal yr NDBP.
- 8.168 Byddai gan y gwasanaeth newydd y pŵer i wneud penderfyniadau ar geisiadau ar gyfer CS yn annibynnol ar Weinidogion Cymru. Fodd bynnag, byddai NDPB newydd cyfan yn atebol yn y pen draw i Weinidogion Cymru, yn hytrach na'r sefyllfa sydd ohoni lle mae Gweinidogion Cymru yn atebol am benderfyniadau unigol. Gall partïon sy'n teimlo eu bod wedi cael cam wneud hawliad drwy'r Llysoedd os byddant o'r farn bod penderfyniad yn anghyfreithlon.
- 8.169 Fel NDPB, byddai'r sefydliad yn gorff ar wahân, a gweision cyhoeddus fyddai staff y corff, yn hytrach na gweision sifil. Byddai'n gweithredu hyd braich o Weinidogion Cymru ac ni fyddai'n rhan o un o Adrannau'r Llywodraeth²². Fel endid cyfreithiol ar wahân, byddai angen deddfwriaeth i'w greu ac i roi pwerau iddo. Byddai gan y sefydliad rywfaint o reolaeth weithredol dros ei bolisïau mewnol ei hun a byddai'n gallu codi ffioedd. Fodd bynnag, byddai'r penderfyniadau a wneir ganddo ar CSau yn ddarostyngedig i bolisi Llywodraeth Cymru. Byddai penderfyniadau unigol ar CSau yn cael eu gwneud gan unigolion â chymhwysedd technegol mewn sefydliad a nodir mewn statud.
- 8.170 Yn debyg i Opsiwn 2 ac yn amodol ar gael Cydsyniad Brenhinol (canol 2024), byddai'r NDPB arfaethedig yn gwbl weithredol erbyn canol 2026, ac erbyn yr adeg honno, byddai'r holl ddarpariaethau deddfwriaethol cysylltiedig mewn grym. Disgwylir y byddai'r costau i'r amrywiol rhanddeiliaid a nodir isod yn

²² Mae canllawiau gan Swyddfa'r Cabinet ar gyrrff cyhoeddus ar gael yma: [Public Bodies Handbook – Part 1. Classification Of Public Bodies: Guidance for Departments \(publishing.service.gov.uk\)](https://publishing.service.gov.uk)

dechrau yn ystod y cyfnod gweithredu hwn ac wrth i'r darpariaethau deddfwriaethol gychwyn.

Costau Opsiwn 3

Tabl P – Costau trosi ar gyfer Opsiwn 3	
Rhanddeiliad	Costau
Llywodraeth Cymru	£1,054,100 (<i>yn cynnwys costau sefydlu sefydliad annibynnol a hyfforddiant untro, rhannu gwybodaeth a chanllawiau ar y weithdrefn gydsynio newydd</i>).
ACLIau	£30,300
Datblygwyr	£3,000
Cymunedau	£0
Ymgylgoreion Statudol	£0

Tabl Q – Crynodeb o gostau net Opsiwn 3 bob blwyddyn i'r rhanddeiliaid a nodwyd (2026-27 i 2028-29)¹ (<i>dim ond er gwybodaeth y darperir y costau ychwanegol pellach a nodir mewn coch oherwydd disgwylir i'r costau hyn gael eu had-dalu, er enghraifft drwy ffioedd</i>)	
Rhanddeiliad	Cais am Gydsyniad Seilwaith
Y Corff Annibynnol ar gyfer costau parhaus	£0 (£2,480,500 yn cael ei ad-dalu)
ACLIau	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)
Datblygwyr	£5,390,300
Cymunedau	Anhysbys
Ymgylgoreion Statudol	£35,100

1. Yn 2024-25 a 2025-26, disgwylir y bydd y costau yr un peth â'r costau yn y llinell sylfaen.

(a) Llywodraeth Cymru

8.171 Ni fydd gan Lywodraeth Cymru unrhyw swyddogaethau gwneud penderfyniadau newydd mewn perthynas â CSau, ac fel y disgwylir ag Opsiwn 2, mae'n annhebygol y bydd apeliadau mewn perthynas ag unrhyw geisiadau 'dewisol' y gwneir penderfyniad arnynt gan ACLIau. O ganlyniad, ni fydd unrhyw gost barhaus i Weinidogion Cymru.

8.172 Bydd y corff annibynnol yn Gorff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, wedi'i sefydlu gan Lywodraeth Cymru. Fodd bynnag, bwriedir i'r sefydliad dalu ei holl gostau ei hun drwy ffioedd ymgeiswyr, ac felly ni ddylai fod angen unrhyw

wariant gan Lywodraeth Cymru i dalu costau parhaus. Fodd bynnag, bydd cost sefydlu gychwynnol o £1,054,100, a Gweinidogion Cymru fydd yn gyfrifol am y gost honno.

(b) Yr NDPB

- 8.173 Bydd y corff yn gyfrifol am broses ceisiadau ar gyfer CS a gwneud penderfyniadau arnynt. Bydd costau newydd yn gysylltiedig â pharhau i weithredu'r sefydliad newydd. Bydd yr NDPB hefyd yn gallu pennu ei gyllideb ei hun yn seiliedig ar ragolygon o geisiadau arfaethedig, a byddai'n llunio ei drefniadau llywodraethu a staffio ei hun.
- 8.174 Amcangyfrifir mai cyfanswm costau rhedeg cyfartalog y Corff Annibynnol ar gyfer CS fydd £2,480,500²³ y flwyddyn, a nodir manylion y costau hynny isod. Amcangyfrifir costau sefydlu o £1,054,100 ar gyfer y sefydliad newydd. O dan yr opsiwn hwn, byddai'r costau trosi yn berthnasol yn 2024-26, a disgwylir y byddai costau blynyddol parhaus o 2026-27. O dan yr opsiwn hwn, gwneir penderfyniadau ar geisiadau a ddaw i law yn ystod 2024-25 a 2025-26 o dan y cyfundrefnau presennol a byddai'r costau cysylltiedig yn ystod y blynyddoedd hynny yr un peth â'r costau yn yr opsiwn llinell sylfaen.

Costau staff

- 8.175 Bydd angen staff newydd ar yr NDPB er mwyn cyflawni swyddogaethau'r sefydliad. Mae'r opsiwn hwn yn amcangyfrif cyfanswm o 33 o aelodau o staff, y rhagwelir y bydd yn cynnwys rhai aelodau o staff sydd eisoes wedi'u cyflogi yn PEDW²⁴. Rhagwelir y bydd 23 o aelodau o staff llawn amser, gan gynnwys Cadeirydd y Bwrdd Llywodraethu, a 10 aelod o'r bwrdd (y disgwylir iddo gyfarfod bedair gwaith y flwyddyn²⁵).
- 8.176 Bydd gan y sefydliad newydd ryddid i bennu ei gyfansoddiad a'i delerau a'i amodau ei hun. Fodd bynnag, er hwylustod, ac er mwyn adlewyrchu'r disgwyliad y bydd rhai aelodau o staff yn trosglwyddo o PEDW i'r sefydliad newydd, cyfrifwyd costau gan ddefnyddio'r strwythurau presennol. H.y. yn seiliedig ar gostau staff Llywodraeth Cymru fesul gradd.

²³ Gweler Tabl S.

²⁴ Mae llwyth gwaith staff gweinyddol PEDW yn cynnwys cymysgedd o geisiadau ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol a ffynonellau gwaith eraill, fel apeliadau, felly mae'n anodd trosglwyddo staff yn uniongyrchol yn seiliedig ar waith presennol. Mae'n bosibl y bydd rhai ohonynt yn ymuno â'r sefydliad newydd neu y caiff rhai eu recriwtio drwy ymgyrchoedd allanol.

²⁵ Caiff sefydliad annibynnol sy'n rhoi cyngor mewn perthynas â'r system gynllunio yng Nghymru, Cymorth Cynllunio Cymru, ei lywodraethu gan Fwrdd Rheoli sy'n cynnwys 15 o Gyfarwyddwyr-ymddiriedolwyr sy'n cyfarfod yn ffurfiol bedair gwaith y flwyddyn.

- 8.177 Byddai'n ofynnol i'r NDPB lunio fframweithiau llywodraethu a rheolaethau er mwyn sicrhau ei fod yn gweithredu mewn ffordd ddiuedd o Lywodraeth Cymru. Byddai hyn yn cynnwys penodi Cadeirydd a chreu Bwrdd Llywodraethu. Byddai'r Bwrdd yn gyfrifol am unrhyw faterion sy'n gysylltiedig â llywodraethu'r sefydliad, gan gynnwys cyllid, staff, polisïau adnoddau dynol, rheoli risgiau a heriau.
- 8.178 Tybiwyd y byddai strwythur y Bwrdd Llywodraethu yn cynnwys Cadeirydd, a fyddai'n cael cydnabyddiaeth ariannol o £42,100 y flwyddyn, ac y byddai'r 10 aelod arall yn cael cydnabyddiaeth ariannol o £9,000 y flwyddyn.
- 8.179 Mae nifer y staff sy'n ofynnol yn seiliedig ar y dybiaeth y caiff tua 4.9 cais ar gyfer CS eu cyflwyno bob blwyddyn.
- 8.180 Caiff cyfrifoldebau staff newydd eu cyflwyno oherwydd natur annibynnol yr asiantaeth newydd. Er enghraifft, bydd angen staff sy'n ymwneud â chyflawni swyddogaethau corfforaethol, fel cyfathrebu ac adnoddau dynol.
- 8.181 Amcangyfrifir y bydd cyfanswm costau cyflog y strwythur staffio a ragwelir (costau staff o ddydd i ddydd a chostau'r Bwrdd Llywodraethu) oddeutu £1,524,000²⁶ y flwyddyn. Yn ogystal, rhagwelir y bydd costau wrth gefn o £152,400²⁷ y flwyddyn.
- 8.182 Yn ogystal â chostau cyflog, rhagwelir y bydd costau sefydlu untro mewn perthynas â recriwtio, adleoli a hyfforddi staff, gan gynnwys ar systemau newydd. Amcangyfrifir mai £137,900²⁸ fydd y costau hyn.
- 8.183 Tybir y byddai angen cyllideb ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol a gwasanaethau proffesiynol eraill ar y sefydliad, gan gynnwys gwasanaethau cyfieithu. Rhagwelir y bydd costau blynyddol parhaus o £368,100²⁹ yn hyn o beth.
- 8.184 Byddai Llywodraeth Cymru yn gyfrifol am roi polisïau cyffredinol ar waith ar gyfer y gyfundrefn newydd. Byddai cost yn gysylltiedig â digwyddiadau hyfforddi a rhannu gwybodaeth o dan arweiniad Llywodraeth Cymru ar gyfer y gyfundrefn newydd, gan gynnwys costau i hyfforddi aelodau'r NDPB ar fanylion penodol y gyfundrefn newydd. Rhagwelir mai cost untro o £26,000 fyddai'r gost hon.

²⁶ Gweler paragraffau 3.63 i 3.65 o Bapur Methodoleg, Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Seilwaith (Cymru), Llywodraeth Cymru, Mehefin 2023 am ddadansoddiad manwl o'r gost hon.

²⁷ Mae'r costau wrth gefn, sef 10%, yn cynnwys costau teithio a chynhaliaeth, archwilio ac ati.

²⁸ Gweler paragraff 3.66 o Bapur Methodoleg, Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Seilwaith (Cymru), Llywodraeth Cymru, Mehefin 2023 am ddadansoddiad manwl o'r gost hon.

²⁹ Gweler paragraff 3.68 o Bapur Methodoleg, Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Seilwaith (Cymru), Llywodraeth Cymru, Mehefin 2023 am ddadansoddiad manwl o'r gost hon.

8.185 Byddai cost untro hefyd yn gysylltiedig â darparu canllawiau ar y gofynion newydd a hysbysu rhanddeiliaid, gan gynnwys ACLlau, am y newidiadau. Llywodraeth Cymru fyddai'n gyfrifol am baratoi'r canllawiau, yn hytrach na'r NDPB. Amcangyfrifir y byddai cyfanswm o 15 o ddogfennau canllaw, ac y byddai eu paratoi a'u rhannu yn costio cyfanswm o £12,300 i Lywodraeth Cymru.

Seilwaith sefydliadol

8.186 Byddai angen i'r NDPB sefydlu'r holl seilwaith y byddai ei angen i'w weithredu, gan gynnwys TGCh, cyfarpar/dodrefn a rhent.

Tabl R – Costau ar gyfer seilwaith sefydliadol yr NDPB		
Seilwaith	Cost sefydlu	Cost barhaus (y flwyddyn)
TGCh (gan gynnwys meddalwedd a chaledwedd mewnol a system TGCh gyhoeddus)	£684,700	£312,800
Rhent		£42,500
Gosodiadau a ffitiadau	£193,100	
Cyfleusterau		£39,000

8.187 Mae'r opsiwn hwn yn cyflwyno'r angen i gaffael seilwaith TGCh penodol newydd, gan gynnwys cronfa ddata, system rheoli cofnodion a system cyfathrebu mewnol, ynghyd â gwefan a gwasanaeth TGCh i'r cyhoedd.

8.188 Byddai angen cryn fuddsoddiad ariannol er mwyn dylunio a gweithredu seilwaith TGCh penodol ar gyfer sefydliad newydd. Amcangyfrifir y byddai angen £684,700, ac y byddai costau parhaus o £312,800 y flwyddyn. Mae'r costau yn seiliedig ar ddarparu gwasanaeth, gan gynnwys rhyngwyneb ar y we a fyddai'n galluogi unigolion i gyflwyno ceisiadau ar gyfer CS ar ffurf electronig.

8.189 Rhagwelir y byddai angen gweithredu ar wahân yn llwyr o ystad Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau annibyniaeth sefydliadol neu gyfreithiol ar Weinidogion Cymru. Rhagwelir y byddai angen safle ar wahân ar y sefydliad newydd yng Nghaerdydd neu gerllaw, gyda'r nod o annog staff presennol PEDW i drosglwyddo i'r sefydliad newydd. Byddai rhentu swyddfydd tebyg yng nghanol dinas Caerdydd, gyda digon o le i hyd at 16 o aelodau o staff ar

unrhyw un adeg yn unol â threfniadau gweithio'n hyblyg, yn costio tua £42,500 y flwyddyn.

- 8.190 Byddai costau pellach yn gysylltiedig â chostau cychwynnol dodrefnu'r adeilad ('ffitiadau a gosodiadau') a byddai costau parhaus ar gyfer cyfleusterau, gan gynnwys cyfleustodau ac ardrethi. Amcangyfrifir mai costau cychwynnol y ffitiadau a'r gosodiadau fyddai £193,100, ac y byddai costau blynyddol pellach o £39,000 ar gyfer cyfleusterau. Ni fyddai unrhyw gostau dibrisiant ychwanegol yn berthnasol dros y cyfnod o bum mlynedd at ddibenion yr asesiad hwn (ac eithrio TGCh y cafodd y costau cynnal a chadw parhaus eisoes eu hamcangyfrif).

Yswiriant

- 8.191 Amcangyfrifir mai'r costau yswiriant ar gyfer pob aelod o staff, gan gynnwys aelodau'r bwrdd, fyddai £41,600 y flwyddyn.

Cyllid

- 8.192 Bydd yr NDPB ar gyfer CS yn cael incwm ffioedd o gostau ceisiadau a phenderfyniadau (a'r trefniadau ar ôl penderfyniadau) ar gyfer ceisiadau ar gyfer CS, a godir ar yr ymgeisydd. Fel y nodir yn Opsiwn 2, byddai'r ffioedd yn cael eu codi yn ystod amrywiol gamau o'r broses hon, gan anelu at adennill costau llawn. Caiff y ffioedd eu diffinio, ar ôl proses ymgynghori, mewn is-ddeddfwriaeth yn y dyfodol. Byddai'r sefydliad yn gallu pennu ei restr ffioedd ei hun er mwyn ymdrin â'i wariant o dan yr egwyddor o adennill costau llawn.
- 8.193 Mae'n bosibl y bydd modd i'r corff annibynnol gynhyrchu incwm ychwanegol hefyd drwy gynnig gwasanaethau eraill, ond ni ellir amcangyfrif y gost hon at ddibenion yr asesiad hwn.

Cyfanswm costau

Tabl S – Cyfanswm costau'r NDPB		
Ffynhonnell y gost	Cost sefydlu	Cost barhaus (y flwyddyn)
Hyfforddiant a rhannu gwybodaeth mewn perthynas â chyfundrefn CS newydd	£26,000	
Canllawiau cychwynnol	£12,300	-
Costau staff	£137,900	£1,524,000
Gwasanaethau proffesiynol	-	£368,100
Costau wrth gefn	-	£152,400
Yswiriant	-	£41,600
TGCh (gan gynnwys cyfarpar mewnol a system TGCh gyhoeddus)	£684,700	£312,800
Gosodiadau a ffitiadau	£193,100	-
Rhent	-	£42,500
Cyfleusterau ³⁰	-	£39,000
Cyfanswm	£1,054,100	£2,480,500

(c) ACLlau

8.194 Byddai'r trefniadau i ACLlau ymgysylltu â'r gyfundrefn gynllunio ar gyfer CS yr un peth ag ar gyfer Opsiwn 2. Amcangyfrifir y bydd yn costio £60,100 (na fyddai £21,200 ohono yn cael ei ad-dalu) y flwyddyn i ACLlau ymgysylltu â'r broses CS (yn seiliedig ar y 44 o geisiadau yn ystod y cyfnod asesu y byddai penderfyniad yn cael ei wneud arnynt fel CS, a phedwar cais a fyddai'n cael penderfyniad unigol, sef cyfartaledd o 4.9 a 0.44 cais y flwyddyn). Fel gydag Opsiwn 2, mae hyn yn cynrychioli arbediad cost tebyg i'r llinell sylfaen. Byddai cost untro o £30,300 hefyd i'r ACLlau er mwyn mynychu hyfforddiant / digwyddiadau ymgysylltu. Byddai'r gost hon yn gymwys yn ystod cyfnod gweithredu'r gyfundrefn newydd rhwng 2024-26.

³⁰ Cyfleustodau, ardrethi, gwaith atgyweirio a chynnal a chadw.

(d) Datblygwyr

- 8.195 Cost flynyddol amcangyfrifedig ymgysylltu â'r gyfundrefn CS i ddatblygwyr o dan yr opsiwn hwn fyddai oddeutu £2,666,800, heb gynnwys ffioedd ymgeisio. Ar gyfer yr opsiwn hwn, byddai gan yr NDPB ryddid i bennu ei restr ffioedd ei hun er mwyn adennill ei gostau yn llawn. Er y bydd y tasgau sy'n gysylltiedig â gwneud penderfyniadau ar geisiadau yn parhau yr un peth, mae'n debygol y bydd gorbenion uwch yn gysylltiedig ag Opsiwn 2, er mwyn ystyried y costau TG, adnoddau dynol a llywodraethu uwch sy'n gysylltiedig ag annibyniaeth sefydliadol ar Lywodraeth Cymru. Felly, bydd y gorbenion sefydliadol yn cynyddu'n sylweddol. Er mwyn talu'r costau hyn, defnyddir ffioedd i dalu cost flynyddol lawn yr NDPB. Yn seiliedig ar 4.9 cais y flwyddyn, amcangyfrifir mai £507,400 fydd y ffi hon ar sail achosion unigol, ac y caiff £2,480,500 o incwm ei dalu bob blwyddyn gan ddatblygwyr. Fel ar gyfer Opsiwn 2, byddai costau blynyddol ychwanegol o £243,000 i'r diwydiant datblygu ar gyfer paratoi a chyflwyno ceisiadau seilwaith nas cynhwyswyd o dan broses CS newydd ac y bydd gofyn i ACLlau wneud penderfyniadau arnynt.
- 8.196 Amcangyfrifir cyfanswm cost flynyddol o £5,390,300 i ddatblygwyr. Bydd y gost hon yn codi o 2026-27. Mae hyn yn cynrychioli cost ychwanegol o ryw £601,400 y flwyddyn i ddatblygwyr o gymharu â'r llinell sylfaen. Yn 2024-25 a 2025-26 (y cyfnod gweithredu ar gyfer yr opsiwn hwn), gwneir penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau presennol a byddai'r costau blynyddol yr un peth â'r costau yn senario'r llinell sylfaen.
- 8.197 Byddai cost untro i'r diwydiant datblygu ar gyfer mynychu hyfforddiant / digwyddiadau ymgyfarwyddo yr un peth ag ar gyfer Opsiwn 2, sef £3,000 a byddai'n codi yn ystod cyfnod gweithredu'r gyfundrefn newydd yn 2024-26.
- 8.198 Byddai uno'r cyfundrefnau cydsynio i greu'r broses unedig ar gyfer Cydsyniadau Seilwaith yn arwain at arbedion cost drwy leihau achosion o ddyblygu gwariant datblygwyr ar nifer o geisiadau gwahanol sy'n gysylltiedig â'r un datblygiad.

(e) Y Gymuned

- 8.199 Ni fydd unrhyw newidiadau i rôl y cyhoedd a phartïon â diddordeb yn y gyfundrefn gydsynio newydd o gymharu â'u rôl yn y system bresennol, fel y disgrifir yn Opsiwn 1 a 2. Felly, ni fydd unrhyw gostau newydd i bartïon â diddordeb a'r cyhoedd.
- 8.200 Gallai uno'r cyfundrefnau cydsynio i greu cyfundrefn unigol arwain at arbedion cost drwy leihau achosion o ddyblygu cyfranogiad y gymuned.

(f) Ymgylgoreion Statudol

- 8.201 Disgwylir y bydd cost cyfranogi i ymgylgoreion statudol yn gymharol debyg i'r broses bresennol ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol, ac y bydd yr un peth â Chydsyniad Seilwaith o dan Opsiwn 2, sef £35,100 y flwyddyn.
- 8.202 Gallai uno'r cyfundrefnau cydsynio i greu cyfundrefn unigol arwain at arbedion cost drwy leihau achosion o ddyblygu ymgysylltiad ymgylgoreion.

Manteision Opsiwn 3

Llywodraeth Cymru

- 8.203 Amlinellir manteision cyffredinol y broses CS arfaethedig o dan Opsiwn 2, yn amodol ar yr ychwanegiadau canlynol.
- 8.204 Byddai NDPB a fyddai'n gyfrifol am bob agwedd ar y broses gydsynio yn dileu'r angen i Lywodraeth Cymru oruchwylio penderfyniadau Arolygwyr, gan felly gyflymu'r broses a gwella effeithlonrwydd.
- 8.205 Gallai'r incwm a gynhyrchir yn sgil gweithgarwch busnes annibynnol alluogi'r sefydliad i gyfrannu at leihau'r baich ar bwrs y wlad yn y tymor hwy.
- 8.206 Byddai annibyniaeth y sefydliad yn golygu ei fod yn amlwg yn ddiuedd ac yn galluogi iddo ddangos pellter oddi wrth Weinidogion Cymru wrth wneud penderfyniadau. Bydd y sefydliad newydd yn hunangynhwysol ac yn hunangynhaliol, sydd o fudd i Lywodraeth Cymru gan na fydd yn gyfrifol am wneud penderfyniadau mwyach.
- 8.207 Gallai'r ffaith na fyddai Llywodraeth Cymru na'r Gweinidogion yn goruchwylio'r broses o wneud penderfyniadau ar gyfer seilwaith arwyddocaol arwain at ganfyddiad bod diffyg democratiaeth. Gall y cyhoedd hefyd fod yn amharod i dderbyn y syniad o fiwrocratiaeth ychwanegol drwy greu sefydliad sector cyhoeddus newydd.
- 8.208 Mae pryderon o ran cynnal y lefel ofynnol o adnoddau arbenigol er mwyn sicrhau y gellir rhedeg y busnes yn effeithiol yn risg ddifrifol i unrhyw sefydliad newydd. Mae'r gallu i recriwtio i'r proffesiwn cynllunio eisoes yn heriol. Bydd cynigion i adleoli staff a chamau gweithredu sy'n arwain naill ai at fwy o gystadleuaeth neu at gyfleoedd cyfyngedig i staff wneud cynnydd yn arwain at risg o golli staff profiadol. Gallai hyn arwain at ddiffygion gwasanaeth ym mhob rhan o'r proffesiwn.

- 8.209 Bydd creu NDPB yn golygu y bydd angen sefydlu seilwaith TGCh newydd er mwyn diwallu'r angen busnes hwn. Mae datblygu seilwaith amgen penodol er mwyn cyrraedd safonau gwasanaeth presennol yn peri risg sylweddol i barhad busnes. Amcangyfrifir y byddai caffael a datblygu seilwaith o'r fath yn cymryd 24-36 mis, a all arwain at risgiau cyflawni a 'phroblemau cychwynnol' posibl.
- 8.210 Nid yw'r arbedion maint sydd ar gael i Lywodraeth Cymru o fudd i'r gorbenion ychwanegol sy'n gysylltiedig â sefydliad sy'n gweithredu'n annibynnol. At hynny, ni fyddai'r sefydliad yn gallu dibynnu ar y gwasanaethau corfforaethol mewnol sydd ar gael o fewn Llywodraeth Cymru. Felly, mae'n debygol y byddai'n rhaid i'r sefydliad drosglwyddo'r costau rhedeg uwch hyn i ymgeiswyr.
- 8.211 O ystyried maint bach iawn y sefydliad, a'r nifer cymharol isel o staff a fydd yn rhan ohono, ystyrir y byddai costau ychwanegol sefydlu a chynnal NDPB yn anghymesur ac na fyddent yn cynnig gwerth am arian.

ACLLau

- 8.212 Amlinellir manteision cyffredinol y gyfundrefn CS o dan Opsiwn 2.
- 8.213 Byddai sefydlu sefydliad newydd tebyg i fodel sy'n bodoli eisoes yn galluogi rhanddeiliaid i addasu'n hawdd. Fodd bynnag, gall gymryd amser i'r sefydliad newydd ddod yn gwbl weithredol, gan arwain at lefel gwasanaeth dros dro nad yw mor integredig, nac mor hygyrch, â'r gwasanaeth y mae rhanddeiliaid wedi arfer ag ef.

Datblygwyr

- 8.214 Amlinellir manteision cyffredinol y gyfundrefn CS i ddatblygwyr o dan Opsiwn 2, a byddai manteision ac anfanteision tebyg i ddatblygwyr o ran addasu i'r rhai a nodwyd ar gyfer ACLlau.
- 8.215 Byddai sefydlu sefydliad newydd tebyg i fodel sy'n bodoli eisoes yn galluogi rhanddeiliaid i addasu'n hawdd. Fodd bynnag, gall gymryd amser i'r sefydliad newydd ddod yn gwbl weithredol, gan arwain at lefel gwasanaeth dros dro nad yw mor integredig, nac mor hygyrch, â'r gwasanaeth y mae rhanddeiliaid wedi arfer ag ef.
- 8.216 Gallai sefydlu sefydliad annibynnol newydd arwain at benderfyniadau mwy amserol i ymgeiswyr, yn deillio o arbedion effeithlonrwydd a ffyrdd newydd o weithio. Fodd bynnag, bydd ffioedd sylweddol uwch yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn, er mwyn talu'r costau rhedeg uwch sy'n gysylltiedig ag annibyniaeth ar

Lywodraeth Cymru. Gallai ffioedd uwch olygu na fyddai datblygwyr yn dewis buddsoddi i ddatblygu seilwaith yng Nghymru gan ddewis cyfundrefnau llai costus yn Lloegr, er enghraifft, yn lle hynny.

Y Gymuned

- 8.217 Amlinellir manteision cyffredinol y gyfundrefn CS i randdeiliaid cymunedol o dan Opsiwn 2, a byddai manteision ac anfanteision tebyg i'r gymuned o ran addasu i'r rhai a nodwyd ar gyfer ACLlau.
- 8.218 Gallai didueddrwydd gwleidyddol y gwasanaeth newydd arwain at ganfyddiad o ddiffyg atebolrwydd democrataidd yn deillio o'r ffaith bod y sefydliad yn gwbl annibynnol ar Weinidogion Cymru.

Ymgylgoreion Statudol

- 8.219 Amlinellir manteision cyffredinol y gyfundrefn CS i ymgylgoreion statudol o dan Opsiwn 2, a byddai manteision ac anfanteision tebyg i ymgylgoreion statudol o ran addasu i'r rhai a nodwyd ar gyfer ACLlau.

Opsiw 4 – Sefydlu uned cynllunio seilwaith fawr o fewn Llywodraeth Cymru a diwygio'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r cyfundrefnau presennol er mwyn darparu cyfundrefn seilwaith cyson ar ffurf dull carlam.

Disgrifiad o Opsiwn 4

- 8.220 Ni fydd angen unrhyw ymyriadau ar ffurf deddfwriaeth sylfaenol ar gyfer yr opsiwn hwn, ac mae'n debyg i Opsiwn 1. Fodd bynnag, o dan yr opsiwn hwn, cynigir y dylid diwygio'r amrywiol Reoliadau, Rheolau a Gorchmynion o dan Ddeddfau sy'n llywodraethu'r prosesau cyfredol ac amrywiol ar gyfer cydsynio seilwaith er mwyn cymathu gweithdrefnau lle y bo'n bosibl. Byddai hyn yn cynnwys newid is-ddeddfwriaeth i ddiwygio amserlenni ymgynghori, gofynion archwilio, a ffioedd er mwyn darparu ar gyfer prosesau ymgeisio tebyg ar draws y gwahanol gyfundrefnau cydsynio. Y bwriad fyddai symleiddio'r broses ymgeisio i bob rhanddeiliad ond gan ar yr un pryd gynnal y ddeddfwriaeth sylfaenol benodol sy'n llywodraethu'r gwahanol gyfundrefnau.
- 8.221 Byddai PEDW yn archwilio datblygiadau arfaethedig o hyd ac yn gwneud argymhellion, a byddai'r Gyfarwyddiaeth Gynllunio sy'n rhan o Lywodraeth Cymru yn prosesu penderfyniadau ar ran Gweinidogion Cymru. Caiff uned benodol ei sefydlu o fewn y Gyfarwyddiaeth Gynllunio, yn seiliedig ar ei Changen Gwaith Achos Cynllunio bresennol, i ddarparu tîm cydgysylltiedig a phenodol er mwyn symleiddio'r broses o ddarparu seilwaith.

Costau Opsiwn 4

Tabl T – Costau trosi ar gyfer Opsiwn 4	
Rhanddeiliad	Costau
Llywodraeth Cymru	£4,200 <i>(ar gyfer canllawiau untro ar y weithdrefn gydsynio newydd).</i>
ACLIau	£0
Datblygwyr	£0
Cymunedau	£0
Ymgylgoreion Statudol	£0

Tabl U – Crynodeb o gostau net Opsiwn 4 bob blwyddyn i'r rhanddeiliaid a nodwyd (2025-26 i 2028-29)¹ <i>(dim ond er gwybodaeth y darperir y costau ychwanegol pellach a nodir mewn coch oherwydd disgwylir i'r costau hyn gael eu had-dalu, er enghraifft drwy dalu ffioedd)</i>	
Rhanddeiliad	Cyfundrefn symlach ar gyfer cydsyniadau sy'n bodoli eisoes
Llywodraeth Cymru	£0 (£718,100 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1, ond byddai modd adennill yr holl gostau yn llawn.
ACLIau	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1.
Datblygwyr	£4,757,900 Arbediad cost o £31,000 y flwyddyn o'i gymharu ag Opsiwn 1.
Cymunedau	Yr un costau ag Opsiwn 1, sy'n anhysbys.
Ymgylgoreion Statudol	£44,600. Yr un costau ag Opsiwn 1.

1. Yn 2024-25, gwneir penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau presennol a byddai'r costau yr un peth â'r opsiwn llinell sylfaen.

(a) Llywodraeth Cymru

8.222 Byddai'r uned arfaethedig wedi'i lleoli o fewn swyddfeydd presennol Llywodraeth Cymru gan ddefnyddio staff presennol. Byddai staff PEDW yn parhau yn eu rolau presennol gan helpu'r Arolygwyr penodedig i wneud argymhellion i Weinidogion Cymru ar waith achos. Fel y cyfryw, nid ystyrir bod angen asesu'r costau sy'n gysylltiedig â'r safle, y staff na'r swyddogaethau corfforaethol gan na fyddent yn wahanol i Opsiwn 1. Fodd bynnag, yn yr opsiwn hwn, byddai'r holl gostau yn cael eu had-dalu'n llawn.

8.223 Byddai costau untro i Lywodraeth Cymru yn gysylltiedig â diwygio is-ddeddfwriaeth. Byddai costau o'r fath yn cael eu cynnwys o fewn gwaith

corfforaethol Llywodraeth Cymru, ac nid ystyrir bod angen eu costio fel rhan o'r asesiad hwn.

8.224 Byddai cost untro hefyd i Lywodraeth Cymru yn gysylltiedig â darparu canllawiau penodol ar y gofynion newydd a hysbysu rhanddeiliaid, gan gynnwys ACLlau, am y newidiadau. Ar gyfer gweithdrefnau ymgeisio symlach, amcangyfrifir y byddai angen pump dogfen ganllaw (er mwyn diweddarau neu ddisodli'r canllawiau presennol ar y cyfundrefnau a gaiff eu hystyried gan rhanddeiliaid fel rhan o geisiadau unigol) ar gyfanswm cost o £4,200 i Lywodraeth Cymru. Gan y byddai'r cyfundrefnau presennol yn parhau o dan yr opsiwn hwn, ond wedi eu haddasu, ni fyddai costau ar gyfer hyfforddiant na digwyddiadau ymgyfarwyddo i rhanddeiliaid. Byddai'r costau trosi ar gyfer paratoi'r canllawiau newydd yn codi yn 2024-25, a disgwylir y byddai costau blynyddol parhaus yn codi o 2025-26 (yn 2024-25, gwneir penderfyniadau ar geisiadau o dan y cyfundrefnau presennol a bydd y costau yr un peth â'r costau yn senario'r llinell sylfaen).

8.225 Nid oes modd meintio'r manteision ariannol a fyddai'n deillio o arbedion effeithlonrwydd, o ganlyniad i gyfundrefn gydsynio symlach, yn union. Fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu gweithredu ar sail adennill costau llawn.

(b) ACLlau

8.226 Ni fyddai unrhyw newidiadau i'r ffordd y mae ACLlau yn ymgysylltu â'r cyfundrefnau cynllunio o gymharu â'u rôl bresennol o dan Opsiwn 1. Amcangyfrifir y bydd yn costio £57,100 y flwyddyn i ACLlau ymgymryd â'r broses (yn seiliedig ar y 54 o geisiadau ar gyfer datblygiadau seilwaith dros y cyfnod asesu). O'r cyfanswm hwn, ni fyddai £26,100 yn cael ei ad-dalu.

8.227 Er mwyn sicrhau cysondeb ar draws gwahanol gyfundrefnau deddfwriaethol, mae'n bosibl y caiff gofyniad newydd ei gyflwyno ar gyfer LIR mewn achosion lle nad oes eu hangen ar hyn o bryd, a allai arwain at gostau cyfranogi uwch i ACLlau. Fodd bynnag, dylai costau o'r fath gael eu had-dalu gan y datblygwr drwy gyfundrefn ffioedd ddiwygiedig.

(c) Datblygwyr

8.228 Mae'n bosibl y bydd arbedion cost i ddatblygwyr drwy becyn cydsyniadau cydamserol a allai leihau achosion o ddyblygu, symleiddio'r broses a sicrhau mwy o sicrwydd o ran canlyniadau.

8.229 Er mwyn sicrhau cysondeb, mae'n bosibl y bydd ffioedd ymgeisio rhai cyfundrefnau yn cynyddu ac y bydd eu hamserlenni ar gyfer gwneud

penderfyniadau yn cael eu hymestyn, a allai arwain at gostau uwch i ddatblygwyr. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd yr effaith gyffredinol yn fuddiol am y rhesymau a nodwyd yn y paragraff uchod.

8.230 Amcangyfrifir y bydd y costau i ddatblygwyr yn debyg i Opsiwn 1. Gan y byddai'r opsiwn hwn yn arwain at ddiwygio cyfundrefnau cydsynio eraill drwy ddeddfwriaeth i sicrhau eu bod yn fwy cyson â gofynion y broses gydsynio DAC, mae llawer o'r costau'n seiliedig ar y gyfundrefn DAC. Drwy sicrhau mwy o gydweddu â'r broses DAC i sicrhau mwy o gysondeb ac effeithlonrwydd rhwng y gwahanol gyfundrefnau, yn ogystal â chymhwyso ei fodel ffioedd sy'n seiliedig ar adennill costau llawn, amcangyfrifir y bydd yn costio £4,757,900 y flwyddyn i ddatblygwyr gyflwyno ceisiadau o dan yr opsiwn hwn. Mae hyn yn arbediad cost o £31,000 y flwyddyn i ddatblygwyr o gymharu â'r llinell sylfaen.

(d) Y Gymuned

8.231 Ni fydd unrhyw newidiadau o ran y costau i gymunedau a rhanddeiliaid eraill yn y gyfundrefn newydd o gymharu â'r system bresennol yn Opsiwn 1.

(e) Ymgylgoreion Statudol

8.232 Ni fydd unrhyw newidiadau o ran y costau i ymgylgoreion statudol yn y gyfundrefn newydd o gymharu â'u rôl yn y system bresennol yn Opsiwn 1. O ran trwyddedu morol, o dan yr opsiwn hwn, nid oes unrhyw gynlluniau i gynnwys swyddogaethau corff arall o fewn swyddogaethau Gweinidogion Cymru. Bydd CNC yn parhau'n gyfrifol am wneud penderfyniadau ar drwyddedau morol, yn debyg i Opsiwn 1.

Manteision Opsiwn 4

Llywodraeth Cymru

8.233 Byddai sefydlu uned newydd i wneud penderfyniadau ar bob darn o waith achos seilwaith yn arwain at lai o gostau, o gymharu â'r costau sy'n gysylltiedig â sefydlu corff allanol annibynnol fel yr amlinellir o dan Opsiwn 3. At hynny, byddai'n lleihau'r risg o darfu ar y busnes i ddefnyddwyr gwasanaethau ac yn arwain at arbedion cost sylweddol.

8.234 Gallai symleiddio'r broses o gydsynio seilwaith, o ran gweithdrefnau penderfynu a ffocws staff, arwain at well effeithlonrwydd o fewn Llywodraeth Cymru a PEDW. Er enghraifft, gallai Arolygydd unigol oruchwylio pecyn o wahanol gydsyniadau deddfwriaethol ar gyfer yr un datblygiad. Gallai creu

uned arbenigol hefyd feithrin gwell effeithlonrwydd gweinyddol drwy alluogi'r staff i ganolbwyntio ar waith achos sydd o arwyddocâd cenedlaethol yn unig.

- 8.235 Drwy beidio â chreu prosesau symlach, byddai nifer o fanteision mewn perthynas â gwell hygyrchedd ac effeithlonrwydd yn cael eu colli gan y byddai'r cyfundrefnau cydsynio yn rhanedig o hyd.

ACLLau

- 8.236 Dylai gwell cysondeb ar draws is-ddeddfwriaeth symleiddio'r broses a ddefnyddir gan ACLlau i ymgysylltu â'r broses gydsynio ar gyfer seilwaith o bwys. Gallai'r posibilrwydd y caiff y gofyniad am LIR ei ehangu i gynnwys datblygiadau nad oedd eu hangen ar eu cyfer yn flaenorol gynyddu gallu ACLlau i ddarparu gwybodaeth fanwl am effeithiau lleol fel rhan o'r broses o wneud penderfyniadau.

Datblygwyr

- 8.237 Gallai'r gallu i gymeradwyo gwahanol elfennau o ddatblygiad mewn pecyn cydsyniadau cydamserol leihau achosion o ddyblygu, symleiddio'r broses a sicrhau mwy o sicrwydd o ran canlyniadau. Gallai uned unigol yn benodol ar gyfer cydsynio seilwaith hefyd wella effeithlonrwydd canlyniadau a gwella'r trefniadau i ddatblygwyr ymgysylltu â Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, bydd problemau o hyd o ran hygyrchedd y gyfraith.

Y Gymuned

- 8.238 Gallai'r gwell cysondeb ar draws is-ddeddfwriaeth helpu i wella hygyrchedd y broses i'r cyhoedd, drwy symleiddio'r system. Fodd bynnag, bydd problemau o hyd o ran hygyrchedd y gyfraith.

Ymgynghoreion Statudol

- 8.239 Gallai'r gwell cysondeb ar draws is-ddeddfwriaeth helpu i wella effeithlonrwydd y broses ymgysylltu i ymgynghoreion drwy symleiddio'r system. Gallai system sy'n golygu y gellir archwilio nifer o geisiadau ar yr un pryd o dan wahanol gyfundrefnau helpu ymgynghoreion statudol i ddeall y cyd-destun ehangach sy'n gysylltiedig â datblygiadau. Fodd bynnag, bydd problemau o hyd o ran hygyrchedd y gyfraith.

Crynodeb a'r Opsiwn a Ffefrir

- 8.240 Opsiwn 2 yw'r opsiwn a ffefrir gan ei fod yn cynnig nifer o fanteision meintioledig. Yn gyntaf, mae'n cynnig dull gweithredu unedig wedi'i symleiddio

mewn perthynas â rhoi cydsyniad i seilwaith o bwys yng Nghymru, ac mae'n cynnig gwell prosesau ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned drwy systemau cyson ar gyfer gwneud penderfyniadau o dan fframwaith polisi cyson. Caiff manteision Opsiwn 2 eu hategu gan y lefel gyffredinol isaf o gostau blynyddol a ragwelir i'r holl brif randdeiliaid, o blith y pedwar opsiwn a ystyriwyd. Cydnabyddir bod rhai costau sefydlu cychwynnol yn gysylltiedig ag Opsiwn 2 o gymharu â'r opsiynau eraill, ond ystyrir y byddai'r costau cychwynnol hyn yn cael eu gwrthbwyso gan yr arbedion tymor hir y byddai cyfundrefn gydsynio symlach yn eu cynnig.

Tabl V – Y costau sefydlu net ar gyfer pob opsiwn gwahanol (lle y bo'n gymwys)				
Rhanddeiliad	Opsiwn 1	Opsiwn 2	Opsiwn 3	Opsiwn 4
Llywodraeth Cymru	Dd/G	£385,300	£1,054,100	£4,200
ACLLau	Dd/G	£30,300	£30,300	£0
Datblygwyr	Dd/G	£3,000	£3,000	£0
Cymunedau	Dd/G	£0	£0	£0
Ymgylgoreion Statudol	Dd/G	£0	£0	£0

Tabl W – Costau net bob blwyddyn (mae'r ffigurau coch yn nodi costau a gaiff eu had-dalu)				
Rhanddeiliad	Opsiwn 1	Opsiwn 2	Opsiwn 3	Opsiwn 4
Llywodraeth Cymru	£65,400 (£652,700 yn cael ei ad-dalu)	£0 (£567,700 yn cael ei ad-dalu)	£0 (£2,480,500 yn cael ei ad-dalu). Ar gyfer yr opsiwn hwn, byddai'r costau hyn yn gymwys i'r corff annibynnol, yn hytrach nag i Lywodraeth Cymru, fel costau parhaus.	£0 (£718,100 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1, ond byddai modd adennill yr holl gostau yn llawn.

ACllau	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu)	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)	£21,200 (£38,900 yn cael ei ad-dalu)	£26,100 (£31,000 yn cael ei ad-dalu). Yr un costau ag Opsiwn 1.
Datblygwyr	£4,788,900	£4,208,400	£5,390,300	£4,757,900
Cymunedau	Anhysbys	Anhysbys	Anhysbys	Anhysbys
Ymgylgoreion Statudol	£44,600	£35,100	£35,100	£44,600. Yr un costau ag Opsiwn 1.

Tabl X – Y cyfanswm costau net bob blwyddyn ar gyfer pob opsiwn gwahanol, wedi'u cymhwyso dros y cyfnod arfarnu o 2024-25 i 2028-29

Blwyddyn	Opsiwn 1	Opsiwn 2	Opsiwn 3	Opsiwn 4
2024-25	-	£418,600 (sefydlu)	£1,087,300 (costau sefydlu dros gyfnod o ddwy flynedd).	£4,200 (sefydlu)
2025-26	£4,925,000	£4,264,700 (parhaus ar ôl gweithredu)	£4,925,000 ar gyfer parhaus â'r gyfundrefn bresennol o dan Opsiwn 1 ar gyfer 2025-26.	£4,828,500 (parhaus ar ôl gweithredu)
2026-27	£4,925,000	£4,264,700	£5,446,600 (parhaus ar ôl gweithredu)	£4,828,500
2027-28	£4,925,000	£4,264,700	£5,446,600	£4,828,500
2028-29	£4,925,000	£4,264,700	£5,446,600	£4,828,500
Cyfanswm y costau sy'n gymwys dros y cyfnod arfarnu o 2024-25 i 2028-29	£19,700,000	£17,477,500	£22,352,300	£19,318,300
Cost o gymharu ag Opsiwn 1 (llynell sylfaen)	-	£-2,222,500	£2,652,300	£-381,700

- 8.241 Cymhwyswyd y cyfanswm costau net dros y cyfnod arfarnu o 2024-25 i 2028-29 a amlinellir uchod ar sail cymhwyso'r costau parhaus o flwyddyn 2 (2025-26) ymlaen ar gyfer pob opsiwn. Mae hyn yn ystyried y ffaith bod costau sefydlu / gweithredu yn gymwys o dan rai opsiynau ar gyfer blynyddoedd 1 a 2, a bod costau parhaus ar gyfer cyfundrefnau gwell a chyfundrefnau newydd yn dechrau ym flwyddyn 2, gan felly sicrhau cysondeb o ran y ffordd y caiff y costau ar draws yr opsiynau eu cymharu.
- 8.242 Bydd sefydlu cyfundrefn CS unigol yn cynnig system â phroses symlach ar gyfer gwneud penderfyniadau er mwyn gwneud gwelliant ystyrion i'r safonau gwasanaeth presennol, a rhoi mwy o sicrwydd wrth wneud penderfyniadau. Rhagwelir y bydd pob rhanddeiliad yn cael budd o gyfundrefn symlach a mwy hygyrch, sy'n golygu y gellir cynnal archwiliadau a gwneud penderfyniadau mewn ffordd effeithlon o fewn amserlen benodedig.

Pennod 9 – Aseidiadau o'r Effaith

- 9.1 Cynhaliwyd aseidiadau effaith penodol, sy'n cwmpasu'r Ddeddf gyfan. Mae crynodeb o'r effeithiau i'w weld isod. Bydd aseidiadau effaith penodol yn cael eu cyhoeddi, fel y bo'n briodol.

Hawliau Plant

- 9.2 Ni fyddai'r cynnig yn cael unrhyw effaith andwyol ar hawliau plant na phobl ifanc. Effaith net y Ddeddf yw uno a symleiddio prosesau a chreu mwy o gyfleoedd i gymunedau gymryd rhan mewn penderfyniadau sy'n effeithio arnyn nhw.
- 9.3 Mewn rhai achosion, mae'r hawliau hyn eisoes yn bodoli, er enghraifft yn y system gynllunio, er prin y mae plant a phobl ifanc yn ymwneud â phenderfyniadau cynllunio. Er bod gwelliant yn hawliau plant yn rhinwedd y cyfle i gyfrannu barn ar benderfyniadau lle na fyddai hyn wedi bod yn bosibl o'r blaen, mae hyn yn cael ei ystyried yn welliant bach iawn. Nid yw cyflwyno'r Ddeddf yn rhoi unrhyw gyfle penodol i hyrwyddo gwybodaeth na dealltwriaeth o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.

Cydraddoldeb

- 9.4 Mae'r cynnig yn debygol o gael effaith niwtral gyffredinol o ran cydraddoldeb. Y tu hwnt i'r angen i ymgynghori a chynnal digwyddiadau ymgysylltu cyn ymgeisio ar rai mathau o ddatblygiad lle nad oes gofynion i wneud hynny ar hyn o bryd, ni fydd unrhyw newid sylweddol i'r dyletswyddau ar unigolion, na'u hawliau.

Prawfesur Gwledig

- 9.5 Gall ceisiadau unigol am CS o dan gyfundrefn y Ddeddf gyflwyno effaith fwy uniongyrchol ar fywydau pobl, busnesau a chymunedau gwledig na'r rheini mewn ardaloedd trefol. Ystyrir y bydd y mecanweithiau sydd yn y Ddeddf, y gofyniad i ymgynghori cyn ymgeisio, i ymgynghori ar y cais ac archwilio'n ystyrlon y cais a'r sylwadau a dderbynnir o ganlyniad, yn lliniaru unrhyw effeithiau negyddol posibl. Bydd effaith unrhyw ddatblygiad seilwaith yn y dyfodol ar y boblogaeth wledig yn cael ei hystyried yn rhan o'r penderfyniad cyffredinol ar geisiadau unigol.

Data

- 9.6 Bydd y Ddeddf yn uno'r ddeddfwriaeth a'r prosesau presennol sydd eisoes yn ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno gwybodaeth i Weinidogion Cymru neu ACLlau. Mae'r cyfundrefnau presennol eisoes yn cydymffurfio â'r Rheoliad

Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR). Felly, ni fydd y Ddeddf yn cyflwyno unrhyw ofynion gwybodaeth newydd, gan gyfuno'r prosesau presennol yn unig. Nid oes angen Asesiad Effaith ar Ddiogelu Data llawn.

Y Gymraeg

- 9.7 Mae'r Ddeddf yn cynnig disodli prosesau ymgeisio sydd eisoes yn gwbl ddwyieithog (gan gynnwys y gallu i'r cyhoedd wneud sylwadau mewn gwrandawiadau neu ymholiadau drwy gyfrwng y Gymraeg). Nid oes bwriad newid sut y gall unigolyn ddatgan ei ddewis iaith wrth ryngweithio â Llywodraeth Cymru drwy'r broses hon. Nid oes effeithiau positif na negyddol.

Bioamrywiaeth

- 9.8 Bydd y Ddeddf yn uno prosesau cydsynio ar gyfer ceisiadau lle gallai materion bioamrywiaeth fod wedi cael eu hystyried ar wahân yn flaenorol, ac ar adeg wahanol, i agweddau eraill o'r penderfyniad ar y cynigion hyn. O ganlyniad, bwriad y Ddeddf yw sicrhau bod materion bioamrywiaeth yn cael eu hystyried yn rhan o benderfyniad ehangach ar bob prosiect seilwaith mawr, sy'n ofynnol o ran polisi cenedlaethol, a gofynion deddfwriaeth eraill fel y ddyletswydd o dan adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru). Ni fydd y Ddeddf yn cael unrhyw effaith uniongyrchol ar fioamrywiaeth.

Y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

- 9.9 Ar ôl rhoi sylw i'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol, mae'r Ddeddf ei hun yn gwasanaethu i beidio â chael unrhyw effaith economaidd-gymdeithasol. Gall y penderfyniadau dilynol sy'n deillio o'r Ddeddf maes o law arwain at greu cyfleoedd cyflogaeth, a allai greu cyfle i leihau anghydraddoldeb o ran canlyniad, er bod y penderfyniadau hynny eisoes yn cael eu gwneud o dan y cyfundrefnau cydsynio unigol ar wahân presennol. Bydd ystyried y ddyletswydd hon yn rhan o'r broses o wneud penderfyniadau a ragnodir o dan y Ddeddf.

Cyfiawnder

- 9.10 Cynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Gyfiawnder ar gyfer y Ddeddf sydd wedi nodi effaith potensial isel ar y system gyfiawnder. Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder hefyd wedi penderfynu na fydd unrhyw effaith i'r System Gyfiawnder neu bydd yr effaith honno yn fach iawn.
- 9.11 Mae hyn oherwydd, er bod y Ddeddf yn cyflwyno troseddau newydd ac achosion sifil, mae'n dod â phrosesau cydsynio presennol at ei gilydd o dan un broses gyson ac felly byddai'r dull arfaethedig yn ailgyfeirio cynigion presennol o dan gyfundrefn gydsynio newydd.

9.12 Rhagwelir mai bach iawn fydd nifer yr achosion gorfodi, ar gyfer yr amcangyfrif o bum cais CS y flwyddyn. Mae hyn yn seiliedig ar y ddealltwriaeth bresennol na fu unrhyw erlyniadau na gorfodaeth gyfatebol mewn perthynas â DAC a Gorchmynion Cydsyniad Datblygu, sef y cyfundrefnau y mae'r pwerau arfaethedig yn seiliedig arnynt.

9.13 Efallai y bydd angen diweddarau Rheolau'r Weithdrefn Sifil er mwyn adlewyrchu'r amserlenni ar gyfer Adolygiad Barnwrol. Nid oes canllawiau dedfrydu penodol i gynllunio ac felly ni fyddai angen diweddarau canllawiau. Ystyrir na fyddai cost yn gysylltiedig â'r cynigion i'r system gyfiawnder.

Asesiad Cystadleuaeth

9.14 Mae prawf hidlo cystadleuaeth wedi'i gwblhau ar gyfer y ddeddfwriaeth, ac mae i'w weld isod:

Prawf hidlo cystadleuaeth	
Cwestiwn	Ateb
C1: Yn y farchnad(au) y mae'r rheoliad newydd yn effeithio arni, a oes gan unrhyw gwmni fwy na 10% o gyfran y farchnad?	Nac oes
C2: Yn y farchnad(au) y mae'r rheoliad newydd yn effeithio arni, a oes gan unrhyw gwmni fwy na 20% o gyfran y farchnad?	Nac oes
C3: Yn y farchnad(au) y mae'r rheoliad newydd yn effeithio arni, a oes gan y tri chwmni mwyaf gyda'i gilydd o leiaf 50% o gyfran y farchnad?	Nac oes
C4: A fyddai costau'r rheoliad yn effeithio ar rai cwmnïau yn sylweddol fwy nag eraill?	Na fyddent
C5: A yw'r rheoliad yn debygol o effeithio ar strwythur y farchnad, gan newid nifer neu faint cwmnïau?	Nac ydy
C6: A fyddai'r rheoliad yn arwain at gostau sefydlu uwch ar gyfer cyflenwyr newydd neu rai posibl nad oes rhaid i gyflenwyr presennol eu bodloni?	Na fyddai
C7: A fyddai'r rheoliad yn arwain at gostau parhaus uwch i gyflenwyr newydd neu rai posibl nad oes rhaid i gyflenwyr presennol eu bodloni?	Na fyddai
C8: A yw'r sector yn cael ei nodweddu gan newid technolegol cyflym?	Nac ydy
C9: A fyddai'r rheoliad yn cyfyngu ar allu cyflenwyr i ddewis pris, ansawdd, ystod neu leoliad eu cynnyrch?	Na fyddai

9.15 Ystyriwyd effaith gyfyngedig darpariaeth y Ddeddf ar gystadleuaeth yn fanwl. Mae'n annhebygol y bydd unrhyw effeithiau niweidiol ar gystadleuaeth.

Pennod 10 – Adolygu ar ôl gweithredu

- 10.1 Mae'r amserlenni statudol ar gyfer penderfynu ar geisiadau CS i'w gweld yn y Ddeddf yn adran 59. Mae'r ddarpariaeth honno hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru osod gerbron y Senedd adroddiadau blynyddol ar eu cydymffurfiaeth â'r amserlen statudol a defnyddio unrhyw gyfarwyddyd i estyn yr amserlen statudol honno fesul achos. Bydd gwaith monitro ffurfiol o broses CS yn cael ei wneud yn rhan o'r adroddiad hwnnw.
- 10.2 Cynigir prosiect gwerthuso cyffredinol o fewn 5 mlynedd i'w weithredu i fesur canlyniad y broses, ac i nodi unrhyw welliannau yn y dyfodol y gallai fod eu hangen.

Atodiad 1 – Nodiadau Esboniadol

Mae'r nodiadau esboniadol ar gyfer Deddf Seilwaith (Cymru) 2024 ar gael yma:
<https://www.legislation.gov.uk/asc/2024/3/contents/enacted/welsh>

Atodiad 2 – Mynegai o Ofynion y Rheolau Sefydlog

Mae'r tabl canlynol yn ofynnol pan gyhoeddir y Memorandwm Esboniadol ochr yn ochr â'r Bil wrth ei gyflwyno i ddangos sut mae gofynion y Rheolau Sefydlog ar y Bil wedi cael eu bodloni. Er nad yw'r Rheolau Sefydlog hyn bellach yn gymwys i'r fersiwn derfynol hon sy'n cyd-fynd â'r Ddeddf, mae'r adran hon wedi'i chynnwys er mwyn cyfeirio ati ac i ddangos y rhesymeg dros brif adrannau'r Memorandwm Esboniadol.

Mynegai o ofynion y Rheolau Sefydlog

Rheolau Sefydlog		Adran	Tudalennau
26.6(ii)	Nodi amcanion polisi y Bil.	Pennod 3 – Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael	5-11
26.6(iii)	Nodi a gafodd ffyrdd eraill o wireddu'r amcanion polisi eu hystyried ac, os felly, pam y cafodd yr ymagwedd a gymerir yn y Bil ei mabwysiadu.	Rhan 2 – Aseiad Effaith Rheoleiddiol	67-131
26.6(iv)	Nodi'r ymgynghori a gafwyd, os cafwyd unrhyw ymgynghori o gwbl, ar y canlynol: (a) amcanion polisi y Bil a'r ffyrdd o'u gwireddu; (b) manylion y Bil, a (c) Bil drafft, naill ai yn llawn neu'n rhannol (ac os yn rhannol, pa rannau).	Pennod 4 – Ymgynghori	12-15
26.6(v)	Nodi crynodeb o ddeilliant yr ymgynghori hwnnw, gan gynnwys sut a pham y mae unrhyw Fil drafft wedi cael ei ddiwygio.	Pennod 4 – Ymgynghori	12-15

Rheolau Sefydlog		Adran	Tudalennau
26.6(vi)	Os na chyhoeddwyd y Bil, neu ran o'r Bil, yn flaenrol fel drafft, datgan y rhesymau dros y penderfyniad hwnnw.	Pennod 4 – Ymgynghori	12-15
26.6(vii)	Crynhoi yn wrthrychol yr hyn y bwriedir i bob un o ddarpariaethau'r Bil ei wneud (i'r graddau y mae angen esbonio hynny neu y mae angen cyflwyno sylwadau ar hynny) a rhoi'r wybodaeth arall sy'n angenrheidiol i esbonio effaith y Bil.	Atodiad1 – Nodiadau Esboniadol	132
26.6(viii)	Nodi'r amcangyfrifon gorau o'r canlynol: (a) y costau gweinyddol gros, y costau cydymffurfio gros a'r costau gros eraill y byddai darpariaethau'r Bil yn arwain atynt; (b) yr arbedion gweinyddol y byddai'r Bil yn arwain atynt; (c) costau gweinyddol net darpariaethau'r Bil; (d) dros ba gyfnodau amser y disgwylid i'r holl gostau ac arbedion hynny godi; ac (e) ar bwy y byddai'r costau'n syrthio.	Rhan 2 – Asesiad Effaith Rheoleiddiol	67-131

Rheolau Sefydlog		Adran	Tudalennau
26.6(ix)	Unrhyw fanteision ac anfanteision amgylcheddol a chymdeithasol sy'n deillio o'r Bil na ellir eu mesur yn ariannol.	Rhan 2 – Aseiad Effaith Rheoleiddiol	67-131
26.6(x)	Os yw'r Bil yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth sy'n rhoi pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth, nodi mewn perthynas â phob darpariaeth o'r fath: (a) y person neu'r corff y rhoddir y pŵer iddo ac ym mha fodd y mae'r pŵer i gael ei arfer; (b) pam y bernir ei bod yn briodol dirprwyo'r pŵer; ac (c) y weithdrefn Cynulliad (os oes un) y mae'r is-ddeddfwriaeth a wnaed neu sydd i'w gwneud wrth arfer y pŵer i ddod oddi tani, a pham y barnwyd ei bod yn briodol ei gosod o dan y weithdrefn honno (ac nid ei gosod o dan unrhyw weithdrefn arall).	Pennod 5 – Pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth	16-66
26.6(xi)	Os yw'r Bil yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth sy'n codi gwariant ar Gronfa Gyfunol Cymru, ymgorffori adroddiad gan yr Archwilydd Cyffredinol sy'n nodi ei farn ef ar a yw'r tâl yn briodol neu beidio.	Nid yw'r gofyniad yn Rheol Sefydlog 26.6(xi) yn gymwys i'r Bil hwn	Ddim yn berthnasol
26.6(xii)	Nodi'r effaith bosibl (os o gwbl) ar y system gyfiawnder yng Nghymru a Lloegr yn sgil darpariaethau'r Bil ("aseiad effaith ar gyfiawnder"), yn unol ag adran 110A o'r Ddeddf.	Rhan 2 – Aseiad Effaith Rheoleiddiol	67-131

Rheolau Sefydlog		Adran	Tudalennau
26.6B	Pan fo darpariaethau'r Bil yn deillio o ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol, boed at ddibenion diwygio neu gydgrynhoi, rhaid darparu tabl tarddiadau i gyd-fynd â'r Memorandwm Esboniadol er mwyn esbonio'n glir beth yw'r berthynas rhwng y Bil a'r fframwaith cyfreithiol presennol.	Nid yw'r gofyniad yn Rheol Sefydlog 26.6B ynghylch Tabl Tarddiadau yn gymwys i'r Bil hwn oherwydd mai darn o ddeddfwriaeth annibynnol yw'r Bil ac nad yw'n tarddu o ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol at ddibenion diwygio neu gydgrynhoi.	Ddim yn berthnasol
26.6C	Pan fo'r Bil yn cynnig diwygio deddfwriaeth sylfaenol bresennol yn sylweddol, rhaid darparu atodlen i gyd-fynd â'r Memorandwm Esboniadol, yn nodi geiriad deddfwriaeth bresennol sy'n cael ei diwygio gan y Bil, ac yn nodi'n eglur sut y caiff y geiriad hwnnw ei ddiwygio gan y Bil.	Nid yw gofyniad Rheol Sefydlog 26.6C yn berthnasol i'r Bil hwn gan nad yw'r Bil yn bwriadu diwygio'r deddfwriaeth sylfaenol bresennol yn sylweddol.	Ddim yn berthnasol

Atodiad 3 – Rhestr o brosiectau i'w rhagnodi yn PSAau

Math o Ddatblygiad	Colofn A – Trothwy PSA gorfodol ar gyfer prosiectau dosbarth A	Colofn B – Trothwy PSA a gyfarwyddwyd i'w osod mewn canllawiau y gall datblygwyr gael Cyfarwyddyd o dan Ddosbarth B ar ei gyfer i'w osod mewn is-ddeddfwriaeth
1. Seilwaith trydan		
<p>1A. Gorsafoedd cynhyrchu ar y tir (ac eithrio'r rhai sy'n cynhyrchu trydan o ynni'r gwynt ar y tir a bennir yn 1C a dosbarthiadau storio ynni a bennir yn 1D); a</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf ynni gwynt, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti cynhyrchu gosodedig rhwng 50MW a 350MW</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 50MW neu fwy yn ei chapasiti cynhyrchu gosodedig, fodd bynnag, ni ddylai effaith yr estyniad gynyddu'r capasiti cynhyrchu cyffredinol y tu hwnt i 350MW.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf gynhyrchu, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti gosodedig rhwng 10MW a 50MW.</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 10MW neu fwy yn ei chapasiti cynhyrchu gosodedig, fodd bynnag, ni ddylai effaith yr estyniad gynyddu'r capasiti cynhyrchu cyffredinol y tu hwnt i 350MW.</p>

<p>1B. Gorsafodd cynhyrchu ar y môr hyd at derfynau atfor y môr tiriogaethol, ac eithrio'r dosbarthiadau storio ynni hynny a bennir yn 1D)</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf gynhyrchu, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti cynhyrchu gosodedig rhwng 50MW a 350MW</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 50MW neu fwy yn ei capasiti cynhyrchu gosodedig, fodd bynnag, ni ddylai effaith yr estyniad gynyddu'r capasiti cynhyrchu cyffredinol y tu hwnt i 350MW.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf gynhyrchu, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti gosodedig rhwng 1MW a 50MW.</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 1MW neu fwy yn ei capasiti cynhyrchu gosodedig, fodd bynnag, ni ddylai effaith yr estyniad gynyddu'r capasiti cynhyrchu cyffredinol y tu hwnt i 350MW.</p>
<p>1C. Gorsafodd ynni gwynt ar y tir</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf gynhyrchu, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti cynhyrchu gosodedig o 50MW neu fwy.</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 50MW neu fwy.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu gorsaf gynhyrchu, lle disgwylir y bydd gan yr orsaf gynhyrchu gapasiti gosodedig rhwng 10MW a 50MW.</p> <p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn gorsaf gynhyrchu, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 10MW neu fwy yn ei capasiti cynhyrchu gosodedig.</p>
<p>1D. Storio Ynni Energy Storage – Gorsaf lle y caiff ynni trydanol ei drosi'n fath o ynni y gellir ei storio, lle y caiff yr ynni hwnnw ei storio, a lle caiff yr ynni</p>	<p>Nid oes trothwy gorfodol wedi'i bennu.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Adeiladu cyfleuster storio, lle disgwylir y bydd gan y cyfleuster storio 10 MW o gapasiti storio.</p>

<p>hwnnw ei aildrosi yn ôl i ynni trydanol. Nid yw hyn yn cynnwys system hydrodrydan lle mae trydan yn cael ei gynhyrchu gan y defnydd o ddŵr sy'n cael ei bwmpio i gronfa ddŵr uwch</p>		<p>Addasu neu estyn:</p> <p>Addasu neu estyn cyfleuster storio, lle y bydd effaith hynny yn arwain at gynnydd o 10MW neu fwy yn ei chapasiti storio.</p>
<p>1E. Llinellau trydan uwchben, sy'n gysylltiedig â gorsaf gynhyrchu a ddisgrifir yn 1A-1D.</p>	<p>Gosod:</p> <p>Disgwylir y bydd gan y llinell drydan uwchben foltedd enwol o 132KV a bydd yn 2KM o hyd fan lleiaf.</p>	<p>Gosod:</p> <p>Disgwylir y bydd gan y llinell drydan uwchben foltedd enwol o lai na 132KV; neu</p> <p>Disgwylir y bydd gan y llinell drydan uwchben foltedd enwol o 132KV a bydd yn llai na 2KM o hyd.</p> <p>Addasu neu uwchraddio:</p> <p>Unrhyw waith addasu neu estyn llinell drydan uwchben hyd at a chan gynnwys 132KV.</p>
<p>2. Olew a mwynau</p>		
<p>2A. Cyfleusterau nwy naturiol hylifedig</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i gynhwysedd storio'r cyfleuster fod yn 43 o filiynau o fetrau ciwbig safonol o leiaf neu fod â chyfradd llif uchaf o 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf; neu</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i gynhwysedd storio'r cyfleuster gynyddu 43 o filiynau o fetrau ciwbig safonol o leiaf neu fod cyfradd llif uchaf y cyfleuster yn cynyddu 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i gynhwysedd storio'r cyfleuster fod yn 10 miliwn o fetrau ciwbig safonol o leiaf neu fod â chyfradd llif uchaf o 1 filiwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf; neu</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i gynhwysedd storio'r cyfleuster gynyddu 10 miliwn o fetrau ciwbig safonol o leiaf neu fod cyfradd llif uchaf y cyfleuster yn cynyddu 10 miliwn o fetrau ciwbig safonol y diwrnod neu fwy.</p>

2B. Cyfleusterau derbyn nwy	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster fod yn fwy na 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod; neu</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster presennol gynyddu 4.5 miliwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster fod yn fwy na 1 filiwn metr ciwbig safonol y diwrnod; neu</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i gyfradd llif uchaf y cyfleuster presennol gynyddu 1 filiwn metr ciwbig safonol y diwrnod o leiaf.</p>
2C. Olew neu nwy anghonfensiynol	<p>Datblygiad sy'n ymwneud â fforio, arfarnu neu gynhyrchu methan gwely glo, olew siâl neu nwy siâl gan ddefnyddio technegau echdynnu anghonfensiynol, gan gynnwys hollti hydrologig, ac eithrio gwneud tyllau turio fforiol nad yw'n cynnwys defnyddio technegau echdynnu anghonfensiynol o'r fath.</p>	<p>Dim trothwy dewisol.</p>
2D. Nwyeiddio glo tanddaearol	<p>Datblygiad sy'n gysylltiedig â nwyeiddio glo yn y strata, ac eithrio gwneud tyllau turio fforiol at ddiben samplu creiddiol.</p>	<p>Dim trothwy dewisol.</p>
2E. Mwyngloddio glo brig	<p>Datblygiad sy'n cynnwys cloddio a gweithio glo o'r ddaear drwy ei dynnu o fwynglawdd brig neu fenthyg ar safle newydd.</p>	<p>Dim trothwy dewisol.</p>
3. Trafnidiaeth		
3A. Priffyrdd	<p>Adeiladu:</p> <p>Os Gweinidogion Cymru, neu unrhyw gwmni o dan</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Os Gweinidogion Cymru, neu unrhyw gwmni o dan</p>

	<p>berchnogaeth lwyr Gweinidogion Cymru, fydd yr Awdurdod Prifffyrdd; ac os bydd y briffordd pan gaiff ei hadeiladu yn briffordd ddi-dor o fwy nag 1 cilometr o hyd.</p> <p>Addasu a gwella:</p> <p>Os Gweinidogion Cymru, neu unrhyw gwmni o dan berchnogaeth lwyr Gweinidogion Cymru, fydd yr Awdurdod Prifffyrdd; ac os yw'r addasu neu'r gwella yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd (h.y. bod angen EIA)</p>	<p>berchnogaeth lwyr Gweinidogion Cymru, fydd yr Awdurdod Prifffyrdd; ac os bydd y briffordd pan gaiff ei hadeiladu yn briffordd ddi-dor o fwy nag 1 cilometr o hyd.</p>
<p>3B. Rheilffyrdd sy'n dechrau, gorffen ac yn aros yng Nghymru, ac nad ydynt wedi'u pennu'n Ddatblygiad a Ganiateir o fewn Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Datblygu Cyffredinol a Ganiateir) 1995.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Bydd y gwaith adeiladu yn cael ei wneud gan weithredwr a gymeradwywyd a bydd yn cynnwys darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd.</p> <p>Addasu:</p> <p>Bydd y gwaith addasu yn cael ei wneud gan weithredwr a gymeradwywyd a bydd yn cynnwys darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Bydd y gwaith adeiladu yn cael ei wneud gan weithredwr a gymeradwywyd a bydd yn cynnwys darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd.</p> <p>Addasu:</p> <p>Bydd y gwaith addasu yn cael ei wneud gan weithredwr a gymeradwywyd a bydd yn cynnwys darn o drac sy'n ddi-dor am fwy na 2 gilometr o hyd.</p>
<p>3C. Cyfnewidfydd nwyddau rheilffordd</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Ar ôl ei hadeiladu, disgwylir i'r gyfnewidfa nwyddau rheilffordd fod yn gallu trin o leiaf pedwar trên nwyddau y dydd.</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i'r addasiad gynyddu nifer y trenau nwyddau y gellir eu trin o leiaf pedwar y dydd.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Ar ôl ei hadeiladu, disgwylir i'r gyfnewidfa nwyddau rheilffordd fod yn gallu trin hyd at bedwar trên nwyddau y dydd.</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i'r addasiad gynyddu nifer y trenau nwyddau y gellir eu trin y dydd.</p>

3D. Porthladdoedd a Harbyrau	<p>Gwaith adeiladu neu addasu cyfleusterau harbwr a fydd yn arwain at gynnydd blynyddol yn eu gallu i drin:</p> <p>a) yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau cynwysyddion, 50,000 Uned Cyfwerth â Deg Troedfedd;</p> <p>b) yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau gyrru i mewn ac allan, 25,000 o unedau; neu</p> <p>c) yn achos cyfleusterau ar gyfer llongau cargo o unrhyw ddisgrifiad arall, 500,000 o dunelli.</p>	<p>Gweithfeydd:</p> <p>Disgwylir i'r cyfleusterau harbwr, ar ôl eu hadeiladu, arwain at weithrediad effeithlon yr harbwr a disgwylir i'r cyfleusterau gael effaith arwyddocaol ar yr amgylchedd (h.y. bod angen EIA).</p>
3E. Meysydd Awyr	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i'r maes awyr, ar ôl ei adeiladu, allu darparu:</p> <p>Gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar gyfer o leiaf 1 filiwn o deithwyr bob blwyddyn, neu</p> <p>Wasanaethau cludo cargo awyr ar gyfer o leiaf 5,000 o symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo bob blwyddyn.</p> <p>Addasu a gwella:</p> <p>Disgwylir i'r maes awyr, ar ôl ei addasu neu'i wella: gynyddu nifer y teithwyr y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar eu cyfer 1 filiwn y flwyddyn o leiaf, neu</p> <p>gynyddu nifer y symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo cargo awyr ar eu cyfer 5,000 y flwyddyn o leiaf.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i'r maes awyr, ar ôl ei adeiladu, allu darparu:</p> <p>Gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar gyfer hyd at 1 filiwn o deithwyr bob blwyddyn, neu</p> <p>Wasanaethau cludo cargo awyr ar gyfer o leiaf 5,000 o symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo bob blwyddyn.</p> <p>Addasu a gwella:</p> <p>Disgwylir i'r maes awyr, ar ôl ei addasu neu'i wella: gynyddu nifer y teithwyr y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo teithwyr awyr ar eu cyfer hyd at 1 filiwn y flwyddyn, neu</p> <p>gynyddu nifer y symudiadau cludo awyr gan awyrennau cargo y gall y maes awyr ddarparu gwasanaethau cludo cargo awyr ar eu cyfer hyd at 5,000 y flwyddyn.</p>

4. Dŵr		
4A. Argaeau a chronfeydd dŵr	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i'r cyfaint o ddŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr fod yn fwy na 10 miliwn o fetrau ciwbig.</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i'r cyfaint o ddŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr o ganlyniad i'r addasiad fod yn fwy na 10 miliwn o fetrau ciwbig.</p>	<p>Adeiladu:</p> <p>Disgwylir i'r cyfaint o ddŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr fod yn fwy na 1 filiwn o fetrau ciwbig.</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i'r cyfaint o ddŵr a gedwir yn ôl gan yr argae neu a gaiff ei storio yn y gronfa ddŵr o ganlyniad i'r addasiad fod yn fwy na 1 filiwn o fetrau ciwbig.</p>
4B. Trosglwyddo adnoddau dŵr	<p>Disgwylir i gyfaint y dŵr a drosglwyddir o ganlyniad i'r datblygiad fod yn fwy na 100 miliwn o fetrau ciwbig y flwyddyn rhwng:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basnau afonydd yng Nghymru; • Ardaloedd ymgymerydd dŵr yng Nghymru; neu • Basn afon yng Nghymru ac ardal ymgymerydd dŵr yng Nghymru. <p>Nid yw'r datblygiad yn ymwneud â throsglwyddo dŵr yfed.</p>	<p>Ni chynigir trothwyon dewisol.</p>
4C. Gweithfeydd trin dŵr gwastraff	<p>Adeiladu gweithfeydd trin dŵr gwastraff:</p> <p>Mae capasiti disgwylidig y gwaith trin yn fwy na chyfwerth poblogaeth o 500,000.</p> <p>Adeiladu seilwaith ar gyfer trosglwyddo neu storio dŵr gwastraff:</p> <p>Prif ddiben y seilwaith fydd naill ai:</p> <p>(i) trosglwyddo dŵr gwastraff i'w drin, neu</p>	<p>Ni chynigir trothwyon dewisol.</p>

	<p>(ii) storio dŵr gwastraff cyn ei drin, neu'r ddau, a</p> <p>disgwylir i'r seilwaith fod â chapasiti i storio mwy na 350,000 o fetrau ciwbig o ddŵr gwastraff.</p> <p>Addasu gweithfeydd trin dŵr gwastraff sydd eisoes yn bodoli:</p> <p>Disgwylir i effaith yr addasiad gynyddu capasiti'r gwaith trin fwy na chyfwerth poblogaeth o 500,000.</p> <p>Addasu seilwaith ar gyfer trosglwyddo neu storio dŵr gwastraff:</p> <p>Prif ddiben y seilwaith fydd naill ai:</p> <p>(i) trosglwyddo dŵr gwastraff i'w drin, neu</p> <p>(ii) storio dŵr gwastraff cyn ei drin, neu'r ddau, a</p> <p>disgwylir i effaith yr addasiad gynyddu capasiti'r seilwaith i storio dŵr gwastraff fwy na 350,000 o fetrau ciwbig.</p>	
5. Gwastraff		
5A. Cyfleusterau gwastraff peryglus	<p>Adeiladu:</p> <p>Safleoedd tirlenwi neu gyfleusterau storio dwfn sydd â chapasiti o fwy na 100,000 o dunelli o wastraff peryglus y flwyddyn. Mewn unrhyw achos arall,</p>	Ni chynigir unrhyw drothwyon dewisol.

	<p>cyfleusterau sydd â chapasiti o fwy na 30,000 o dunelli o wastraff peryglus y flwyddyn.</p> <p>Addasu:</p> <p>Disgwylir i effaith yr addasiad i safle dirlenwi neu gyfleuster storio dwfn gynyddu'r capasiti fwy na 100,000 o dunnelli o wastraff peryglus y flwyddyn. Mewn unrhyw achos arall, disgwylir i gapasiti'r cyfleuster gynyddu 30,000 o dunelli o wastraff peryglus y flwyddyn.</p>	
<p>5B. Cyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol yn derfynol</p>	<p>Datblygiad sy'n cynnwys adeiladu un twll turio neu ragor, a chynnal unrhyw waith cloddio, adeiladu neu saernïo cysylltiedig, at y prif ddiben o gael gwybodaeth, data neu samplau er mwyn penderfynu a yw safle yn addas ar gyfer adeiladu neu ddefnyddio cyfleuster gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol sy'n fwy na 200 o fetrau o ddyfnder.</p>	<p>Ni chynigir unrhyw drothwyon dewisol.</p>

Atodiad 4 – Costau Datblygu (Arup 2019)

COSTAU (fel y'u cymerwyd yn eu ffurf bur o Adroddiad Arup ac nid wedi'u talgrynnu)	Adran 57 o DCGTh 1990 (£)	DAC (£)	DTG (£)	Deddf Priffyrdd 1980 (£)	Gorchymyn Cydsyniad Datblygu (£)	Adran 36 o Ddeddf Trydan 1989 (£)	Deddf Harbyrau 1964 (£)
Amcangyfrif o gostau paratoi ceisiadau	1,255,417	670,000	2,110,000	15,882,750	1,800,000	1,373,888.89	176,333
Amcangyfrif o gostau cynnal unrhyw ymgynghoriad statudol cyn ymgeisio (lle mae'n ofyniad)	64,542	23,333			266,250		
Amcangyfrif o gostau ymgymryd ag unrhyw ymgynghoriad cyn ymgeisio anstatudol (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau etc y tu allan i ofynion statudol)	78,229	22,500	110,000	433,650	685,000	21222.22	150,000
Amcangyfrif o gostau cymryd rhan mewn archwiliad mewn cais	81,306	116,667	800,000	3,254,375	1154,167	148291.67	
Amcangyfrif o gostau gwneud gwelliant sylweddol i brosiect wrth archwilio cais, lle gwnaed un.	89,667	29,667	75,000	2,912,500	275,000	17,250	47,450
Amcangyfrif o gostau gwneud gwelliant ansylweddol neu fân welliant i brosiect wrth archwilio cais, lle gwnaed un	5,750	6,250	40,000	770,000	70,000	11312.5	32,500
Amcangyfrif o gostau creu a chynnal gwefan sy'n dangos cais cyfan, am gyfnod o 6 mis	5,583	17,500	20,000	17,500	9,500	10,000	17,500

Amcangyfrif o gostau cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol yn hysbysebu darpar gais i'w ar gyfer datblygiad, am gyfnod o 1 wythnos	5,992	11,313	1,913	11,313	9,756	4,538	5,906
Cyfanswm	1,586,486	897,230	3,156,913	23,282,088	4,269,673	1,586,503.28	429,689